

JANTAYITAKIRI OTYAANTAPIRORITI

Ikajyaakagaitziriri Tasorintsinkantsi

¹ Teófilo, pairani owakiraa nitantanakawori notyaantzimiro nosankinari, ari nokinkithatakotakimiro maawoni jantayitakiri Jesús, nokinkithatakotsitakimiro iijatzi okaatzi jitanakari jiyotaantziriri,

² irojatzi imonkaantapaakari itzinagaa inkitiki. Tikira itzinagaata, jiyoshiitakiri Jotyaantapiroriti, ikantakaakari Tasorintsinkantsi, jiyotakaakiri oitya jantayitiri.

³ Ikanta ikamawitaka, jiñaitawairi koñaawoini, ari jiyotaiyini jiyotaani añagai. Okaatzi 40 kitiiyyiri joñaagapanaatari jiyotaani, jiyotaapanaatziri tsika ikanta ipinkathariwintantzi Pawa.

⁴ Iiniro itsipayitari Jotyaantapiroriiti, ikantsitakari irojatziita isaikayitawaki Jerusalén-ki, ikantakiri: “Ari poyaawintawatyaawo imonkaatya ikajyaakaakimiri Ashitanari, nokinkithatakotsitakimiri.

⁵ Tima imapiro Juan jowiinkaantantakawo jiñaa, iro kantacha iiro osamanitzimaita piñaayitantaariri Tasorintsinkantsi inampishiriyitantiimi kimiwaitakimi jowiinkaantantatyiiimirimi”.

Itzinaantaari Jesús

⁶ Ikanta jirikaiti tsipatakariri Jesús, josampitakiri, ikantziri: “Pinkatharí, ¿Irootaintsima

pookakaawintairi nojyininkapaini Israel-mirinkaiti?”

⁷ Ari jakanakiri Jesús, ikantziri: “Tii okowa-jaantzi piyotiro iirokaiti tsikapaiti, apanirowni jiyotzi Ashitanari tsikapaitirika, iriitajaantaki otzimimotzi ishintsinka jantantyaawori.

⁸ Iro kantacha aririka impokaki Tasorintsinkantsi inampishiritantimi iirokaiti, iriitaki aawiyashiritakaimini, ompoña piyaayitanaki pikinkithatakotaina naaka, Jerusalén-ki, maawoni janta Judea-ki, Samaria-ki, iroatzi intaina tsika iwiyaapaa kipatsi”.

⁹ Ithonka jiñaawaitakiro jiroka, jaminaminthaitziri jiyotaani, itzinaayiitairi Jesús, iroatzi ipiyantapaakari minkoriki, tii jiñaitanairi.

¹⁰ Jaminaminthaitziri Jesús itzinagaitairi inkitikinta, apiti shirampari katziyimotapaakariri okitamaanikitaki iithaari,

¹¹ ikantapaakiri: “Galilea-jatzi, ¿litama pikimpoyiiri inkitiki? Piñaakiri Jesús itzinagaa jiyaatai, ari inkantajaantaiya iijatzi paata aririka impiyi”.

Jiyoyitaki pashini poyaataiyyaarini Judas

¹² Ikanta ipiyaiyaani yotaari janta Jerusalén-ki ipoñagaawo otzishiki jiiitaitziri Olivo, tii intainatajaantzi, oshinitaantsitzi janiiyiiti kitiiyyiriki jimakoryaantaitari.

¹³ Ikanta jariitaiyaani nampitsiki, atiitaiyapaakini jinokinta pankotsi jimaapiintaiyini. Jirika ikaataiyini: Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo itomi Alfeo, Simón jiiitaitziri “Kisakowintantaniri”, ipoñaapaaka Judas iririntzi Jacobo.

¹⁴ maawoni jirikaiti ari ikantapiintatya japato-tapiintaiyani jamanamanaataiyani itsipayitakari iririntzi Jesús, itsipatawo María inaanati, iijatzi pashinipaini tsinaniiti.

¹⁵ Ikanta japatotaiyani kimisantzinkariiti, ikaataiyini 120 atziriiti. Ari jiñaawaitanakiri Pedro, ikantanaki.*

¹⁶ “Iyikiiti, monkaataka okaatzi josanki-natakaakiriri Tasorintsinkantsi pairani David-ni, ikinkithatakotakiri Judas jiwatapaintsiri jaakaantiri Jesús.

¹⁷ Jirika Judas iri atsipatapiintakari, ari akaaw-itari antawairiki.

¹⁸ Iro kantacha jaakiri kiriiki ipinawiitakariri iyaaripironka, jamanantantaka kipatsi. Ari iparyaakiri janta Judas, jowatziitotanaka, ithonka itankawaitapaaki, ookaporinthakiwaitapaaka ijyiito.

¹⁹ Ikanta ikimaiyakini Jerusalén-jatzi, jiiitakiro kipatsi ‘Iraantsipatha’, ikantziro iñaaniki jirikaiti ‘Acéldama’.

²⁰ Tima osankinarintsiki Salmo-ki, ikantaitaki: Onkaankithaantiwitya ipanko, Tikaatsi nampitaiyaawoni. Ikantaitaki iijatzi:

Intzimi pashini poyaataiyaarini jantawairiki.

²¹ Tzimatsi jaka shirampariiti tsipatapiintakairi iiniro itsipawitai Awinkathariti Jesús,

²² itzimi akaatsitakari owakiraa jowiinkaataka Jesús irojatzi itzinaantaari inkitiki. Akowatzi aminai ankaatairi ñiitakariri Jesús jañagai”.

* **1:15** Ikantayiiitzi jaka kimisantzinkariiti, irijatzi jiiitaitziri “iyikiiti”.

²³ Ipoña jookoitaki apiti: José, jiiitaitziri Barsabás, irijatzi jiiisitaitari Justo, ipoñaapaaka Matías.

²⁴ Ari jamanakowintanakari, ikantzi: “Pinkatharí, iiroka yotashiritziriri maawoni, jirika apiti nookotakiri, poñaayinari tsika itzimi piyoshiitakiri iiroka,

²⁵ iriitaki nonkaatairi notyaantapiroritzin nantawaitaimi, poyaataiyaarini Judas-ni opiyaakaashiwaitakari iyaaripironka irirori. Tima Judas, jataki irirori tsika jiyaaati”.

²⁶ Ikimitakaantakawo jirikaiti jiñaaritaita, jiñaatzi iriitaki Matías. Iriira tsipatapaariri jirikaiti 11 Otyaantapiroriiti.

2

Ipokantakari Tasorintsinkantsi

¹ Okanta imonkaatapaaka joimoshirinkaitziri kitiiyyiri “Oyiipataantsi”. Japatotaiyaani maawoni jiyotaani Jesús.*

² Ari omapokashitakari antawoiti poimata-paintsiri ojoyawitapaakawo antawo tampiya, okinapaaki jinoki inkitiki, ookantapaakawo pankotsi japatotaiyakani.

³ Jiñaashitaitaika paampashithakiirikitapaintsiri, jookantapaakari apanipaini ikaatzi apatotainchari.

⁴ maawoni jinampishiritantapaakari Tasorintsinkantsi. Ari jitanakawo jiñaawaiyitanakiro pashiniyitatsiri ñaantsi, iriitaki Tasorintsinkantsi ñaawaitakaakiriri.

* **2:1** Kantakotachari jaka “Oyiipataantsi”, irojatzi ikantayiiisitari “Pentecostés”.

5 Okanta janta Jerusalén-ki, ari isaikayitziri Judá-mirinkaiti poñaayitachari intaina pashiniki nampitsi. Iriiyitaki pinkathatasorintsii.

6 Ikanta ikimaitakiro poimatapaintsiri, ipokaiyapaakini oyyiki atziri, tii jiyotawakiro oita kantachari, tima ikimathatakiro apaanipaini ñaantsi okaatzi jiñaawaiyiitzi, irootaki iñaani.

7 Iyokitzi ikantawakaanaka, josampitawakaiyani: “¿Tiima Galilea-jatzi jinatzi ñaawaiyitakirori pashiniyitatsiri ñaantsi?”

8 ¿Iitama akimantariri jiñaawaiyitziro añaanipaini aaka?

9 Tima akaayitakiri jaka Parto-jatzi, Medo-jatzi, Elam-jatzi, Mesopotamia-jatzi, Judea-jatzi, Capadocia-jatzi, Ponto-jatzi, Asia-jatzi,

10 Frigia-jatzi, Panfilia-jatzi, Egipto-jatzi, Africa-jatzi okaakitapai Cirene. Tima akaatakiri ii-jatzi poñaayitachari Roma, Judá-mirinkatatsiri, kaari Judá-mirinkawitachari pairani.

11 Iijatzi Creta-jatzi, Arabia-jatzi. Ari akaatakiri maawoni akimayitakiri jiñaawaiyitantawo añaanipaini, ikinkithatakotziri Pawa itasonkawintantzi”.

12 Iyokitzi ikantawakaanaka atziripaini, tii jiyotzi iita jiñiiri. Ikantawakaiyani: “¿Oitama jiroka?”

13 Iro kantacha tzimatsi iijatzi atziri thainkantaniri, ikantayitzi irirori: “¡Ishinkitaiyatyaani jirikaiti!”

Itanakawori ikinkithatanakiri Pedro

14 Ipoña ikatziyanaka Pedro irirori, itsipatakari 11 Otyaantapiroriiti, jiñaawaitanaki shintsii, ikantzi: “¡Ajyinká! ¡Jerusalén-jatziiti! Pinkimisantawakina onkantya piyotantyaari.

15 Piñaajaantakima iirokaiti ishinkitatyá jirikapaini. Tii, tima owakiraa ijinokitapaaki ooryaatsiri.†

16 Imonkaatatya josankinatakiri pairani kamantantaniri, Joel-ni, ikantaki:

17 Ikantzi Pawa:

Tzimatsi awisatsini iwiyaantapaatyaawoni kitiijyiri.

Ari notyaantakiniri atziriiti Notasorinka okimiwaitakawo isakopiroitatyinirimi.

Ari inkinkithatakoyitanaina itomiiti iijatzi irishintoiti.

Ari jiñaawiyayitaya mainariiti,

Ari imishiyitaki antariyitapaintsiri.

18 Ari nonkimitaakiri mainaripaini jompirayitari, iijatzi mainawopaini.

Notyaantainiri Notasorinka paata, ari inkinkithayitai.

19 Ari jiñiitaki inkitiki kaari jiñiitapiintzi.

Jiñaitiro kipatsiki iraantsi, paampari, antawo kachaaryiinka.

20 Impoña jiñaitiri ooryaatsiri intsiwakimati,

Jiñaitiri iijatzi kashiri inkimityaawo iraantsi,

Irootaintsi imonkaataiya kitiiyyiri impiyantaiyaari Pinkathari.

Tima antawo jowaniinkawo onkantaiya.

21 Inkaati pairyaanairini Pinkathari, jawintaayitaari, iriiyitaki awisakoshiritaatsini.

22 ¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! Pinkimaiyini nonkanti. Piñagaiyakirini iiroka, jirikiranki Jesús

† 2:15 Kantakotachari jaka “ijinokitapaaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaiziri pairani “ooryaatsiri 3”. Okaatzi jamitari Judá-mirinkaiti irirori, tii ishinkitanita owakiraa onkitiiyyitamanai.

Nazaret-jatzi, iriitaki jotyaantakimiri Pawa. Itasonkawintayitakimi, joñaagayitakimiro okaatzi kaari piñaawitaiyani pairani.

²³ Iro kantzimaitacha, jamayiitapaakimiri pairani jirika, powamaakaantakiri iirokaiti ipaikakotantakariri kaaripiroshiririiti, ari imonkaatakari onkaati awijyimotirini, tima irootaki ikinkishiritsitakari Pawa.

²⁴ Ikanta jowiriintairi pairani Pawa ikamawitaka, tii ishinitanairi inkimaatsiwaitaiya. Tima tii aawiyaaajaitziri kaamanitaantsi.

²⁵ Tima iri josankinatakotakiri iijatzi pairani David-ni, ikantaki:

Noñaapiintziri Nowinkathariti itsipatana.

Tima isaiki irirori nakopiroriki, tikaatsi iitya kit-sirinkinani.

²⁶ Irootaki nokimoshiritantari, Kaminiwaanti nokanta nothaaminta. Iriitaki noyaakopirotairi, nawintagaiyaari.

²⁷ Tima iiro pookawintanawo noshiri sarinkawiniki aririka nonkamawitayia.

Iiro pishinitziro iijatzi nowatha ompathai, pita-sorintsiti ninatzi.

²⁸ Piyotaakinawo tsika nonkantya nañaashiritai. Ojyiki poimoshirinkaina aririka nontsipataimi.

²⁹ Iyikiiti, ayotaiyini aaka tii iri achariniiti David-ni kinkithatakotchani jaka, aña kamataiki pairani irirori, ikitaitakiri, irojatzii isaiki iroñaaka.

³⁰ Tima Kamantantaniri jinatzii irirori, jiyotsitaka pairani tzimatsi ikajyaakaakiniriri Pawa, ari impinkatharitakairi incharinityaari.‡

‡ **2:30** Tzimatsi osankinarintsi pairiyiriri Cristo isaikimotairi Pawa tsika ipinkathariwintantzi irirori.

³¹ Tima okimiwaitakawo jiñaakityiromi David-ni, ikinkithatakotakiro jañagai Cristo, ikinkithatakotakiri iiro isaiki Sarinkawiniki, iiro opathai iijatzi iwatha.

³² Iriitaki jañaakagairi Pawa jirika Jesús. Imapirotatya, maawoni noñagaiyairini naaka.

³³ Aritaki tzinagaa, isaikimotapairi jakopiroriki Pawa ipinkathariwintantapai. Ari imonkaatari okaatzi ikajyaakaitsitakariri pairani Ashitariri, aritaki jotyaantakiniri Tasorintsinkantsi okimiwaitakawo isakopirotaitatyiinirimi. Irootajaan-taki piñaayitakiri iroñaaka.

³⁴ Tima kaari David-ni tzinagaachani inkitiki, aña iriitaki ñaawaitakirori pairani jiroka, ikantaki: Jiñaawaitaki Pinkathari, ikantawairi Nowinkathar-iti: Pisaikapai nakopiroriki ampinkathari-wintanti.

³⁵ Irojatzji paata nowasankitaantaiyaariri kisani-intzimiri, ari paatzikairi pinkimitakaan-tairi pimakoryaakiiminto.

³⁶ ¡Ayyininká! iro kamiithatatsiri ayotaiyironi jiroka maawoni aakaiti ichariniyitai Israel-ni. Jirika Jesús pipaikakotakaantakiri iirokaiti, iri Ipinkatharitakaakiri Pawa, irijatziita Cristo”.

³⁷ Okanta ikimayawakini ikaatzi apatotain-chari, antawoiti jowashiritakoniintaiyanakani, josampitanakiri Pedro, iijatzi pashinipaini Otyaantapirori, ikantaitanakiri: “Iyikiiti, ¿tsikatya nonkantaiyaaka naaka?”

³⁸ Ari jakanakiri Pedro: “Pimpiyashiriyitai, powiinkaawintaiyaari Jesucristo, pimpairyaay-itanairi. Iro jiyotantaityaari ipiyakotaimiro

Pawa pikaaripirowitaka, ari inampishiritantaimi Tasorintsinkantsi.

³⁹ Irootaki ikajyaakaitsitakimiri iijatzi iiroka, irojatzi ikajyaakaitsitakariri pitomipaini, ikaatzi nampiyitawori intaina. Tima maawoni ikaimashiriyitairi, irijatzi ikajyaakaitsitakariri iijatzi irirori”.

⁴⁰ Ojyiki okaatzi ikinkithatanakiri Pedro, ish-intsithatanakiri iijatzi, ikantanakiri: “¡Powaw-isaakoshiritaiya! ¡Pintainaryiiaari atziriiiti kinashi-waiyitainchari!”

⁴¹ Irojatzi ikimisantantanakari ojyiki atziri, owiinkaayitanaka, ikaatzi 3,000 kimisantanaatsiri.

⁴² Oisokiro jowanakiro okaatzi jiyotaayitakiriri Otyaantapirori, kamiitha jaapatziyawakaanaa. Ari ipitoryaapiintaiyironi tanta, jaakowintanakawo iijatzi jamanamanaiyani. §

Jañaantari itayitanakawori ikimisantzinkaritz

⁴³ Iyokitzi ikantawintaiyakawoni jiñaakiro ita-sonkawintantayitaki Otyaantapiroriiti, jantayitakiro kaari jiñiitapiintzi.

⁴⁴ Ojyiki jaapatziyawakaanaka ikaatzi kimisantaatsiri, jantitaawakaanawo okaatzi tzimi-moyitziriri.

§ 2:42 Kantakotachari jaka “ipitoryiirori tanta”, iro jantayitanairi kimisantzinkariiti aririka inkinkishiritakotiri Jesucristo ikamimotantaki. Ari ikantziro jatyoowakaiyani, ipitoryiirori tanta, jowaiyani, jiraiyini iijatzi imiri. Tima jimatakotaatziiri Jesús tsika ikantanairo jiwyaantanaawo jowakaanairi jiyotaanipaini. Irootaki ikinkithatakotapiintaitakiri, ikantaitzi “Pimpitoryiirori tanta”.

⁴⁵ Ipimantayitziro tzimimoyitziriri. Jayi kiriiki ipayitziri kimisantanaatsiri ikaatzi ashironkaayitachari.

⁴⁶ Ari ikantaitanakitya kitiiyyiriki jaapatziyawakaanaa japatotaiyani tasorintsipankoki. Tii jowajyaantanakiro ikaimawakaiyani ipankoki jatyoowakakaiyani, ari ipitoryiira tanta. Kimoshiri ikanta itsipatawakaiyani, itsinampashiriyitanai.

⁴⁷ Ithaamintapiintanakari Pawa. Iro inimoyitakiriri atziriiiti jiñaayitakiro tsika ikantayitanaa. Ari okantaitanaatya kitiiyyiriki jojyiñaanairi Awinkathariti kimisantzinkariiti inkaati awisakoshiriyitaatsini.

3

Joshinchagaitziri kisopookiri

¹ Okanta pashini kitiiyyiri, aritaki tsiniriityaanaki jamanapiintaitantari. Ari itonkaanakiri Pedro itsipatanakari Juan, jiyaatiro tasorintsipankoki.*

² Ari itonkiyotakotantaka jamaitziri shirampari kisopookitatsiri. Ari ikantsitatya owakiraa itzimapaaki. maawoni kitiiyyiri jamaitapiintziri omooki tasorintsipanko jiiitaitziro “Owaniinkaanto”. Ari isaikapiintziri impashitantaityaariri kiriiki ikamiyitziri tyaayitatsiri.

* **3:1** Kantakotachari jaka “tsiniriityaanaki”, irootaki ikantaitziri pairani “ooryaatsiri 9”.

³ Ikanta jirika jiñaawakiri Pedro itsipatakari Juan, iro intyaantapaatyaawomi tasorintsi-pankoki, ikamitawakiri impashitanatyaari kiriiki.

⁴ Ari ikimpoyaanakiri. Ikantziri: “¡Paminina!”

⁵ Ikimisantatzi shirampari, jiñaajaantaki impatyiri tsika oitya.

⁶ Iro kantacha Pedro, ikantanakiri: “Tii itzimi noiriikiti, tii itzimi iijatzi oro, iro kantacha zimatsi nantzimotimiri. ¡Pinkatziyi! ¡Paniitai! Nompairyimiri Jesucristo Nazaret-jatzi, iriitaki matimironi”.

⁷ Jakotashitanakiri, ikathatakiri, jowatziyakiri. Omapokashitanaka ishintsitanai iitziki iijatzi iyyoonkitziki.

⁸ Ari jomiyanaka ikatziyanaka, aniitanaki. Ari itsipatanakari jirikaiti ityaapaaki tasorintsi-pankoki, anii-aniiwaitanai, mitaamitaawaitanai, ithaamintanaari Pawa.

⁹ Ithonka jiñaitakiri janiitanai, ikimakiri iijatzi ithaamintanaa.

¹⁰ Iyokitzi ikantaitanakiri jiñaitakiri, tii ikompiitawakari jirika shirampari, iriitaki kamitantapiintatsiri impashitaityaari omooki tasorintsi-panko, jiiitaitziri “Owaniinkaanto”.

Ikinkithatakaantzi Pedro ityaapiintaitzi tasorintsi-pankoki

¹¹ Ikanta kisopookiwitachari, tii jookani jowanakiri Pedro itsipatakari Juan. Iyokitzi jowanakiri atziriiti, thaankipiroini ipiyowin-tapaakari awisatapishitzi tasorintsi-pankoki jiiitaitziro “Jashi Salomón”.

12 Ikanta jiñaawakiri Pedro, ikantawakiri: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¿litama piyokitzi-wintantanari naaka? Iro pikinkishiriwaitashita naaka ashitawo noshintsinka, naaka tasorintsi nimatantariri naniitakagairi jirika.

13 Aña Iwawani Abraham-ni, Isaac-ni, Jacob-ni, iwawanitanakari iijatzi achariniiti, iriitaki matakirori jiroka, impinkathaitantyaariri Itomi Jesús, paakaantakiri iirokaiti janta jiwariitiki. Ikowawitaka Pilato jomishitowakaantairimi, tii pikowimaita iirokaiti.

14 Iriitakimi pomishitowakaantaimi Tasorintsitatsiri, matzirori itampatzikashiritzi, aña pomishitowantashitaari tsitokantzinkari.

15 Ari okanta pipiyakaantakariri añaakaashiritantatsiri. Iro kantacha Pawa jañaakagairi. Noñagayakirini naakaiti jañagai.

16 Okaatzi oshinchagairiri jirika shirampari piñaapiintziri iirokaiti, iro matakaakiriri jawintaashiritanaawo nopairyaakirira Jesús. Irootaki piñaantariri iroñaaka ishintsitai tyaaryoopiroini.

17 Iyikiiti, niyotzi naaka, tii piyopirotziro okaatzi pantayitakiri, ari ikimitakari iijatzi pijiwariipaini.

18 Iro kantacha Pawa, ari ikinakairo jimonkaatziro okaatzi ikinkithatakaayitakiriri maawoni Kamantantaniriiti, ikantaki: ‘Aritaki inkimaatsitakaitatyaari Cristo paata’.

19 Irootaki, pimpiyashitantaiyaariri iirokaiti Pawa, powajyaantayitairo piyaaripironka, onkimiwaityaawomi jojyitakotaatyiiromi pikaaripirowitaka. Ari piñagairo intsipashiritaimi Awinkathariti, ijamparyaakoyitaimi.

²⁰ Aritaki jotyaantairi Pawa iijatzi Jesucristo, tima ikajyaakaitsitakimiro pairani aritaki impiyi.

²¹ Onkantawitatya iroñaaka, ontzimatyii isaiki Jesucristo inkitiki irojatzi inintapaititanyaaari Pawa jowakiraatakagairo maawoni okimiyiwita pairani. Tima iro ikinkithatakaayitakiriri Tasorintsishiriri Kamantantaniriiti.

²² Irootaki ikinkithatakotakiri pairani Moisés-ni, ikantaki:

Ari jotyaantaki paata Pawa pashini Kamantantaniri, ari jojakotapaatyaanawo naaka jotyaantakina. Ayyininka jinatyi. maawoni inkamantapaakairi, ontzimatyii ankimisantiro.

²³ Tima maawoni kaari kimisantirini Kamantantaniri, ari japiroyyitairi, iiro jiñairi iyyininkapaini.

²⁴ Ari ikimitsitakari iijatzi Samuel-ni, ikinkithatakotakiro okaatzi añaayitakiri iroñaaka, irojatzi ikinkithatakoyitakiri iijatzi maawoni pashinipaini Kamantantaniriiti.

²⁵ Irokayitaki ñiironi okaatzi ikajyaakaantakiri Pawa ikinkithatakoyitakiri Kamantantaniriiti. Irokayitaki ñiironi iijatzi okaatzi ikajyaakaawakaakari pairani Pawa itsipatakari achariniiti. Tima Pawa ikantakiri Abraham-ni:

Iri picharini tasonkawintairini maawoni jyininkatawakaachari tsikarikapaini janta kipatsikinta.

²⁶ Ikanta jañaakagairi Pawa itomi, ari jitakari jotyaantakimiri iirokaitiki, intasonkawintantimini, maawoni iirokaiti powajyaantayitairo piyaaripironka”.

4

Pedro itsipatakari Juan jaayiitakiri jiwariitiki

¹ Iinirotatsi Pedro itsipatakari Juan ikinkithatakaayitziri atziriiti, ariitaiyapaakani Ompiratasorintsitaari, itsipatapaakari ijiwari aamaakowintawori tasorintsipanko, Saduceopaini.

² Ikisaiyatyaani, tima Pedro itsipatakari Juan jiyotaatziiri atziripaini, ikantayitziri: “Imapiro jañaayitai kamawitachari, iriitaki Jesús oñaagantapaintzirori”.

³ Joirikaitapaakiri, jomontyaakaantakiri irojatziri oñaatamanai, tima aritaki tsiniriityaaki.

⁴ Iro kantacha ojyiki ikaatziri kimayitawakirori kinkitharintsi, ikimisantayitanaki. Jiroka ikaatziri tzimanaintsiri kimisantzinkariiti, ikaataiyini 5000 shirampariiti.

⁵ Okanta oñaatamanai, japatotaiyakani Jerusalén-ki maawoni ijiwariti Judá-mirinkaiti, Antaripiroriiti, Yotzinkariiti.

⁶ Ari isaikakiri iijatziri Anás Ompiratasorintsipirori, Caifás, Juan, Alejandro, iijatziri iijininkamirinkaiti Ompiratasorintsipiroriiti.

⁷ Ikaimakaantakiri jamaitiri Pedro itsipatakari Juan. Josatikaitawakiri niyanki japatotaiyakani, josampitakiri: “¿litakama shintsitakaimiri pimatantawori jiroka? ¿litaka pipairyaakiri?”

⁸ Jakanaki Pedro, ñaapiro ikantakaanakari Tasorintsinkantsi, ikantanaki: “Pinkathariiti, Antaripiroriiti.

⁹ ¿Iriima piñaantsikowintanari mantsiyari noshinchagairi? ¿Pikowatziima piyotaiyini tsika ikanta ishintsitantaari?

¹⁰ Ari nonkamantaiyakimironi, jiyotantyaari maawoni Israel-mirinkaiti. Jirika shirampari atsi-pataiyakarini jaka, iri Jesucristo oshinchaakiriri, jiiitaitziri Nazaret-jatzi. Iriitaki nopairyaakiri, ir-ijatzi pipaikakotakaantakiri iirokaiti. Iro kantzi-maitacha jañaakagairi Pawa.

¹¹ Jirika Jesús iri oiyakawori mapi pimanintakiri iirokaiti, pikimitakowaitakari witsikirori pankotsi. Iro kantacha jowatzikaitairi pankotsi-nampiki ikimitaawo iroorikami tzinkamitsi.*

¹² Tii itzimi pashini kimityaarini Jesús jowawisaakotantzi. Tikaatsi ampairyagai jaka isaawiki kipatsi, apaniroini ikantakaawo Jesús”.

¹³ Iyokitzi jowaitanakiri Pedro, iijatzi Juan, ikantaiyanakini piyowintakariri: “Piñiiri jirika, tii jiyotaapirowiitari, iro kantzimaitacha pinkathañaani jowayiitziri. ¿Iriima yotaakiriri Jesús itsipatakari pairani?”

¹⁴ Irojatzii itsipatakari Pedro, Juan jirika atziri joshinchagairi. Tii otzimi oitya inkantakotanakiriri.

¹⁵ Ipoña jomishitowakaantairi japatotaiyani, ari isaikaiyanakini irirori jiñaanatawakaiyani.

¹⁶ Ikantzi: “¿Tsikama ankantirika jirikaiti shirampari? maawoni Jerusalén-jatzi jiyotaiyakini itasonkawintantaki. Iiro amatairo amanakotiri.

¹⁷ Thami asaryiimatashityaari, ari onkantya iiro jiyaatakaantawo inkinkithatakotiri Jesucristo, impairyapiintairi”.

* **4:11** Paminiro Mt. 21.42; Ef. 2.20; 1 P. 2.6-8.

¹⁸ Ipoña ikaimairi iijatzi. Ikantaiyakirini: “Ari-tapaaki pikinkithatakotakiri Jesús, iiro papiitairo pinkinkithatakotairi, pimpairyaayitairi”.

¹⁹ Iro kantacha jakanakiri Pedro ipoña Juan, ikantanakiri: “¿Kamiithatatsima nompiyathatyaari Pawa, nonkimisantantimiri iirokaiti? Incha pinkantina.

²⁰ Iiro okantzi nowajyaantairo nonkinkithatakoyitiro noñaajaantakiri, nokimajaantakiri iijatzi”.

²¹ Ikanta jasaryiimawaitakari jiwariiti, ipaka-gairi. Tima maawoni atziriiti ithaamintanakari Pawa jiñaayitakiro awisayitaintsiri, tii ontzimatyii oitya jowasankitaawintiriri.

²² Jirika shirampari joshinchaakiri, anaaniin-tanakiro 40 tzimatsiri josarintsiti.

Jamanaiyani kimisantzinkariiti jawin-taashiripirotyaari iiro ithaawantaiyani

²³ Ikanta Pedro ipoña Juan, aritaki ipakagaitairi, jataki japatotaiyani ikaataiyini, ikamantakiri okaatzi ikantakiriri ijiwari Ompiratasorintsitaari ipoña Antaripiroriiti.

²⁴ Aritaki ikimaiyakironi, maawoni jamanamanaataiyanakarini Pawa, ikantziri: “Pinkatharipirori, iirokataki witsikakiro inkiti, kipatsi, inkaari, opoña okaatzi tzimantayitawori.

²⁵ Iirokataki kinkithatakaakiri pairani pinam-piri David-ni, ikantaki:

¿Litama ikiñaaniwintaiyirini atziriiti?

¿Litama ikinkishiriwaitashitantakari?

²⁶ Apatotaiyakani pinkathariwintantatsiri jaka kipatsiki,

Ipiyoyitaka jiwariiti,

Imaamanitanyaariri Pinkathari, iijatzi Cristo jiyoshiitakiri.

²⁷ Aritzimaitaka jimatakiro Herodes ipoña Poncio Pilato japatotaiyakani nampitsiki, iijatzi Israel-mirinkaiti ipiyotaiyakani itsipatakari pashinijatzi atziriiti, imaamanitakiri Jesús, pitasorintsiti Pitomi, piyoshiitani.

²⁸ Ari okantaka, jimatakiro jirikaiti okaatzi pikinkishiritakari tsika onkantya.

²⁹ Iroñaaka, Pinkathari, paminiro iiroka jasaryi-imatakina, pishinitainawo pompirayitaana iiro nothaawantawaita nonkamantantairo piñaani.

³⁰ Iro pishintsinka poshinchaantyaariri mantsiyayitatsiri. Iro pintasonkawintantyaanari nompairyiiri Tasorintsi Pitomi Jesús”.

³¹ Ikanta ithonkakiro jamanamanaataiyakani, ontziñaanaka janta tsika japatotaiyakani. Shintsi ikantakaanakari Tasorintsinkantsi ikinkithatakotanakiro iñaani Pawa, tikaatsi inthaawantanatya.

maawoni tzimimoyitziriri ari ikaatzi jashitaiyawoni

³² Jyikitanaki kimisantanaatsiri. Apaani okantanaa ikinkishiritanaari. Tii ithañaapithatawakaawo oitarika, ipayitawakaawo kowityiimoyitariri.

³³ Jirikaiti Otyaantapiroriiti iikiro jiyaatatzi ikinkithatakotziro tsika okanta jañaantaari Pinkathari Jesús. Antawoiti inishironkayitairi Pawa maawoni.

³⁴ Tii itzimawaitzi apaani kowityaaniintawait-atsiri, itzimirika tzimatsini iipatsiti, ipanko, ipimantayitziro. Jayiri kiriiki,

³⁵ ipakiri Otyaantapirori, iriitaki antitaariri maawoni jaantayitari apaanipaini oita ikowiri.

³⁶ Iro jimatakiri Leví-mirinka jiiitaitziri José, Chipre-jatzi jinatzi, iri jiiitakiri Otyaantapirori-iti irirori, Bernabé. Ojyakaawintachari jiroka wairontsi Bernabé: “Itomi oimoshirinkantaniri”.

³⁷ Jirika shirampari tzimatsi iipatsiti, ipoña ipimantakiro. Jaanakiri owinawo iipatsiti, ipapaakiri Otyaantapiroriiti.

5

Ananías itsipatawo Safira

¹ Iro kantacha tzimatsi pashini atziri jiiita Ananías, itsipatakawo iina oita Safira, ipimantakiro irirori iipatsiti.

² Jirika shirampari jaapatziyakawo iina, jimanagaantaki owinawo iipatsiti. Jamakiri tzima-gaantapaintsiri, ipapaakiri Otyaantapiroriiti.

³ Ikantawakiri Pedro: “Ananías, ¿iitama pishini-tantakariri Satanás inthiiyakaimi, iro pikowan-tari pamatawitiri Tasorintsinkantsi, pimanagaantaki owinawo piipatsiti?”

⁴ “¿Kaarima iiroka ashiwityaawoni kipatsi? ¿Kaarima iiroka ashityaarini owinawo? ¿Iitama pikinkishiritantakawori pantiro jiroka? Tii iri atziriiti pamatawiti, aña iri Pawa pikowawitakari pamatawitirimi”.

⁵ Ikanta ikimawaki Ananías, tyaanaki, kamanaki. Antawoiti ithaawaiyanakini ikaatzi kimayitaintsiri.

⁶ Ipoñaanaka mainariiti, iponatapaakiri, jaanakiri, ikitatakiri.

⁷ Tikira osamanitzi, ari otyaapaaki iina Ananías, tii iyotzi iroori oita awisaintsiri.*

⁸ Josampitawakiro Pedro, ikantziro: “Pinkantina, ¿Arima ikaatzi owinawo?” Akanaki iroori: “Jii, ari ikaatzi”.

⁹ Ikantziro Pedro: “¿Litama paapatziyawakaan-takari pikowi piñaantyaari Itasorinka Pinkathari? Jirika ipiyaiyaani aanakiriri piimi ikitatziri, iroñaaka jaitsitanakimi iijatzi iiroka”.

¹⁰ Apathakiro okantanaka Safira tyaanaki ikatziyaka Pedro, kamanaki. Ikanta ityagaiyapaakini mainariiti, jiñaapaatziro kamaki. Jaanakiro, itsipatagairo oimi ikitataka irirori.

¹¹ Ikanta jiñaitakiro awisaintsiri, antawoiti ithaawaiyanakini kimisantzinkariiti, iijatzi ikimitsitakari ikaatzi kimakoyitakirori awisaintsiri.

Ojyiki itasonkawintantayitaki

¹² Iikiro jiyaatakanakitziro Otyaantapirori-iti japatotapiintaiyanakani janta awisatapishitaki tasorintsipanko jiitaitziro “Jashi Salomón”. Iikiro itasonkawintantanakitzi atziriiitiki.

¹³ Ipinkani jowayitanakiri pashiniiti, tii ikoway-itanai intsipatanaiyaari. Iro kantzimaitachari tzi-mataitatsi ojyiki thaamintapirowintanakariri.

¹⁴ Iikiro ipokanakitzi shirampariiti iijatzi tsinaniiti, ojyikitanaki ikaatzi kimisantanairiri Pinkathari.

* **5:7** Kantakotachari jaka “tikira osamanitzi”, iro ikantayiiisitari iijatzi “3 horas”.

15 Jamakotapaakiri atziri imantsiyariti jomaryaakoyitapaakiri ishishiki tsika inkinapaaki Pedro. Ikantayitzi: “Inkinapaakirika Pedro jaka, aririka intsimankantanatyaari kapichiini jaampari, aritaki ishintsitai”.

16 Ari ikimiyitapaakari atziriiti poñaayitainchari nampitsiki saikanampitzirori Jerusalén, jamayitaki oiyiki mantsiyariiti iijatzzi oiyiki piyarishiritatsiri, joshinchaayitawakiri maawoni.

Ikisaniintaitanakiri Pedro itsipatakari Juan

17 Ikanta Ompiratasorintsipirori, itsipatakari ikaatzzi aapatziyakariri, jirikaiti Saduceo-paini, ikisaniintaiyakani.

18 Jaakaantakiri Otyaantapiroriiti, jomontyaakaantakiri.

19 Iro kantacha otsiniriwitanaka, pokaki imaninkariti Pinkathari, ishiryaaakotairi, jomishitowayitairi, ikantawairi:

20 “Piyaati tasorintsipankoki, pinkinkithatako-tainiri atziriiti tsika okantakota owakiraari aññaamintotsi”.

21 Okanta kapichikitiijyiri, ariitaiyapaakani tasorintsipankoki, jitapaawo ikinkithatakaantapaaki. Tiitya jiyotaiyini Ompiratasorintsipirori, apatotaiyachani itsipayitakari jaapatziyani, iijatzzi maawoni jantaripiroriiti Israel-mirinkaiti. Ipoña jotyaantaki jamayitakiri Otyaantapiroriiti jomontyaawiitakari.

22 Ikanta jiyaatashiwitanakari jomontyaani, tii jiñaapairi. Piyapaaka,

23 ikantapaakiri: “Tii aññagairi. Irojatzzi okanta noñaawitapaakawo ashita kamiithaini, irojatzzi

ikatziyawita aamaakowintariri. Iro kantacha nashitaryaakowitapaakari, tii noñaapairi”.

²⁴ Ikanta ikimawaki Ompiratasorintsipirori, ijiwari aamaakowintawori tasorintsipanko, ijiwari Ompiratasorintsitaari, josampitawakagaiyanakani oityaarika awisatsini.

²⁵ Ari jariitapaakari kamantapaakiriri: “Jirikaiti pomontyaakaantawitakari iirokaiti, isaikaiyini tasorintsipankoki ikinkithatakaayitzi atziriiti”.

²⁶ Irojatzii jiyaatantanakari ijiwari aamaakowintaniriiti, jaanaki oiyiki jatziriri, jamairi iijatzii. Iro kantacha tii jakotashiwaitziri. Tima ithaawantatyaari atziriiti intsitokantyaari mapi.

²⁷ Ikanta jariitakaapaakari, jowawisaapaakiri tsika japatotaiyakani jiwariiti. Ikanta Ompiratasorintsipirori josampitawakiri,

²⁸ ikantziri: “¿Tiima pikimi nokantzi chapinki: ‘Aritapaaki pikinkithatakotakiri Jesús?’ Iikiro piyootaatziri maawoni Jerusalén-jatzii. Pikantakotakina iijatzii naaka, pikantzi: ‘Iri owamaakaan-takiriri Jesús’ ”.

²⁹ Ari jakanaki Pedro itsipatakari pashini Otyaantapirori, ikantanaki: “Iri Pawa nonkimisantapiroti, iiro nokimisantashiwaitari atziri.

³⁰ Tima imapiro powamaakaan-takiri iiroka Jesús, pipaikakotakaan-takiri. Iro kantacha jañaakagairi Pawa itzimajaantzi ikimisantakiri pairani acharinini.

³¹ Itzinagairi Pawa, joosaikairi jakopiroriki, itsipataari ipinkathariwintantzi. Iri owawisaakotaini iijatzii. Ikowaki ampiyashiriyitai maawoni

aakaiti Israel-mirinkaiti, impiyakotantairori akaaripiroshiriwitaka.

³² Naaka ñaakiro okaatzi jantayitakiri Jesús, ontzimatyii nonkinkithatakotiro. Irijatzi Tasorintsinkantsi matakainawoni, tima iriitaki jotyaantakinari Pawa inampishiritantaiyaana naakaiti nokimisantairi”.

³³ Ikanta ikimaiyakini, antawo ikisanaka, ikowanaki intsitokirimi.

³⁴ Iro kantacha ari ikatziyanaka apaani janta, iitachari Gamaliel. Fariseo jinatzi irirori, irijatzi yotaantzirori Ikantakaantaitani. Pinkatha jowiri maawoni atziri. Ikantanaki: “Ajyininká, incha omishitowawakiri kapichiini jirikaiti”.

³⁵ Ipoña ikantzi: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ontzimatyii pinkinkishiritawatya kamiitha tsikarika pinkantiri jirika shirampariiti.

³⁶ Pinkinkishiritakotiri iitachari Teudas, ikantakaapirowaitaka irirori. Japatotaki pairani 400 atziri. Iro kantzimaitachari itsitokamachiitaitakiri Teudas, ithonka itzimpookayitanaki maawoni tsipawitakariri, ari ipiyakari.

³⁷ Iijatzi okimitaka pairani josankinatakotan-tari maawoni atziri, itzimawita pashini iitachari Judas, Galilea-jatzi jinatzi. Japatotaki atziri. Iro kantacha itsitokamachiitaitakiri iijatzi irirori. Ipoña itzimpookayitanaki maawoni tsipawitakariri, ari ipiyakari.

³⁸ Pinkimi nonkantimi naaka: Iiro pimaamanitziri jirika, piñaashiminthatawatyaari. Iriirika antashiwaitawori inintakaanikiini, ari impiyashitaiya apaniroini, inkimityaari apitiroiti

nokinkithatakotakiri.

³⁹ Iro kantzimaitacha, iriirika Pawa matakaay-itziriri okaatzi jantayitziri, iiro pimatziri iirokaiti poitsinampairi. Paamaakowintya pimaaman-itzirikari Pawa”.

⁴⁰ Inimotanakiri maawoni kimaintsiri. Ikaimairi iijatzi Otyaantapirori, ipajatakaantakiri, ikantakiri: “Aritapaaki pikinkithatakotziri Jesús”. Irojatzzi ipakaantaariri.

⁴¹ Ipoña ishitowaiyanaini Otyaantapirori japatowintaitakari. Thaaminta ikantaiyanakani, ikantaiyini: “Piñaataitiro ikimitakaantakai aakami iriipirori jowasankitaawintakairi Jesús, apairyiri”.

⁴² Ari ikantapiintanaatya jiyotaantzi maawoni kitijiyiri, ikinkithatakaantzi tasorintsipankoki, ikantzi: “Cristo jinatzzi jirikaranki Jesús”. Ari ikimitaakirori iijatzzi pankotsipainiki.

6

Jiyoyitaki 7 mitakotantaniri

¹ Ikanta iyyikipirotanaki jiyotaani, ñaawaiyitanaki Grecia-paantiri, ikantzi: “Paminiri jantapiintayitakiri Heber-paantiri, ipapiintayitziro owanawontsi kamatsiri oimi, imanintanakiro kaari iyyininkatayita iriroriiti”.

² Ipoñaashitaka 12 Otyaantapiroriiti, japatotakiri maawoni jiyotaani, ikantakiri: “Tii okantzi nookiro nokinkithatakotanairi Pawa naaka, nompapiintantimiri poyaari.

³ Iyikiiti ontzimatyyi pamini jaka akaataiyini, inkaati 7 atziri, iriitaki aminakaantapiintironi jiroka. Pamini kamiithashiritzimotakimiri,

yotanitatsiri, inampishiripirotantari Tasorintsinkantsi.

⁴ Ari onkantya naakowintantyaawori naakaiti namanamanaayitya, nonkinkithatakaanti, niyotaaantayiti iijatzi”.

⁵ Ikanta maawoni apatotainchari, inimotanakiri okaatzi ikantakiriri. Ari jiyoshiitakiri Esteban, awintaariri kamiitha Pawa, inampishiripirotantakari Tasorintsinkantsi. Jiyoshiitakiri iijatzi Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás Antioquía-jatzi kimitakotaariri Judá-mirinkaiti, tima jirika kaari ijyininka Judá-mirinka pairani.

⁶ Ipoña jaayiitanakiri jirika ⁷ isaikaki Otyaantapirori, ari jamanamanaatakotawakari, itasonkawintakiri jotzimikapatziitotantakari jako.

⁷ Iikiro iyaatakotanakitzi iñaani Pawa. Iikiro ijyikipirotanakitzi iijatzi jiyotaani janta Jerusalén-ki. Ari jimatsitanakawo ikimisantayitanaki ojjiki Ompiratasorintsitaariiti.

Jaakaantaitakiri Esteban

⁸ Ikanta Esteban ojjiki itasonkawintantayitaki atziriiitiki, tima Pawa nishironkatakiriri, ipakiri ishintsinka.

⁹ Iro kantzimaitacha, tzimayitatsi Judá-mirinka ikaatzi apatotapiintachari jiiitaziri “Jompirawitari”. Iriiyitaki poñaayitainchari Cirene-ki, Alejandría-ki, Cilicia-ki, Asia-ki. Jiñaanaminthatakiri Esteban.

¹⁰ Tii ikitsirinkaitziri Esteban, tima imapiro jiyotanitakaakiri Tasorintsinkantsi.

11 Irootaki ikantantakariri ijyininka iwitsikakotiri kaaripirori ñaantsi, inkanti: “Nokimakiri Esteban ithainkimawaitziri Moisés-ni, ari ikimitakiriri Pawa ijatzi”.

12 Iro owatsimaapirotanakiriri atziriiti ikisaniintanakiri Esteban, ari ikimitsitanakari Antaripiroriiti, ijatzi Yotzinkariiti. Jaakaan-taitakiri, jaayiitanakiri japatotaiyani jiwariiti.

13 Ari jamaitapaakiri thiiyakotakariri Esteban, ikantapaaki: “Jirika shirampari ojyiki ithainkakiro tasorintsipanko, ithainkakiro Ikantakaantaitani ijatzi.

14 Nokimakiri ikantaki: ‘Jirika Jesús jiiitaitziri Nazaret-jatzi impookakiro tasorintsipanko, impoña jowashiñaayitairo amiyitari aakaiti jiyotaayitairi Moisés-ni’ ”.

15 Ikanta jiwariiti apatotainchari, ikimpoyaanakiri Esteban, jiñaatziiri ipooki ikimitanakari maninkari.

7

Joipiyanakiriri ñaantsi Esteban irojatzii itsitokantaitakariri

1 Ikanta Ompiratasorintsipirori josampitakiri Esteban, ikantziri: “¿Imapiroma ikantakoitzimiri?”

2 Ari jakanaki irirori, ikantzi: “¡Iyikiiti! ¡Iwaapatiitarí! Pinkimi nonkantimi. Pairani isaikawitantakari acharini Abraham-ni janta Mesopotamia-ki, joñaagakari owaniinkat-achari Pawa, tikiraamintha jiyaatanakiita inampityaawo Harán-ki.

3 Ikantakiri: ‘Pookanairo pinampitsiti, pookanairi piyyininkamirinkaiti, piyaati pashiniki kipatsi noñaayimiri naaka’.

4 Ikanta Abraham-ni, jookanairo inampitsiti iitachari Caldea. Irojatzu ipokantaari inampitaawo Harán-ki. Ikanta ikamai iwaapati, irojatzu jotyaantantakariri Pawa jaka, tsika anampitawo iroñaaka aakapaini.

5 Iro kantzimaitacha, tii jashitakaapirotari, tikaachaajaini jashitakaiyaari kapichiini. Ikajyaakaimaitakari impiri paata, aririka inkamaki. Iri ashitaiyaawoni inkaati charinitaiyaarini. Irootaki ikantakiriri okantawitaka Abraham-ni tikiraamintha itzimi jowaiyani.

6 Iro kantacha ikantakiri iijatzu: ‘Jiñiuro pinchariniyityaari inampityaawo iipatsitiki pashini atziri. Onkaati 400 osarintsi inkimaatsiwaitya jompirawaitaityaari janta.

7 Impoña nowasankitaakiri naaka inkaati ompirawaitatyaarini. Iriima pinchariniyityaari namairi maawoni jaka nampitsiki, ari jantawaitainari naaka’.

8 Ipoña ikantakiri Pawa iijatzu pairani Abraham-ni: ‘Ontzimatyii pintomishitaanitya, tima tzimatsi ankajyaakaawakaiyaari’. Jimatakiro pairani Abraham-ni. Iijatzu ikimitaakiriri itomi irirori, iro jimaakotapaakitziini 8 kitiiyyiri, itomishitaanitakiri. Ari ikimitaakiro Isaac itzimaki pairani Jacob-ni. Ari ikimitaakiri iijatzu Jacob-ni 12 itomipaini, achariniyitanakari aakaiti.

9 Ikanta jirikaiti, achariniyityaari aakaiti, ikisani-

intakiri iririntzi José, ipimantakiri. Ari okanta jariitantakari inampiki Egipto-jatzi. Iro kantacha, ari itsipatapiintakari Pawa,

¹⁰ jowawisaakotairi okaatzi ikimaatsi-waiwitaka. Ipakiri yotanitaantsi, irootaki jaapatziyantakariri iwinkathariti Egipto-jatzi iitachari Faraón. Irojatzi ipinkatharitan-takari irirori Egipto-ki, ipinkathawintakiri iyyininkamirinkaiti Faraón.

¹¹ Ipoña ariitaka antawo tajyitsi janta. Owanaa ikowityaaniintaiyakini Egipto-jatzi. Ari okimitakari iijatzzi inampiki Canaán-jatzi. Tii jiñiuro pairani acharinini oitya jowayitaiyaari.

¹² Ari ikimakiri Jacob iinitatsi owanawontsi Egipto-ki. Jotyaantakiri itomiiti ramanantakiti.*

¹³ Ikanta japiitakiro jiyaataiyini, ari jiyotairi José iririntzipaini. Ari okanta jiyotantakari Faraón iyyininkamirinkaititari José.

¹⁴ Ipoña José, ikaimakaantairi iwaapati Jacob, iijatzzi maawoni iyyininka, ikaatzi 75 atziri jataintsiri Egipto-ki.

¹⁵ Ari okanta jariitantakari Jacob Egipto-ki. Ari ikamairi irirori janta. Ari ikimitakari iijatzzi ikaatzi achariniyitanakari.

¹⁶ Ipoñaashitaka jaatonkiyiitanairi Siquem-ki, ikitatairi janta, jamanantakiniriri pairani Abraham-ni itomipaini Hamor.

¹⁷ Okanta imonkaatzimataka okaatzi ikantakiriri pairani Pawa acharini Abraham-ni. Tzimanaki ojyiki iriintsiti ajyininkapaini janta Egipto-ki,

* **7:12** Kantakotachari jaka “owanawontsi”, irootaki ikantayitziiri iijatzzi “trigo”.

18 irojatzí itzimantakari pashini pinkathari janta Egipto-ki, kaari yotakotirini José.

19 Ikanta jirika pinkathari, oyyiki jamataw-itakiri ayyininka, jowashironkaawaitakiri. Ishintsiwintakiri jookayitiri iinchaaniki, inkamantyaari, iiro iyyikitanta.

20 Aripaiti itzimakiri Moisés irirori. Iriitaki jirika iintsi kamiithatzimotakiriri Pawa. Ikaatzi mawa kashiri jimanawitakari ipankoki ashitariri.

21 Okanta imonkaapaititapaaka jookawintantyaariri inkamimi, oñaakiri irishinto Faraón, aakiri, otzikatakari okimitakaantakiri iriitakimi owaiyani iroori.

22 Ari ikantakari Moisés-ni jiyotantakawori okaatzi jiyotanitari Egipto-jatzi. Ñaapirori shirampari jinaki, iroopiro okantaka jantayitakiri.

23 Ikanta otzimaki 40 josarintsiti Moisés-ni, ikowaki jariityaari iyyininkapaini, Israel-mirinkaiti.

24 Iro kantacha jiñaapaaki Egipto-jatzi jowasankitairi iyyininka. Ipiyakowintapaakari Moisés iyyininka, itsitokakiri Egipto-jatzi.

25 Jiñaajaantaki Moisés-ni ari inkinkishiritaiy-
atyaani iyyininkapaini, iriitaki jotyaantakiri Pawa
jookakaawintairi. Iro kantzimaitacha jirikaiti tii
jiyotakotaiyirini.

26 Okanta okitijyitamanai, jiñaaki jantawakaiyani iyyininka. Ari ikowawitaka Moisés jookakairimi, ikantawitapaakari: 'Iiro powashironkaawakaiyani pantawakaa, pijyininka powawakaiyani'.

27 Ikanta ijyininka Moisés, jotatsinkawakiri. Ikantziri: ‘¿Iitaka kantakimiri iiroka nowinkathariti? ¿Pikowatziima iiroka piyakawintina?’

28 ¿Pikowatziima pitsitokina pikimitaakiri chapinki Egipto-jatzi?’

29 Ikimawaki Moisés ikantakiriri ijyininka, shiyanaka. Jataki iipatsitiki Madián-jatzi. Ari isaikakiri nampitsinintsiki, irojatzí itzimantakari apiti itomi.

30 Okanta awisaki okaatzi 40 osarintsi. Janta otzishimashiki, okaakitapai otzishi iitachari Sinaí, ari joñaagakari imaninkariti Pawa, ipaampatakaairo kitochiimaishi.

31 Iyokitzi jowanakiro Moisés jiñaakiri. Ikowajaantzi jaminiro okaakiini, ari ikimakiri Pinkathari jiñaanatziri, ikantziri:

32 ‘Pawa ninatzi naaka, naakataki ipinkathataki picharini, Abraham, Isaac, iijatzi Jacob’. Ari ithaawanakiri Moisés, okawaitanaka, tii ikowi jaminanairo.

33 Ipoña ikantanakiri iijatzi: ‘Pinothopairi pizapato-ti, tima pikatziyantatyaawo kipatsi notasorintsi pathatakaakiri.

34 Noñaakiri janta Egipto-ki niyoshiitakiri pijyininkapaini, oyyiki jashironkaawaitaka. Nokimakiri jatikashiriwaitaiyakani. Irootaki nopokantakari nookakaawintairi. Irokataki notyaanti janta Egipto-ki pantiro’.

35 Tima pairani jimanintawiitakari Moisés-ni, ikantaitakiri: ‘¿Iitaka kantakimiri iiroka nowinkathariti?’ Aña iriitajaantaki jotyaantakiri Pawa impinkathariwintairi ijyininkapaini, iri ookakaawintairini iijatzi. Iriira matakairini

imaninkariti Pawa jiñaakiri ipaampatakaairo kitochiimaishi.

³⁶ Irijatzi Moisés-ni omishitowairiri pairani ayyininkapaini Egipto-ki, oyyiki itasonkawintantzi janta. Ari ikimitaakiro iijatzi inkaariki jiiitaitziri ‘Kityonkaari’, iijatzi okimitaka isaikawaiwitantakari okaatzi 40 osarintsi otzishimashiki.

³⁷ Irijatzi Moisés-ni kantakiriri pairani ayyininkapaini: ‘Ari jotyaantaki paata Pawa pashini Kamantantaniri, ari jojoyakota-paatyaanawo naaka jotyaantakina. Ayyininka jinatyi’.

³⁸ Irijatzi Moisés-ni apatotakiriri pairani ayyininkapaini janta otzishimashiki, ikinkithawaitakaakiri maninkari otzishiki Sinaí, itsipayitakari ayyininkapaini. Iriitaki aajaantakiro añaakaantaniri ñaantsi, irojatzi jowawisaantakairori aakaiti.

³⁹ Iro kantacha tii ikowi achariniiti inkimisantiri Moisés-ni, oyyiki ipiyathatakari. Iro ikowaiyakini impiyaimi inampiki Egipto-jatzi.

⁴⁰ Iro ikantantakariri Aarón-ni: ‘Iriiwitaka Moisés owawisaakowintanari Egipto-ki. Iro kantacha tii ayotzi iita awijyimotakiriri kaari ipokanta jiyaatzi chapinki otzishiki Sinaí. Piwitsikina nowawanitaiyaari’.

⁴¹ Ari jiwitsikaitakiniri kimiwitayaarini iwankiri vaca. Ikowaiyakini inkimitakaantiri Pawa. Jowamaakiniri ipirapaini joimoshirinkantyaariri iwawani. Aña iriitakitaka witsikakiriri.

⁴² Irootaki, jintainaryaantanakariri Pawa jirikaiti, ishinitanakiri impinkathatairi oorintayitachari inkitiki, tima iriitaki

josankinatakotsitakari Kamantantaniriiti,
ikantaki:

¡Israel-mirinkaiti! ¿Naakama pipinkathatantaka pipi-
rapaini pitaapiintziri?

Tima iro pantapiintakiri okaatzi 40 osarintsi janta
otzishimashiki.

⁴³ Aña iri Moloc pipinkathatashitapiintakari, piki-
nakinatakaapiintakiri ipankojoyitaitziri.

Ari pikimitapiintakiri jiwawanitashiitari kimi-
tariri impokiro jiiitaitziri Renfán,

Pipinkathatashiwaitakari piwitsikayitani
iirokaiti.

Irootaki noshinitantimiri jaayitimi intaina
panaanakiro Babilonia.

⁴⁴ Isaikawaitantakari pairani achariniiti
otzishimashiki, otzimimotziri tasorintsithaanti.
Ari jowakoitziro josankinari Moisés-ni.
Jiroka tasorintsithaanti, irootajaantaki
jiwitsikakaantakiri Moisés-ni tsika okantajaanta
joñaagakiri Pawa.

⁴⁵ Irootaki jiroka jaajaapiintakiri pairani
achariniiti, irojatzi jariitantakari kipatsiki
ontzimi jashitaiyaari. Iro jamayitairi
ijiwatantakariri Josué, joitsinampaantakariri
ashiwitawori iipatsiti, ikantakaari Pawa. Ari
ikantaitatziiro joisokirotakawo tasorintsithaanti,
irojatzi itzimantakari pairani David-ni.

⁴⁶ Ikanta pinkathari David, oiyiki jaap-
atziyakari Pawa, ikantaki irirori: ‘Tima iiroka
Pawa ipinkathataki pairani Jacob-ni, pishinitina
naaka niwitsikimi pankotsi pisaikantyaari’.

⁴⁷ Iriitzimaitaka Salomón witsikakiniriri tasor-
intsipanko.

⁴⁸ Iro kantzimaitacha Pawa, Jinokijatzi tii in-ampitantawo pankotsi jiwitsikani atziri. Iro ikinkithatakotakiri Kamantantaniri, ikantaki:

⁴⁹ Jiroka ikantakiri Pawa:

Irootaki inkiti nosaikantakari nopinkathariwin-tantzi.

Irooma kipatsi nimakoryaakiiminto inatzi.

¿Tsikama onkaatika pankotsi jiwitsikayiitinari?

Iiro nimonkaatawo nimakoryaantyaawo.

⁵⁰ ¿Kaarima naaka witsikayitakiro maawoni tzi-mayitatsiri?

⁵¹ Iikiro ikantatzi Esteban: ‘Iro kantacha iirokaiti, ari pinkantapiintatya pikisoshiritzi, tii pikimisantanitzi, pikimitakari pashinijatzi atziri kaari ajyininkayita. Pashi powapiintakiro pipiy-athatakari Tasorintsinkantsi pikimitakoyitaari pichariniiti’.

⁵² ¿Tzimaajaitatsima apaani Kamantantaniri kaari inkimaatsitakaawaitaitya pairani pichariniiti? Jowamaayitakiri ikaatzi kinkithataintsiri, ikantaki: ‘Aatsikitaki matzirori itampatzikatzi’. Aritaki pokaki iroñaaka matzirori, iriitaki pipithokashitakari iirokaiti, pitsitokakiri.

⁵³ Tima iirokaiti yoyiwitawori Ikantakaantaitani okaatzi jiyotaawitakairi maninkari, iro kantacha owanaa pipiyathataka”.

⁵⁴ Ikanta ikimaiyawakini apatotainchari, antawo ikisanakiri Esteban, jatsikaiki-tashitanakari.

⁵⁵ Iriima Esteban inampishiritantanakari Tasorintsinkantsi, jaminanaki inkitiki, jiñaakiro

jowaniinkawo Pawa, jiñaakiri iijatzi Jesús ikatziyaka jakopiroki Pawa.

⁵⁶ Ipoña ikantanaki: “¡Pamini! Noñaakiro inkiti ashitaryaanaka, noñaakiri Itomi Atziri ikatziyaka jakopiroki Pawa”.

⁵⁷ Ari jojyipikanakiro ikimpita jirikaiti. Ikaimaiyanakini shintsiini, ishiyashitapaakari Esteban. Joirikapaakiri.

⁵⁸ Jaayiitanakiri othapitapaa nampitsi. Ari jitapaakari itsitokantari mapi, jaatonkoryaiyanakironi iithaari, jookanakiniri mainari iitachari Saulo, ikantanakiri: “Paminawakinawo noithaari, nontsitokawakiriita”.

⁵⁹ Ikanta itsitokaitziri Esteban, jamana-manataanakari irirori Pawa, ikantziri: “Nowinkathariti Jesús, jatashirinkatakina noñaapaimi”.

⁶⁰ Ari jotzirowanakari, jiñaawaitanaki shintsiini, ikantanaki: “Nowinkathariti, iiro poipiyiniri jiroka kaaripironkantsi”. Ithonkakiro jiñaawaitaki jiroka, makoryaanaki.

8

Ipatzimaminthatziri Saulo kimisantzinkariiti

¹ Ikanta Saulo jaminakotakiri Esteban itsitokaitziri, ikantanaki irirori: “Ariwí, kamaki Esteban”. Aripaiti jitaitanakawo ipatzimaminthataitziri kimisantzinkariiti Jerusalén-ki. Irootaki ishiyantanakari maawoni Judea-ki, ikinanaki iijatzi nampitsiki Samaria. Iiniromaita isaikanaki Otyaantapiroriiti.

² Ikanta pinkathatasorintsitaniri ikitatakiri Esteban, antawoiti jiraakowaitakari.

³ Iriima Saulo ikowanaki irirori japirotirimimi kimisantanaatsiri. Jiyaatashitapiintakiri ipankoki, jinoshikayitziri shirampari, tsinani, maawoni. Jomontyaakaantayitakiri.

Ikinkithaitziro Kamiithari Ñaantsi nampitsiki Samaria

⁴ Ikanta maawoni shiyayitanainchari, jatayitanaki pashiniki nampitsi. Ikinkithatakoyitakiro Kamiithari Ñaantsi janta.

⁵ Ikanta Felipe, iriitaki shiyainchari iijatzi, ariitaka nampitsiki Samaria. Ikinkithatakota-paakiri Cristo.

⁶ Ari japatotapaaka maawoni atziripaini, jowakimpitatakawo ikinkithatziri Felipe, tima jiñaayitakiro itasonkawintantapaaki iijatzi.

⁷ Joshinchaayitai oiyiki atziri piyarishiritatsiri. Antawo ikaimayitzi piyari ishiyayita. Oiyiki atziri kisopookiwitachari, kaari kamiithawitachani iitzi, joshinchaayitairi maawoni.

⁸ Irootaki ikimoshiritantakari maawoni nampitawori janta nampitsiki.

⁹ Iro kantacha tzimatsi janta iitachari Simón. Jyiripiyaari jinawitaka pairani. Jamatawitaki oiyiki atziri nampitawori Samaria-ki. Owanaa ikantakaapirowaitaka.

¹⁰ Jawintaapiintawitakari atziriiti, jiwariiti, maawoni, ikantayitzi: “Thami ankimisantiri, tima jirika Simón jimatakiro jiñaawiyatari Pawa”.

¹¹ Ikimisantaitziri Simón maawoni ikantayitzi. Oiyiki osarintsi jiyokitziwintaitakiri jantawiyarinkakiini.

12 Iro kantacha jariitapaaka Felipe, jiyotaantapaakiro Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Jesucristo, kinkithatakotziri iijatzi Pawa impinkathariwintantai. Jowiinkaayitanaka shirampariiti, iijatzi tsinanipaini.

13 Ari jimatsitanakawo iijatzi Simón irirori, ikimisantawitanaa, owiinkaawitaka iijatzi. Joyaatyatani jowanakiri Felipe, jiñaakiri itasonkawintantayitzi. Iyokitzi jowakiri.

14 Ikanta Otyaantapiroriiti saikatsiri Jerusalénki, ikimakotakiri Samaria-jatzi ikimisantayitairo iñaani Pawa. Irootaki jotyaaantantakariri Pedro itsipatanakari Juan.

15 Ikanta jariitaiyakani Samaria-ki, jamanaanaatakotapaakari kimisantzinkariiti, inampishiritantyaariri Tasorintsinkantsi.

16 Apa ipairyakiri Awinkathariti Jesús jowiinkaayitakiri. Tikiraamintha inampishiritantyaari Tasorintsinkantsi.

17 Ikanta Pedro itsipatakari Juan, jotzimikapatziiototantakariki jako apaanipaini. Ari inampishiritantanakari Tasorintsinkantsi.

18 Jiñaakiri Simón jantakiri Otyaantapirori, jotzimikapatziiototantakariki jako atziri, jinampishiritantaari Tasorintsinkantsi, ipinawitanakari irirori Otyaantapirori,

19 ikantanakiri: “Jirika kiriiki, pimpina naaka pishintsinka, nonkimitantimiri iiroka, nonampishiritakaantyaariri Tasorintsinkantsi nojyininka, notzimikapatziiototantyaari nako”.

20 Ari jakanakiri Pedro, ikantziri: “¡Ari pintsipatawiitaiyaari piiriikiti pimpiyashitaiya!

¿Piñaaajaantakima ari pamanantantatyaawo piiriikiti ipashitantari Pawa?

²¹ Iiro pimamachiitziro pinkimitakotyaanawo naaka, jiñaakimi Pawa tii pitampatzikashiritzi.

²² Powajyaantairo piyaaripironka, pinkowakotairi Pawa, añaawakiro aririka impiyakotaimiro pikinkishiriwitakari.

²³ Niyotakimi naaka, oiyiki pikisashiriwaitaka. Ari pikantapiintatya pikaaripiroshiriwaitzi”.

²⁴ Ipoña jakanaki Simón, ikantanaki: “Pamanakotaina Pinkathariki, iiro awijyimotantana pikantakinari”.

²⁵ Ikanta Pedro itsipatakari Juan, ithonkakiro ikinkithatakotakiri Pawa. Ipoña ikinayitanaki pashiniki nampitsi okaatzi saikatsiri Samaria-ki, ikinkithatakiro Kamiithari Ñaantsi. Ari ipiyaiyaani Jerusalén-ki.

Felipe ijatzi Etiopía-jatzi

²⁶ Ikanta imaninkariti Pawa, jiñaanatakiri Felipe, ikantziri: “Piyaati nampitsiki iitachari Gaza, pimpampithatanakiro aatsi poñaachari Jerusalén-ki irojatzi janta”. Tima jiroka aatsi irootaki kinachari otzishimashiki.

²⁷ Jataki Felipe. Okanta niyanki aatsi, itonkiyotakari Etiopía-jatzi. Jiwari jinatzi. Iriitaki kimpoyiiri kiriiki janta Etiopía-ki opinkathariwintantzi tsinani iitachari Candace. Ipoñagaatyaawo irirori Jerusalén-ki ipinkathatziri Pawa.*

* **8:27** Kantakotachari jaka “Jiwari jinatzi”, totaanikiri inatzi. Tima iro jamitaiyarini pairani ikaatzi saikapankoyitziriri pinkathari, itotaanikiyitzi, onkantya iiro jowaiyantakaantantayita ipankoki pinkathari.

²⁸ Iro jiyaatairo irirori inampiki, isaikantakawo ishiyakominto, jiñaanatziro josankinari Kamantantaniri Isaías-ni.

²⁹ Jiñaanashiritanakiri Tasorintsinkantsi jirika Felipe, ikantziri: “Piyaati, pontsitotyaari shiyakotainchari”.

³⁰ Ikanta ipokashitapaakiri Felipe, ikimatziiri Etiopía-jatzi jiñaanatziro josankinari Isaías-ni. Ari ikantziri: “¿Pikimathatziro piñaanatziro?”

³¹ Ari ikantzi Etiopía-jatzi: “¿Tsika onkini nonkimathatiro, tii itzimi iitya yotainawoni? Pimpoki iiroka, pintsipatina”.

³² Jiroka Osankinarintsi jiñaanatziro:
Ikimitakaitakiri jaayitziiri oijya jowamaitiri.
Ikimitakari oijya tii ikaimawaitzi jamiiyitiri,
Ari ikimitakari iijatzi irirori, mairi ikantaka.

³³ Tsinampashiri ikantakaitakari, tii otampatzikatzi okaatzi ikantakoitakiriri.
Ari jowamaitakiri, tiimaita itzimi jowaiyanipaini irirori.

³⁴ Ikanta jirika jiwari Etiopía-jatzi, josampitanakiri Felipe: “Pinkantina. ¿Litaka ikinkithatakotziiri Kamantantaniri? ¿Irijatzima kinkithatakotacha? ¿Pashinima ikinkithatakotzi?”

³⁵ Ari jitanakawo Felipe ikinkithatakaanakiri josankinari Isaías-ni, ikinkithatakotanakiniri Kamiithari Ñaantsi kinkithatakotziriri Jesús.

³⁶ Okanta osamaniityaaki, ikinimotapaakiro jiñaa, ikantzi Etiopía-jatzi: “Jiroka jiñaa. ¿Iroma okantzi nowiinkaatyaa naaka?”

³⁷ Jakanakiri Felipe, ikantziri: “Pinkimisan-tapirotanakirika, ari onkantaki”. Ikantzi Etiopía-

jatzi: “Nokimisantzi, iriitaki Jesucristo Itomi Pawa”.

³⁸ Ari jowatziyakaantapaakiro ishiyakominto Etiopía-jatzi. Ayiitanaki apitiroiti, jatanaki jiñaaki. Ari jowiinkaatakari.

³⁹ Ikanta itonkaanai jiñaaki, jaanairi Felipe Tasorintsinkantsi. Jirika jiwari Etiopía-jatzi, tii jiñaanairi tsika ikinanaki. Iro kantacha jirika atziri kimoshiri ikanta jiyaatai irirori.

⁴⁰ Iriima Felipe jiñaashitaawo isaikapai Azotoki. Ipoña jawisaki pashiniki nampitsi ikamantantziro Kamiithari Ñaantsi, irojatzi jariitantaari Cesarea-ki.

9

Pashinishiritai Saulo (Hch. 22.6-16; 26.12-18)

¹ Ikanta Saulo, tii jowajyaantziro jasaryiimayitari jowamairi jiyotaani Pinkathari. Irootaki jiyaatashitantakariri ijiwari Ompiratasorinttaniri Judá-mirinka,

² ikantapaakiri: “Posankinatiniri Ompiratasorintsitaari saikatsiri nampitsiki Damasco, pinkantiri: ‘Pishinitiri Saulo jaayitiri tsipatanaariri jitaiziri “Aatsi”. Intyaayiti japatoyiitapiinta, joojoyitiri shirampari iijatzi tsinani, jamakiri jaka Jerusalén-ki”.

³ Iro jariitzimataka nampitsiki Damasco, ari jomapokakiri morikanaintsiri inkitiki, joorinta-paaka ikatziyaka Saulo.

⁴ Tyaanaki Saulo. Ikimatzi ñaantsi inkitiki, ikan-taitzi: “¡Saulo! ¡Saulo! ¿litama pipatzimaminthatantanari?”

5 Jakanaki Saulo, ikantzi: “¿Litama iiroka Pinkathari?” Ari ikantaitanakiri: “Naakataki Jesús pipatzimaminthatakiri. Iirokataki owasankitaawaitacha apaniroini, okimiwaitakawo pimpaikatyiyaawomi thoyimpithowari”.

6 Ikanta Saulo, ompitawaitanaka ithaawanaki, ikantanaki: “Pinkathari, iita pikowiri nantairi naaka”. Ari ikantanakiri Awinkathariti: “Pinkatziyi, piyaati nampitsiki. Ari inkamantaitimiro oitya pantiri”.

7 Owanaa ithaawanaki ikaatzi oyaatakiriri Saulo, tima ikimawakiro iijatzi irirori ñaantsi, tii jiñiimaitari ñaawaitatsiri.

8 Ipoña ikatziyawitanaa Saulo. Ikowawita jokiryiima, tii okantzi jaminanai. Irootaki ikathatantanaariri itsipayitakari, jaanakiri nampitsiki Damasco.

9 Ari isaikakiri janta okaatzi mawa kitiiyjiri, tii okantzi jaminawaitai, tii jowaiya, tii jirai iijatzi imiri.

10 Okanta janta Damasco-ki, ari isaiki apaani yotaari jiita Ananías. Iriitaki jiñaanatakiri Awinkathariti imishiniki, ikantziri: “¡Ananías!” Ari jakanakiri irirori: “¿Litaka, Pinkathari? Jaka nosaiki”.

11 Ikantziri: “Piyaati janta aatsiki jiiitaitziri ‘Tampatzikari’. Ari osaiki ipanko iitachari Judas, posampikowintiri shirampari jiita Saulo, iri poñaachari nampitsiki Tarso. Ari isaikiri irirori jamanamanaata.

12 Nomishitakaakiri irirori. Jiñakimi pityaashitapaakiri, potzimikapatziitotantakari pako, irojatzi jaminawaitantanaari”.

13 Ikanta ikimawaki Ananías, ikantanaki: “Pinkathari, oiyiki nokimi ikinkithatakoitziri jirika shirampari, kowiinka okanta jantayitakiri Jerusalén-ki jowasankitaayitziri pikitishiritakaani”.

14 “Iro ipokantari iroñaaka jaka, tima jotyaantatziiri ijiwari Ompiratasorintsitaniri jaayiitiri pairiyiimiri jawintaashiritaimi”.

15 Ikantzi Pinkathari: “Piyaati. Tima jirika shirampari iriitaki niyoshiitakiri naaka inkinkithatakotaina maawoni nampitsiki. Inkinkithatakaari Israel-mirinkaiti iyyininkatari irirori, iijatzi pashinijatzi atziri kaari iyyininkata, iijatzi iwinkathariti.

16 Ari noñaagakiri iijatzi tsika onkaati inkimaatsiwintina naaka”.

17 Ipoña jiyaataki Ananías pankotsiki isaikaki Saulo. Tyaapaaki, jotzimikapatziiotantapaakari jako. Ikantziri: “Iyiki, jotyaantakina Awinkathariti Jesús, oñaagakimiri aatsiki pikinapaaki pairani. Iro jotyaantantanari pokiry aantaiyaari, inampishiritantaimiri iijatzi Tasorintsinkantsi”.

18 Ari oparyaanaki jokiki kimiwitariri shimapintaki, aminanai kamiitha. Ipoña ikatziyanaka, jatanaki jowiinkaataitiri.

19 Ari jowawaitanaa, irojatzi ishintsitantaari kamiitha. Kapichi isaikimowaitapaintziri kimisantzinkariiti nampitawori Damasco-ki.

Ikinkithatzi Saulo Damasco-ki

20 Ari jitanakawo Saulo ikinkithatakaantanaki japatotapiintayita Judá-mirinkaiti, ikantzi: “Iriitaki Itomi Pawa iitachari Jesús”.

21 Iyokitzi jowanakiri ikaatzi kimiriri, ikantawakaa: “¿Tiima iriitaki jirika kisaniintziriri Jerusalén-ki ikaatzi pairyiriri Jesús? ¿Tiima irijatzi pokaintsiri jayiri kimisantzinkari ijiwariki Ompiratasorintsitaari?”

22 Iro kantacha Saulo iikiro ishintsitatzi ikinkithatakaantzi tikaatsi inthaawantanatya. Tii jiyotzi iita inkantayitiri Judá-mirinkaiti nampitawori Damasco-ki, ikimiri Saulo ikantzi: “Jirikaranki Jesús Cristo jinatzi”.

Saulo ishiyapithatari Judá-mirinkaiti

23 Okanta awisanaki oiyiki kitijiyiri, ikantawakaanaka Judá-mirinkaiti: “Thami antsitokiri Saulo”.

24 Tima kitijyiriki iijatzi tsiniripaiti jonyaawintakari ishitowapiintaitzi inampiki, inkini intsi-tokiri. Iro kantacha Saulo jiyotaki ikowaitatzi jowamaitiri.

25 Ikanta kimisantzinkariiti, jotitakiri antawoki kantziri, jowayitakotairi tsiniripaiti jikokiroki jotantotaitziro nampitsi. Ari okanta ishiyantakari Saulo.

Ariitaa Saulo Jerusalén-ki

26 Ikanta jariitaa Saulo Jerusalén-ki, ikowawitaka intsipatapaiyaarimi jiyotaani Pinkathari. Iro kantacha owanaa ithaawantakari, jiñaajaantzi tii ikimisantapirotai irirori.

27 Iro kantacha tzimatsi kimisantzinkari iitachari Bernabé, jaapatziyanakari Saulo, jataki joñaagantairi ipiyota Otyaantapirori. Ikantapaakiri: “Jirika Saulo jiñagairi

Awinkathariti janta aatsiki jatachari Damasco-ki, ikinkithawaitakaakiri. Ari jitanaawori Saulo janta nampitsiki Damasco ikinkithatakotanairi Jesús. Tikaatsi inthaawantanatya”.

²⁸ Ari okantari isaikantapaari Saulo Jerusalén-ki, itsipayitapaari Otyaantapirori.

²⁹ Ikinkithatakotakiro iwairo Pinkathari Jesús, tikaatsi inthaawantya. Ikinkithatakaayitziri Judá-mirinkaiti Grecia-paantiri. Iro kantacha ikowaki intsitokiri jirikapaini.

³⁰ Ikanta jiyotaiyakini kimisantzinkariiti, jaanakiri Saulo janta Cesarea-ki. Jotyaantairi Tarso-ki.

³¹ Ikanta kimisantzinkariiti, nampiyitawori Judea-ki, Galilea-ki, Samaria-ki, kamiitha ikanta isaikawaitaiyini, iikiro jantakishiripirotanakitzi, pinkatha jowapiintanakiri Pinkathari, jaamaakowintari Tasorintsinkantsi. Iikiro jiyaatatzi ijyikipirotanaki.

Joshinchagaitairi Eneas

³² Ikanta jariitantayitaka Pedro nampitsiitiki, irojatzi jariitantaka Lida-ki inampiyitawo oitishiritaari.

³³ Ari jiñaapaakiri iitachari Eneas, kisopookiri jinatzi, tzimakotaki 8 osarintsi jomaryaawaitaka.

³⁴ Jiñaanatapaakiri, ikantziri: “¡Eneas, joshinchagaimi Jesucristo. Pinkatziyi, paanairo pomaryaaminto!” Ari ikatziyanakari Eneas.

³⁵ Ikaatzi nampitawori Lida-ki ijatzi Sarón-ki, jiñaayitairi ikatziyawaita Eneas, iro ikimisantantana-
nakariri Awinkathariti.

Añaantaari Dorcas

³⁶ Okanta nampitsiki Jope, tzimatsi apaani yotaawo oita Tabita, jiñaaniki Grecia-paantiri jii-itaiziro “Dorcas”. Jiroka tsinani itakotantapiintaka, onishironkatantapiintaki iijatzi.

³⁷ Okanta apaani kitiiyyiri, omantsiyataki Dorcas, kamaki. Jaayiitakiro, ikaawoshiiitakiro, jomaryaitapaintziro jinoki opankoki.

³⁸ Okanta janta Jope-ki tii intainapirotzi osaiiki nampitsi Lida, tsika jariitaka Pedro. Ikanta ikimaiyakini yotaariiti ari isaikiri Pedro janta, jotyaantaki apiti shirampari inkamantiri, inkantiri: “Pimpokanaki thaankihiroini Jope-ki”.

³⁹ Jatanaki Pedro. Ikanta jariitapaaka janta, jaayiitanakiri jinoki tsika jomaryaitakiro. Opiyowintapaakari maawoni kamatsiri oimi, iragaiyapaakani, oñaagapaakiri kithaarintsi oshirikapiintani Dorcas.

⁴⁰ Ipoña Pedro jomishitowakiro maawoni, ari jotzirowanaka, amanamanaatanaka. Ipoña ipithokashitanaawo kaminkawo, ikantzi: “¡Tabita, pintzinai!” Ari okiryaaanai iroori, oñaatziiri Pedro, isaikaki.

⁴¹ Iri thawakotanaintsiri Pedro, jowatziyakiro. Ipoña ikaimayitakiro kamayitatsiri oimi iijatzi ikaatzi oitishiritaari, jiñaayitakiro añagai.

⁴² Ikanta ikimakoitakiro nampitsiki Jope, oyyiki kimisantanakiriri Pinkathari.

⁴³ Oyyiki kitiiyyiri isaikawaitanaki Pedro nampitsiki, iri isaikimotaki shirampari iitachari Simón “Mishinantsipakori”.

10

Pedro iijatzi Cornelio

¹ Tzimatsi Cesarea-ki shirampari iitachari Cornelio, iriitaki ijiwariti owayiriiti Roma-jatzi jii-taitziri “Italia-jatziiti”.

² Jirika shirampari pinkathatasorintsiwaitaniri jinatzi, ari ikaatziri iyyininkamirinkaiti ipinkathatziri Pawa. Ipapiintziri ashironkainkari oyyiki iiriikiti okantawitaka tii iyyininkatari. Jamanamanaatapiintakari Pawa irirori.

³ Okanta apaani kitiiyyiri, itainkanaki ooryaatsiri, ari jomapokakiri imaninkariti Pawa ityaashitapaakiri isaikaki, jiñaawakiri koñaawoini, ikantapaakiri: “¡Cornelio!”*

⁴ Iyokitzi ikantanaka Cornelio, ithaawankaki-ini josampitanakiri, ikantziri: “¿Pinkathari, iitama pikowakotanari?” Ikantanakiri maninkari: “Ikimakimiro Pawa pamanamanaatani, jiñaakimi pin-ishironkatantapiintaki.

⁵ Potyaanti pompiratani nampitsiki Jope jamantyaariri Simón, jiiitaitziri iijatzi Pedro.

⁶ Ari jimayimotziri iyyamitzi jiiitaitziri Simón, ‘Mishinantsipakori’ saikathapiyaatzirori inkaari. Iri kamantimini oita pantairi”.

⁷ Ikanta ishitowanai maninkari, ikaimaki Cornelio apiti jotzikatani. Ikaimaki iijatzi jowayiriti, jawintaari irirori, pinkathatasorintsiwaitaniri jinayitatzi jirikaiti.

⁸ Ikamantakiri okaatzi ikantaitakiriri. Jotyaantakiri Jope-ki.

⁹ Okanta okitiiyyitamanai, jiiwiyaaka tam-patzika ooryaatsiri, irootaintsi jariitzimatayiiani

* **10:3** Kantakotachari jaka “tainkanaki ooryaatsiri”, irootaki ikantaitziri pairani “ooryaatsiri 9”.

Jope-ki jotyaantakiri. Ari jatiitanaki irirori Pedro jamanamanaatya jinoki pankotsipankaki.

¹⁰ Ikimaminthatakiro itajyi, ikowaki joya, iro kantacha owakiraa jonkotsiyiitzi joyaari, ari jiñaawiyatakari.

¹¹ Jiñaakiro ashitaryaanaka inkiti, jowayiitaitakiro kimiwitawori antawo manthakintsimaanka, ithatoyiitakiro opatziki.

¹² Okanta janta manthakintsimaankaki tzimatsi oiyiki kantashiwaitachari piratsi, ikaatzi konthayitatsiri kipatsiki, iijatzi tsimiripaini.

¹³ Ikimatzi ñaanatakiriri, ikantaitziri: “Pedro, pintzinai, powamairi jirikapaini, poyaari”.

¹⁴ Ari jakanaki Pedro: “Iiro Pinkathari. Tii nowapiintari naaka jirikapaini ipinkaitziri”.

¹⁵ Japiitaitanakiri Pedro jiñaanaitziri, ikantaitziri: “Tima jirikapaini ishinitaantziri Pawa, iiro piitashiwaitari iiroka ‘Ipinkaitziri’ ”.

¹⁶ Mawajatzi apiitaka jiroka. Ipoñaashitaka jaayiitanairo manthakintsimaanka inkitiki.

¹⁷ Antawo okantzimoshiriwaitanakari Pedro, ikinkishiriwaita oita oiyakaawintachari okaatzi jiñaakiri. Ari jariitaiyapaakani jotyaantani Cornelio, josampikowintapaakiro ipanko Simón.

¹⁸ Jariitapaakawo pankotsi, ikaimaiyapaakini shintsiini josampitantapaaki, ikantzi: “¿Ari jimayiri jaka Simón, jiiitaitziri iijatzi Pedro?”

¹⁹ Ikinkishiritakominthaitziro Pedro jiñaakiri, jiñaanashiritakiri Tasorintsinkantsi, ikantziri: “Pamini, ariitapaaka mawa shirampari aminaminatzimiri.

²⁰ Pinkatziyi, payiiti. Iiro pikisoshiriwaitzi, pintsipatyaari, tima naakataki otyaantakiriri”.

21 Ari jayiitapaaki Pedro, ikantapaakiri shiram-pariiti: “Naakataki paminaminatzi. ¿lita pipokantari?”

22 Ikantaiyanakini irirori: “Nopoki jotyaantana Cornelio, ijiwari owayiriiti. Tampatzikashiriri jinatzi, iri jaapatziyapiintari piyyininkapaini Judá-mirinka. Tima chapinki ipokashitakiri imaninkariti Pawa, ikantakiri: ‘Pinkaimakaantiri Pedro, impokantyaari pipankoki, ari pinkimiro inkamantimiri’ ”.

23 Ikanta Pedro ityaakaanakiri pankotsiki, ari jimagaiyapaakini. Okanta okitiiyyitamanai, jataki Pedro joyaatanakiri pokashitakiriri, ari itsipatanakari iijatzi Jope-jatzi, “iyikiiti” jinatzi.

24 Okanta pashini kitiiyyiri ariitaiyakani Cesarea-ki. Ari joyaawintakari Cornelio itsipayitakari iyyininkamirinkaiti, iijatzi jaapatziyaminthatani ikaimayitakiri irirori.

25 Jariitapaaka Pedro pankotsiki, ishi-towashitanakiri Cornelio, jotzirowashitawakari, impinkathatawakirimi.

26 Iro kantacha Pedro jowatziyakiri, ikantziri: “Pinkatziyi, atziri ninatzi iijatzi naaka, ari nokim-itzimi iiroka”.

27 Ikanta jiñaanatziri Cornelio, ityaakaapaakiri, jiñaapaakitzi oyyiki atziri apatotainchari.

28 Ikantanaki Pedro: “Piyotaiyini iiroka, naakaiti Judá-mirinkaiti tii ishinitaitana nontsipatimi iirokaiti kaari nojyininkata, tii okantaajaitzi nontyaapankotimi. Iro kantacha owakiraini jiyotaakina Pawa, tii okantzi nonkantayitimi: ‘Nowinkani pinatzi’.

29 Irootaki kaari nojyinkaantanaka nopokanaki

pikaimakaantakina. Iroñaaka nokowi niyoti iita pikaimakaantantanari”.

³⁰ Ikantanaki Cornelio: “Chapinki, aritaki tzimaki 4 kitiiyiri, ari ikaatajaantaki iroñaaka ooryaatsiri, ithatanaka. Nosaiki naaka jaka nopankoki notziwintawaita, namanamanaata otsiniriityaaki, ari ikoñaatzimotakina shirampari, shipakiryaa okantapaaka iithaari.†

³¹ Ikantapaakina: ‘Cornelio, ikimakimi Pawa pamanamanaatari, ikinkishiritakiro pinishironkatantapiintaki.

³² Potyaanti nampitsiki Jope amirini Simón, jitaiziri iijatzi Pedro. Ari jimayimotziri iyyamitzi jitaiziri Simón, mishinantsipakori nampitawori inkaarithapiyaaki’.

³³ Ari notyaantakiri thaankipiroitiini ñaakitimini, pimatakiro pipokanaki thaankipiroitiini. Jirika ipiyotakina Pawa. Incha pinkantinawo ikantakimiri Awinkathariti”.

³⁴ Ikantanaki Pedro: “Ari niyotziri iroñaaka imapirotatya Pawa tii jimanintanitziri atziriiti,

³⁵ jaapatziyayitari pinkathatanairiri, tampsizikashiritatsiri, okantawitaka tsikarika inampiyitawo, kaari nojyininkawita.

³⁶ Tima jiroka Ñaantsi kinkithatakotziriri Jesucristo, jatakotaintsiri nojyininkaki Israelmirinkaiti, iriitaki Pawa kantakaawori nokinkithatakotantaariri. Iriitaki pinkathariwintaini maawoni, iriitaki saikakaayitaini iijatzi kamiitha.

† **10:30** Kantakotachari jaka “ithatanaka”, irootaki ikantayiitziiri pairani “ooryaatsiri 9”.

37 Piyotaiyini iirokaiti okaatzi awisaintsiri noipatsitiki. Tima pikimakowintakiro ikinkithatakotakiri pairani Juan-ni okantakota owiinkaataantsi. Irojatzzi ipoñaantanakari Galilea-ki,

38 jiñaitakiri Jesús Nazaret-jatzzi. Iri Pawa ipakiri ishintsinka iijatzzi Itasorinka. Ikinayitanaki irirori inishironkatantayitzi, jowawisaakoyitaki ojyiki piyarishiritatsiri. Iro jimatantakawori jiroka tima Pawa tsipatakariri.

39 Naakayitaki ñaayitajaantakiri maawoni jantayitakiri Jesús janta Judea-ki ipoña Jerusalén-ki. Ipoñaashitaka jowamaitakiri, ipaikakoitakiri.

40 Iro kantacha imonkaataka mawa kitiiyiri jañaakagairi Pawa, ikantakaakawo irirori noñaayitairi naakaiti.

41 Tii joñaagapanaatari maawoni atziri, apa naakaiti, jiyoshiitakiri pairani Pawa jiñaayitairi. Aritaki jañagai, notsipatawaari nowaiyani iijatzzi nirawaitaiyini.

42 Iriitaki otyaantaiyakinarini nonkamantayitairi atzirriiti, nonkantairi: ‘Iri Jesús jowakiri Pawa jiyakawintairi maawoni añaayitatsiri, ikaatzi kamayitaintsiri iijatzzi’.

43 Irijatzzi Jesús ikinkithatakotsitakari pairani Kamantantaniriiti, ikantaki: ‘Inkaati kimisantairini jirika impairyayitairi, aritaki impiyakotainiri iyaaripironka’ ”.

44 Jiñaawaiminhaitzi Pedro, ari inampishiritantapaakari Tasorintsinkantsi maawoni kimisantakiriri ikinkithatzi.

45 Iyokitzi jowanakiri ikaatzi oyaatakiriri Pedro, jiñaakiro inampishiriyitantapaakari Tasor-

intsinkantsi kaari ijyininkata, okimiwaitakawo isakopiroitatyiinirimi,‡

⁴⁶ ikimaiyakirini jiñaawaitantanakawo pashiniyitatsiri ñaantsi, ithaamintanakari Pawa.

⁴⁷ Ikantanaki Pedro: “¿Kantatsima ompitapithatyaari jowiinkayitya jirikaiti atziri, kimiyitanakairi aakaiti inampishiritantyaari Tasorintsinkantsi?”

⁴⁸ Ari jotyaantaki jowiinkaayitiri jirikaiti impairyaitiri Jesucristo. Ipoñaashitaka jirikaiti ikantanakiri Pedro: “Pisaikimowaitanakina”.

11

Ikamantapairiri Pedro kimisantzinkariiti Jerusalén-ki

¹ Ipoña ikimaiyakini pashini Otyaantapiroriiti iijatzi iyikiiti nampitawori Judea-ki, ikantaitzi: “Ikimayitairo Iñaani Pawa kaari ajyininkata, ikimisantayitai irirori”.

² Iro jariiwitaa Pedro Jerusalén-ki, jiñaanaminthatawairi Judá-mirinka kimisantayitaatsiri.*

³ Ikantawairi: “¿Iitama pariitantariri kaari ajyininkata, patyooyitakiri iijatzi?”†

⁴ Ari ikamantanakiri Pedro tsika okanta opoñaantakari. Ikantanakiri:

⁵ “Nosaiki naaka nampitsiki Jope, namana-manaminthata, ari noñaawiyatakari. Noñaaki kimitawitakawori antawoiti manthakintsimaanka,

‡ **10:45** Jirikaiti “oyaatakiriri Pedro”, irijatzi jiiitaitsitiri “Totamishitaaniri”. * **11:2** Kantakotachari jaka “Judá-mirinka”, irijatzi jiiitaitsitiri “Totamishitaaniri”. † **11:3** Kantakotachari jaka “kaari ajyininkata”, irijatziita jiiitaitziri “kaari totamishitaaniri”.

ithatoyiitakiro opatziki, jowayiitakoitakiro okinapaakiro inkitiki irojatzí tsika nosaikaki naaka.

⁶ Ari naminapirotanakiro, noñaaki oiyiki kat-simari piratsi, noñaaki ikaatzi kamathayitatsiri kipatsiki, ipoña tsimiripaini.

⁷ Ipoña nokimaki ñaanatakinari, ikantana: ‘Pedro, pinkatziyi, powamairi jirikapaini, poyaari’.

⁸ Ari nakanaki: ‘Iiro Pinkathari, tima tii namonkomachiitziri naaka jirikapaini ipinkaitziri’.

⁹ Japiitaitanakina jiñaanaitana, ikantaitzi: ‘Tima jirikapaini ishinitaantziri Pawa, iiro piitashiwaitari “Ipinkaitziri”.’

¹⁰ Mawajatzi apiitaka jiroka. Ipoña jaayitanairo inkitiki okaatzi noñaakiri.

¹¹ Ari jariitaiyapaakani mawa shirampari aminaminatanari, jotyaantaitakiri ipoñaakawo Cesarea-ki.

¹² Jiñaanashiritanakina Tasorintsinkantsi, ikan-takina: ‘Poyaatanakiri jirikaiti, iiro pikisoshiri-waitanaki’. Irootaki nimatakiri. Jirika 6 iyikiiti notsipatanakari. Iri notsipatakari notyaapankotakiri shirampari kaari ajyininkata.

¹³ Ikamantawakina, ikantana: ‘Chapinki, noñaaki maninkari ikatziyapaaka jaka nopankoki, ikantakina: “Potyaanti jatatsini nampitsiki Jope onkantya jamantyaariri Simón, jiitaitziri iijatzi Pedro.’

¹⁴ Iriitaki kamantimironi tsika pinkantya paw-isakoshiritantaiyaari, pintsipataiyaari maawoni pijyininkamirinkaiti”.’

¹⁵ Ikanta nokinkithawaitakaapaakiri, ari omapokashitakinari inampishiritantapaakari

Tasorintsinkantsi iriroriiti, iroowaitaki inampishiritantakairi aakaiti owakiraini.

¹⁶ Ari nokinkishiritanakiro ikantakiri pairani Awinkathariti: ‘Imapiro Juan jowiinkaantantawo jiña, iro kantacha ari piñaayitakiro iirokaiti inampishiritantaimi Tasorintsinkantsi kimiwaitakimi jowiinkaantantatyimirim!’.

¹⁷ Iriitajaantaki Pawa nishironkatakiriri iijatzi iriroriiti ikimitaayitai aakaiti akimisantairi Pinkathari Jesucristo. ¿Litama nonkowantyaari naaka nomaamanitiri Pawa?”

¹⁸ Ikanta ikimayawakini iyikiiti nampitawori Jerusalén-ki, tikaatsi inkantaiyanakini. Ithaamintaiyanakarini Pawa, ikantaiyanakini: “¡Ari okantari! ¡Inishironkatairi Pawa kaari ajiyininkata! ¡Kantatsi jowajyaantairo iyaaripironka, onkantya jañaashiritantaiyaari!”

Kimisantaatsiri Antioquía-ki

¹⁹ Aritaki jowamaitakiri Esteban, jítaitantanakawori ipatzimaminthaitziri kimisantzinkariiti. Iro ipoñaantanakari ishiyayitanaka kimisantzinkariiti Fenicia-ki, Chipre-ki, Antioquía-ki. Ari ikinkithatakaayitakiri Judá-mirinkaiti tsika okantakota Kamiithari Ñaantsi, tiimaita ikinkithatakairi kaari ijiyininkata.

²⁰ Iro kantzimaitachari, ari jariitaiyakani Antioquía-ki, kimisantaatsiri poñaachari Chipre-ki ipoña Cirene-ki. Ikinkithatakaapaakiri iijatzi kaari ijiyininkata, ikinkithatakotakiniri Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Jesús, Awinkathariti.

21 Okantakaapirowaitakari ishintsinka Awinkathariti jirikaiti, jowajyaantakaakiri pashinijatzi atziri jamitashiwaiwitakari. Ojyiki kimisantanaairiri Awinkathariti.

22 Ikanta kimisantanaatsiri Jerusalén-ki, iki-makotakiri, jotyaantakiri Bernabé Antioquía-ki.

23 Ikanta jariitaka Bernabé, jiñaapaakiri tsika ikanta Pawa jinishironkatairi jirikaiti, antawoiti ikimoshiritapaaki. Ikaminaapaakiri maawoni joisokiroshiritantyaariri Awinkathariti.

24 Tima jirika Bernabé nishironkataniri jinatzi, jawintaashiripiroitari Awinkathariti, inampishiripirowaitantari Tasorintsinkantsi. Irootaki ijyikipirotantanakari kimisantanaairiri Awinkathariti.

25 Ipoña Bernabé, jataki Tarso-ki jiñiiri Saulo.

26 Ikanta jiñaapairi, jamairi Antioquía-ki. Ari isaikimowaitakiri jiyotaaniiti apaani osarintsi, jiyotaayitaki ojyiki atziri. Ari jitanakawo Antioquía-ki jiiitaitziri “Cristo-wiriiti”.

27 Okanta apaani kitiiyyiri, jariitaiyakani Antioquía-ki kamantantaniriiti ipoñaanakawo Jerusalén-ki.

28 Ipoñaashitaka, apaani kamantantaniri iitachari Agabo, ikatziyanaka japatotaiyani, ikantanaki: “Ari jiñaitaki antawoiti tajyitsi maawoni nampitsiki”. Iri Tasorintsinkantsi ñaanashiritakiriri jiyotantakawori. Irootaki monkaatainchari ipinkathariwintantari Claudio.

29 Irootaki ikinkishiritantaiyakarini Antioquía-jatzi inishironkatyaari Judea-jatzi jotyaantiniri iyikiiti ikaatzii jinintakairiri.

30 Iro jimataiyakirini, jowaitakiri Bernabé it-

sipatakari Saulo iri aminakaantironi. Jotyaa-
takiniri antaripiroriiti janta Judea-ki.

12

*Jowamaitantakariri Jacobo, ipoña
jomontyaitakiri Pedro*

¹ Ikanta pinkathari Herodes ipatzi-
maminthatakiri kimisantzinkari.

² Ikantakaantaki inthatzinkaitiri Jacobo, irir-
intzi Juan.

³ Ikanta jiñaakiro Herodes iwitsikimotakari
kamiitha Judá-mirinkaiti, joirikakaantakiri iijatzi
Pedro. Ari awisayitakiri jiroka joimoshirinkayiita
jowantapiintaitawori tantaponka.

⁴ Ari joirikakaantakiri Pedro, jomontyaakaan-
takiri. Jowayitaki ikaatzi 16 owayiriiti
aamaakowintyaarini. Ikinkishiriwitaka
Herodes joñaagantirimi atziriitiki jami-
nakotirimi ikinakaashitakari, onkaatakirika
joimoshirinkaitawo kitiiyyiri Anankoryaantsi.

⁵ Jomontyaaminthaitziri Pedro, amana-
manaataiyachani kimisantzinkariiti japatow-
intakari Pawa.

Jomishitowaitairi Pedro

⁶ Okanta imonkaatzimatapaaka jaantyaariri
Herodes jirika Pedro joñaagantiri atziriitiki.
Jimayi Pedro tsiniripaiti josatikakiri apiti
owayiri, joojoitantakari apiti ashirotha.
Saikayitatsi pashini owayiriiti ityaapiintaitzi
jaamaakowintari.

⁷ Ari jomapokashitakari ipokaki imaninkariti
Awinkathariti, ikitainkatakotapaakiri.

Jotsinkamirikitapaakiri Pedro, jowakiryaaakiri, ikantziri: “¡Pinkatziyi!” Oparyaashiwaitanaka ashirotha joojoitantakariri jakoki.

⁸ Japiitakiri maninkari, ikantziri: “Pinkithaatya, pi-zapato-tya”. Ari ikantakiro Pedro. Iikiro ikantatzi maninkari: “Pintyaantyaawo pipiwiryaaakominto, poyaatina”.

⁹ Shitowanaki Pedro joyaatanakiri maninkari. Tii jiyotzi imapirorika okaatzi jantziri maninkari. Okimitzimowaitakari jiñaawiyatyaarimi.

¹⁰ Ikanta jawisanaki apaani aamaakowintariri, jawisanakiri pashini. Iro ishitowimati, jariitapaakawo ashivotatsiri ashitakowontsi, ishiryaaashiwaitanaka apaniroini. Shitowaiyanakini. Ikanta janiitaki, iro itaponiintanakityaami, ari jookanairi maninkari apaniroini.

¹¹ Ari ikinkishiritanaka Pedro, ikantanaki: “Ari niyotzi imapirotatya jotyaantakiri Pinkathari imaninkariti, jowawisaakowintaana Herodes-ki, jowawisaakowintaana tsika inkantawaitinami Judá-mirinkaiti”.

¹² Ikanta jiyotanakiro Pedro jiroka, jatanaki opankoki María, inaanati Juan, jiitaitziri iijatzi Marcos, tsika japatotaita jamanamanaataita.

¹³ Kaimapaaki ityaapiintaitzi. Okanta mainawo iitachari Rode, jatanaki aminiri iitakarika.

¹⁴ Ari iyopaantitawairi Pedro jinatzi, antawoiti okimoshiritanaki, tii ashitaryaanakiniri intyaantapaatyaari, opiyitsitanaka inthomainta okamantantzi, okantapaaki: “Pedro jinatzi kaimatsiri”.

¹⁵ Ari ikantaitawakiro: “¡Tii pishinkiwintatya!” Iikiro oshintsitatzi iroori, okantzi:

“Imapirotatya”. Ikantaiyini irirori: “Aamashitya imaninkariti Pedro”.

¹⁶ Iikiro ikaimatzi Pedro. Ikanta jashitaryaitakiniri, jiñaatziiri Pedro, jiyokitzi-itaiyanakini.

¹⁷ Ari jowaankanakiro jako Pedro jimairitanta-ityaari. Ipoña ikinkithatakotanakiro tsika ikantakiro Awinkathariti jomishitowantaariri. Iikiro ikantanakitzi Pedro: “Pinkamantiri Jacobo iijatzi pashini iyikiiti”. Ari ishitowanai, jatanaki pashiniki nampitsi.

¹⁸ Okanta okitiiyyitamanai, oiyiki okantzi-moshiriwaitakari aamaakowintariri, tima tii jiyotaiyini tsika ikinaki Pedro.

¹⁹ Ikantakaantaki Herodes jaminaminayiitairi, tiimaita jiñiitairi. Irootaki jookoitantanakariri aamaakowintawitakariri, jowamaakaantaitakiri. Ikanta awisaki jiroka, ari ishitowairi Herodes Judea-ki, jataki inampitapaintyaawo Cesarea-ki.

Ikamantakari Herodes

²⁰ Ari ikantapiintatya Herodes imaamani-waitakiri nampitawori Tiro-ki iijatzi Sidón-ki. Ikanta ikinkishiritaiyakani imaamanitani jaapatziyaiyaari, tima ari jiyomparitapiintaiyani. Jotyaantaitaki jatashitirini Herodes jaapatziyaiyaari. Ikanta saikapankotziriri Herodes, jawintaapirotani, iitachari Blasto, jaawakiri kamiitha pokashitakiriri. Ikantakowintakiri Herodes-ki tsikapaiti inkinkithatakaantyaariri.

²¹ Monkaatapaaka kitiiyyiri ikaimakaantakiri Herodes inkinkithatakairi. Ari ityaantanakawo

owaniinkatachari iithaari ikinkithatakaan-
tapiintantari, saikapaaki isaikamintoki
japatotaiyakani, kinkithatanaki.

²² Ari ikaimotaiyirini atziriiti, ikantzi: “Jirinta
ñaawaitaintsiri, Pawa jinatzi, kaari atziri!”

²³ Tii okantzimotari Herodes ikimitakaan-
taitakari Pawa ithaamintaitakari. Irootaki
omapokantanakari jomantsiyaakiri imaninkariti
Awinkathariti, ikiniwaitanaki, kamaki.

²⁴ Iro kantacha, iikiro iyaatakotanakitzi
iñaani Awinkathariti, iikiro ijyikipirotanakitzi
kimisantzinkariiti.

²⁵ Ikanta Bernabé ipoña Saulo jimonkaatakiro
jantakiro jotyaantantaitakariri Jerusalén-ki,
piyaiyaani Antioquía-ki, ari itsipataari Juan
jiitaitziri iijatzi Marcos.

13

*Jitanakawo ikinkithatakaantzi Bernabé
itsipatari Saulo*

¹ Tzimatsi kamantantaniriiti janta Antioquía-
ki japatotapiintaiyani kimisantzinkariiti, tzimatsi
iijatzi yotaantaniriiti. Jirika ikaataiyini: Bernabé,
Simón jiitaitziri iijatzi Kisaakiri, Lucio poñaachari
Cirene-ki, Manaén itsipatakari pairani Herodes
jantaritaiyakini, iijatzi Saulo.*

² Okanta japatowintaiyarini Awinkathariti, itzi-
wintaiyarini, jiñaanashiritakiri Tasorintsinkantsi,
ikantziri: “Powinari Bernabé pintsipataakinari
Saulo nantawaitakairi”.

* **13:1** Jirika “Herodes”, iriitaki pinkathariwintantatsiri pairani
Galilea-ki.

³ Ikanta ithonkatakiro jamanamanaataiyakani, itziwintaiyani, jotzimikapatziitotantakari jako, jotyaantaiyakirini.

Ikinkithataiyini Otyaantapirori Chipre-ki

⁴ Ikanta jotyaantani Tasorintsinkantsi, jataiyanakini Seleucia-ki, ari jotitaiyanakani jiyaatiro Chipre-ki.

⁵ Aatakoiyapaakani Salamina-ki. Jitapaakawo ikamantantapaakiro iñaani Pawa japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti. Ari jiyaatsitanakari iijatzi Juan jimitakowaitiri.

⁶ Jaathakiryaaanakiro othampijyaaki, irojatzi jariitantakari Pafos-ki. Ari jiñaakiri jyiripiyaari Judá-mirinka, thiiyinkari jinatzi, jiita Barjesús.

⁷ Jirika jyiripiyaari jaapatziyani jinatzi pinkathari Sergio Paulo. Yotaniri jinatzi jirika pinkathari, ikaimakaantakiri Bernabé itsipatakari Saulo, ikowatzi inkimiro iñaani Pawa.

⁸ Iro kantacha jirika jyiripiyaari iitachari iñaaniki Grecia-jatzi Elimas, jotzikatzikatiri pinkathari iiro ikimisantanta.

⁹ Ikanta Saulo, jiiitatziri iijatzi Pablo, ikimpoyaanakiri jirika, ishintsitakaapirotanakiri Tasorintsinkantsi,

¹⁰ ikantanakiri: “¡Thiiyinkarí! Kaaripirori pinatzi. Itomi kamaari pinatzi. Pimanintakiro kamiithari. ¿Iroma powajyaantziro potzikatzikatziro tampatzikatzimotirini Nowinkathariti?

¹¹ Iroñaaka jowasankitaitimi, osamani pinkantya pinkamampotaakiti”. Apathakiro

ikantanaka, tii jokichaatanai. Ikowakowawaitzi kathawakotairini.

¹² Ikanta jiñaakiro pinkathari awi-saintsiri, ikimisantanki. Iyokitzi jowakiro ikinkithatakoitziri Awinkathariti.

Ariitaka Pablo itsipatakari Bernabé Antioquía-ki saikatsiri Pisidia-ki

¹³ Ikanta ishitowanai Pablo janta Pafos-ki itsipayitakari ikaataiyini otitanaka jiyaatiro Perge-ki saikatsiri janta Panfilia-ki. Iro kantacha Juan, tii joyaatanairi, piyanaka irirori Jerusalén-ki.

¹⁴ Ikanta jariitaka Perge-ki awisanaki pashiniki nampitsi Antioquía saikatsiri janta Pisidia-ki. Ikanta janta, ityagaiyini japatotapiinta Judá-mirinkaiti kitiiyyiriki jimakoryaantaitari, saikaiyapaakini.

¹⁵ Aritaki ithonkaitakiro jiñaanayiitziro josankinari Kamantantaniriiti, Ikantakaantaitani iijatzi, ikantaki jiwatakaantatsiri japatotapiintaita: “Iyikiiti, kimitaka tzimatsi pinkantiri iiroka onkantya inthaamintantayityaari atziriiti”.

¹⁶ Ipoña ikatziyanaka Pablo, jakowakotanaki imairitantayiyiitai, ikantanaki: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¡maawoni iirokaiti ikaatzi pinkathatairiri Pawa!

¹⁷ Iriitaki Pawa iyoshiitakiriri pairani achariniiti, Israel-mirinkaiti. Iriitaki ojyiñaakiriri. Ipoña joñaagantakiro ishintsinka jowawisaakoyitairi Egipto-ki.

¹⁸ Ipoña ipiyathawaitakari Pawa otzishimashiki okaatzi 40 osarintsi. Iro kantacha Pawa jamawitakiro ipiyathayitakari.

19 Ipoña japirotakiri Pawa ikaatzi 7 jyininkamirinkatawakaachari janta Canaán-ki, irootaki jashitakagaariri achariniiti jiroka kipatsi.

20 maawoni jiroka nokinkithatakoyitakimiri awisaki 450 osarintsi okaatzi osamanitaki. Ipoña jowakiniri jiwariiti aminakoyitirini, irojatzi jiwiyaantantapaakawori Samuel-ni, Kamantantaniri.

21 Iro kantzimaitacha ikowawitaka apaani iwinkatharipirotyaari. Irootaki Pawa jowan-takanariri Saúl-ni, itomi Cis, ijyininkamirinkaiti Benjamín. Iri pinkathariwintakiriri okaatzi 40 osarintsi.

22 Iro kantacha Pawa jaapithatairi ipinkathariminto Saúl-ni, ipoyaatanaari David-ni. Tima iri David-ni ikinkithatakotaki pairani Pawa, ikantzi:

Jinimotakina noñaakiri David, itomi Isaí,
Iriitaki matironi jantiro nokowiri naaka.

23 Ikanta itzimaki Jesús, icharinimirinkatakari David-ni. Iriitaki ikajyaakaakiri Pawa jotyaaantiri jowawisaakoyitai aakaiti Israel-mirinkaiti.

24 Tikiraata impokiita Jesús, ikinkithatakot-sitakari Juan-ni, ikantaki: ‘Ontzimatyii pimpiyashiriyitai, powiinkaawintaiyaari Pawa’.

25 Ikanta Juan-ni jimonkaatzimatakiro jantawaitani, ikantanaki: ‘¿Piñaajaantakima naakataki jirika? Tii naaka. Aña aatsikitaki nopinkathapirotsitakari naaka, tii okantaajaitzi inkimitakaantina jimpiratani onkantya nonothopaitsitantaariri i-zapato-ti’.

26 ¡Iyikiiti! ¡Abraham-mirinkaiti! ¡maawoni iirokaiti ikaatzi pinkathatairiri Pawa!

Aakatajaantaki jotyaantayiitakai jiroka Ñaantsi awisakoyitantaiyaari.

27 Tima ikaatzi nampitawori Jerusalén-ki iijatzi ijiwaripaini, tii jiyotaiyawakirini Jesús, jiyakaw-intaiyakirini. Kaari jiyotantaajaitawakawo, jimonkaatatziiro josankinatakoyitakiriri Kamantantaniriiti, okantawita japiipiintawitakawo jiñaanatapiintakiro japatotapiintaiyani kitiiyyiriki jimakoryaantaitari.

28 Ipoña ikowakotakiri Pilato intsitokakaan-tiri Jesús, okantawitaka tikaatsi inkinakaashita-paintya irirori.

29 Okanta jimonkaatakiro jantayitakiro okaatzi josankinatakoitakiriri pairani, jowatzikaryaako-takiri ipaikakoitakiri, ikitaitakiri.

30 Iro kantacha Pawa jowiriintairi.

31 Ari jitanakawo Jesús joñaagapanaatari ikaatzi tsipatakariri pairani ipoñaantakari Galilea-ki irojatzí Jerusalén-ki. Ojyiki okaatzi kitiiyyiri joñaagapanaatari. Iriitajaantaki kinkithatakoyitairiri iroñaaka tsikarikapaini isaikayitzi atziri.

32 Irijatziita nokinkithatakotzimiri iroñaaka iirokaiti, nokinkithatakotzimiro Kamiithari Ñaantsi okantakota ikajyaakaakiniriri Pawa achariniiti.

33 Ari jimonkaatakiro Pawa okaatzi ikajyaakaakiniriri, tima jowiriintairi Jesús joñaagayitairi aakaiti, tima ichariniiti anaiyatziini. Irootaki osankinatakotachari Salmo-ki, okantzi:

Notomi nowimi iiroka.

Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.†

34 Aritaki ikinkithatakotsitakari Pawa jowiriintairi Jesús, iiro oshitziwaitanta iwatha. Ikantaki jiñaawaitaki:

Ari nimonkaatainiri David-ni okaatajaantzi noka-jyaakaakiniriri.

35 Tzimatsi pashini Salmo okoñaatakopirotzji jiroka, okantzi:

Iiro pishinitziri oshitziwaiti iwatha pitasorintsiti.

36 Imapiro, kaari David-ni onkinkithatakoti jaka, tima jañaakaapaintziri Pawa jirika David-ni, ipoña jimakoryaaki, itsipataari ichariniiti ikitayitaa, ari oshitzitairi iwatha.

37 Irooma iwatha jirika jowiriintairi Pawa, tii jiñiuro oshitziwaiti iwatha irirori.

38 Iyikiiti, ontzimatyii piyoyitai iirokaiti, iri nokinkithatakotzi Jesús, tima iri matairori ipiyakotaimiro piyaaripironka.

39 Iikirorika paakowintatyiiyaawo Ikan-takaantani Moisés-ni, iiro ipiyakoitzimiro piyaaripironka. Irooma aririka pinkimisan-tanairi Jesús, ari impiyakotaimiro irirori.

40 Paamaakowintaiya iirokaiti, pipishitaawokari josankinatakotakiri Kamantantaniriiti, ikantaki:

41 Pinkimaiyini manintzirori tyaaryoori,
Ari piyokitziitapainti, irojatzi pimpiyantatyaari.
Tima ontzimawitatya paata oitya nantzimo-taimiri,

Iirotzimaita pikimisantziro, intzimawitatya ooñaawontimironi”.

† 13:33 Kantakotachari jaka “Salmo”, irojatzi ikantayiiisitari iiro-jatzi “Salmo 2”. Timu pampithagaantsi inayatzi ikantaitziri Salmo. Ojyiki okaatzi, iro josankinaitakiri pairani.

⁴² Ikanta ishitowimatanai Pablo japatotapi-intaita, ikowakotaiyakirini kaari ijyininkata, ikantziri: “Pimpiyai pashiniki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, papiitiro pinkinkithatakainawo jiroka ñaantsi”.

⁴³ Ikanta jiyaataiyaini Judá-mirinkaiti iijatzi kaari ijyininkata japatotaiyani, tzimatsi oiyiki oyaatanakiriri Pablo itsipatakari Bernabé. Ari ikaminaathayitakiri onkantya joisokirotantyaawori inishironkayitairi Pawa.

⁴⁴ Okanta ariitaa pashini kitiiyyiri jimakoryaantapiintaitari, ipiyotaiyakani oiyiki atziri ikimisantziro iñaani Pawa.

⁴⁵ Iro kantacha jiñaakiri Judá-mirinkaiti ipiyotaiyapaakani atziriiti, ikisashiritaiyanakani, jitanakawo jimaamaniwaitanakiri Pablo, ithankimawaitanakiri.

⁴⁶ Tii ithaawanaki Pablo itsipatakari Bernabé, ikantakiri irirori: “Iro kamiithawitachari nitawakimi nonkamantayitimiromi iirokaiti iñaani Pawa, tima Judá-mirinka pinayitzi. Irooma pimanintaiyakironi, iiro piñiuro jañaashiritakaitaimi. Irootaki nonkinkithatakaantyaariri kaari ajyininkata.

⁴⁷ Tima ari okanta jotyaantakina Nowinkathariti, ikantakina:

Iiroka nowaki pinkitiiyyiinkatakotiri kaari pijyininkata,

Ari onkantya pinkinkithatakotantaiyaanariri awisakotaantsi.

Pothotyiro maawoni kipatsi”.

⁴⁸ Ikanta ikimaiyawakini kaari ijyininkawita, ikimoshiritaiyanakini, ikantaiyanakini:

“Owa okamiithatataitzi iñaani Pinkathari”.
Tima ithonka ikimisantaiyanakini ikaatzi
jiyoshiitaitakiri jañaashiriyitai.

⁴⁹ Ithonka ikinkithatakoitanakiro iñaani
Awinkathariti nampitsipainiki.

⁵⁰ Iro kantacha Judá-mirinkaiti, ikinkithawait-
akaaki ñaapiroriiti jiwatakaantatsiri nampitsiki,
tsinaniiti pinkathataawo, tsipatapiintaw-
itakariri Judá-mirinkaiti japatotaiyani,
jashiminthatakaanakari impatzimaminthatiri
Pablo itsipatakari Bernabé, jomishitowairi
inampitsitiki.

⁵¹ Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé jotikanairo
iipatsikiiti jiyoitantyaari tii ikimisantaitziri Pawa
janta. Ari jawisaiyanakini pashiniki nampitsi
Iconio-ki.

⁵² Iro kantacha kimoshiri ikantaiyakani jiy-
otaaniiti, inampishiripirowaitantanakari Tasor-
intsinkantsi.

14

Jiyaataki Pablo itsipatakari Bernabé Iconio-ki

¹ Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé,
ityagaiyakini japatotapiintaiyani Judá-mirinka
janta Iconio-ki. Ikinkithatakaapaakiri, ari
ikimisantaiyanakini oiyiki Judá-mirinkaiti ipoña
kaari ijyininkata.

² Iro kantzimaitacha, tzimayitatsi kisoshiriri
Judá-mirinka, ikaminaakiri kaari ijyininkata imaa-
manitiri kimisantakaantapaintsiri.

³ Irootaki, isaikantapaakari osamani janta.
Iikiro ikinkithatakotanakitziiri Awinkathariti tii
ithaawaiyini. Itasonkawintayitakiri, ari okanta

jiyoyiitantari imapirotatya ikinkithatakotziro inishironka Awinkathariti.

⁴ Iro kantacha jimaamanitawakaanaka ikaatzi nampitawori janta. Tzimatsi aapatziyanakariri Judá-mirinkaiti, tzimatsi pashinipaini aapatziyanakariri Otyaantapiroriiti.

⁵ Ipoñaashitaka Judá-mirinkaiti itsipayitakari kaari ijyininkata, ikinkithawaitakaakiri jiwariiti jowasankitaawaitiri impoña intsitokakaantantyaariri mapi.

⁶ Iro kantacha iriroriiti, jiyotaki okaatzi jantaitiri, shiyaka ikinaianakini Lистра-ki jawisaki irojatzi Derbe-ki, irootaki nampitsiiti saikatsiri janta Licaonia-ki. Ipoña jiyaayitanaki iijatzi pashiniki nampitsi okaatzi tzimayitatsiri janta.

⁷ Ari ikinkithayitakiro iijatzi Kamiithari Ñaantsi janta.

Itsitokawiitakari Pablo Lистра-ki

⁸ Okanta janta Lистра-ki tzimatsi shirampari kisopookiri, tii janiiwainitzi, tima ari ikantatya owakiraa itzimapaaki. Ari isaikaki jirika shirampari,

⁹ ikimisantziri Pablo. Ipoñaashitaka Pablo ikimpoyaanakiri shirampari, jiyotakiri owanaa jawintaashiripirowaitaka, kantatsi joshinchagairi.

¹⁰ Jiñaananakiri shintsiini, ikantanakiri: “¡Pinkatziyi, pintampatzikatiro piitzi!” Apathakiro jimitaanaki shirampari katziyanaka, aniitanai.

¹¹ Ikanta jiñaitakiro jantakiri Pablo, ikaimaiyanakini atziriiti iñaaniki Licaonia-jatzi, ikantaiyini: “¡Jayiitzimotakai pawa jojyakari atziriwi!”

12 Ikimitakaanakiri Bernabé iriimi iwawani iitachari “Júpiter”, iriima Pablo ikimitakaanakiri iriimi iwawani iitachari “Mercurio”, tima iriitaki ñaawaitatsiri.

13 Ikanta ijyiripiyaariti Júpiter, saikatsiri iyaa-papankotiki ipiyotapiintaiyani, jamaki ipirapaini, inchatiyapaini. Itsipayitakari atziriiti ikowawitaiyani impinkathatiri Otyaantapiroriiti, jowamainiri ipiraiti, intainiri.*

14 Iro kantacha Bernabé itsipatakari Pablo jiyotaki irirori ikowiri jantaiyirini, isagaanakiro iithaari, josatikantanakari atziriiti, ikaimanaki,

15 ikantzi: “¿Iitama pantantyaawori jiroka? Atziri ninayitatzi naaka, ari nokimitzimi iirokaiti. Irootaki nopokantakari nonkamantayitaimi powajyaantayitairo pamitashitapiintakari. Ontzimatyii pinkimisantairi Pawa Kañaanitatsiri, witsikakirori inkiti, kipatsi, inkaari, iijatzi maawoni tzimayitantawori.

16 Iriijatzi shiniyitakiriri pairani pichariniiti jantapiintayitantakawori inintashiyitari iriroriiti.

17 Iro kanzimaitacha tii jimanapithapirotziri iiro jiyotantaajaita añaatsi irirori. Tima iri Pawa nishironkatapiintakairi aakaiti, jowaryiuro inkani, okithokitantayitari awankiripaini, iri payitairori maawoni owayitari, ari okanta akimoshiriyitantari”.

18 Okantawitaka ikantayiwitakari atziriiti jiroka, oyyiki opomirintsitaka jowajyaantakaantyaariri jowamainiri ipirapaini intainiri.

19 Ari jariitaiyapaakani Judá-mirinka poñainchari

* 14:13 Kantakotachari jaka “ipirapaini”, iri toro-paini.

Antioquía-ki iijatzi Iconio-ki. Ikaminaayitapaakiri atziriiti. Irootaki itsitokantawitakariri Pablo. Jinoshikanakiri jookakiri nampitsithapiki, jiñaajaantaki aritaki jowamaakiri.

²⁰ Ipoña jiyotaaniiti Pablo japatowintapaakari, ari ipiriintanaari iijatzi ipiyanaa nampitsiki. Ikanta okitijiyitamanaki jataki Derbe-ki itsipatanaari Bernabé.

²¹ Ikanta ikamantantapaakiro Kamiithari Ñaantsi janta Derbe-ki, ikimisantakaaki oiyiki atziri. Ipoñaashitaka ipiyaawo Listra-ki, Iconio-ki irojatzi Antioquía-ki.

²² Ari ikinkithatakaayitanairi jiyotaaniiti, ikaminaayitanairi onkantya joisokiroyi-tantyaariri jawintaashiritanakari, ikantayitziri: “Ontzimatyii añiuro ankimaatsiwaityaari antyaantaiyaari ipinkathariwintantai Pawa”.

²³ Jowanaki antaripiroriiti jiwatirini kimisantzinkariiti japatotapiintaiyani. Ipoña jamanamanaatakowintakari, itziwintayitakari, ikantapiintaki: “Nowinkatharítí, paamaakowintaiyaari jirikaiti awintaayitanaimiri”.

Piyaa janta Antioquía-ki saikatsiri Siria-ki

²⁴ Ipoña ikinapairo Pablo janta Pisidia-ki, irojatzi Panfilia-ki.

²⁵ Ikinkithatakaantanaki janta Perge-ki, ipoña jawisanaki irojatzi janta Atalia-ki.

²⁶ Ari jotitanaa irojatzi Antioquía-ki, tsika jowaitakiri pairani jiyaatantyaari inkamantantiro inishironkatantai Pawa. Irootaki jimonkaatakiri jantayitakiro.

²⁷ Ikanta jariitaa Antioquía-ki, japatoyitapairi kimisantzinkariiti, ikamantapairi okaatzi jantakaayitakiriri Pawa, tsika ikanta Awinkathariti jawintaashiritakaayitaari kaari iyyininkata.

²⁸ Ari isaikapairi Pablo itsipatakari Bernabé itsipayitapaari jiyotaaniiti.

15

Japatoyiita Jerusalén-ki

¹ Ipoña jariitaka Antioquía-ki, shirampariiti ipoñaayitakawo Judea-ki, jiyotaantayitapaaki, ikantantapaaki: “Iyikiiti, iirorika pimonkaayitziro Ikantakaantani Moisés-ni, pintomishitaanitaiya, iiro pawisakoshiriyitai”.

² Ikanta Pablo itsipatakari Bernabé owanaa jiñaanaminthatakiri jirikaiti ariitapainchari. Irootaki ikowayitantakari jotyaantaitiri Pablo, Bernabé ipoña pashinipaini, jiyaati Jerusalén-ki jiñiiri Otyaantapiroriiti ipoña antaripiroriiti, inkinkithawaitakotiro kantainchari.

³ Ipoña jotyaantakiri ikinanaki Fenicia-ki iro-jatzi Samaria-ki, ikamantantayitanaki tsika ikan-tayitaa ikimisantayitai kaari iyyininkata. Iki-moshiritaiyanakini iyikiiti ikimawaki.

⁴ Ipoña jariitaiyakani Jerusalén-ki. Kamiitha jaawakiri kimisantzinkariiti, Otyaantapiroriiti ipoña antaripiroriiti. Ikamantapaakiri jantakaayitakiriri Pawa.

⁵ Iro kantacha kiyopayipaini Fariseo kimisantaatsiri, ikatziyanaka iriroriiti, ikantanaki: “Ikaatzi kimisantayitaatsiri kaari

ajyininkata, okowapirotatya jimonkaayitairo Ikantakaantani Moisés-ni, intomishitaanitaiya”.

⁶ Ari japatotaiyakani Otyaantapiroriiti itsipay-itakari antaripiroriiti jiñaanatakotziro tsika okantakota jiroka.

⁷ Ikanta osamanitaki jiñaanatawakaawintakawo, ikatziyanaka Pedro, ikantanaki: “Iyikiiti, pinkinkishiritaiyironi iirokaiti tzimatsi janzimoyitakairi Pawa pairani. Jotyaantakina naaka nokinkithatakaayitairi Kamiithari Ñaantsi kaari ajyininkata, ari okanta ikimisantantayitaari iriroriiti.

⁸ Tima Pawa jiyotziri ishiriki, ari joñaagayitairo ikowi irirori inampishiritantaiyaari Tasorintsinkantsi kaari ajyininkata ikimitaayitakai pairani aakaiti.

⁹ Tima jaapatziyayitaari Pawa jirikaiti ikimitakai iijatzi aakaiti, joitintashiriyitairi jawintaashiritaari.

¹⁰ ¿Kamiithatatsima piñaantawaityaari Pawa? ¿Litama piñaatinatakaantyaariri jiyotaani? Tima pishintsiwintawaitakiri jimonkaatiro kaari aawiyaaajaitzi aakaiti, kaari jaawiyaaajaitzi achariniiti.

¹¹ Irootaki inishironka Awinkathariti Jesús owawisaakoshiriyitairi aakaiti. Ari inkimitsitaiyaari iijatzi iriroriiti”.

¹² Ari jimairitaiyanakini maawoni, ikimisantanakiri Bernabé itsipatakari Pablo ikinkithatakotziro jantakaayitakiriri Pawa pashinijatziki atziriiti, itasonkawintakaayitakiri.

¹³ Ikanta ithonkakiro ikamantantaki, ikantanaki Jacobo: “Iyikiiti, pinkimisantawakina:

14 Ikamantakairo Simón tsika ikanta Pawa jitantanakawori jiyoshiiyitaki pashinijatzi atziriiti, inkimisantantaiyaariri, impairyaaayitairi.

15 Ari imonkaatari josankinatakotakiri pairani Kamantantaniriiti, ikantaki:

16 Aririka onkaatapaaki jiroka, ari nompiyi.

Nowatziyairo ipanko David tyagaintsiri.

Nompinkatharitakairi incharinityaari
inkimitaiyaari ikanta irirori nopinkatharitaakiri.

17 Jaminaminataina pashinijatzi atziri, inkantayitaina: ‘Nowinkathariti’,

Ari onkantya nashitantaiyaariri kaari pijyininkata, impairyaaayitaina.

18 Ari ikantaki jiñaawaitaki Awinkathariti, oñaagantzirori ikinkishiritsitakari owakiraini jitantanakawori.

19 Irootaki nonkantantyaari naaka, iiro okantzi añaakaawaitiri kaari ajiyininkata ikaatzi kimisantayitairiri Pawa.

20 Apa otyaantiniri osankinarintsi ashintsiwin-tiri iiro jowayitantari wathatsi jashitakaayitariri iwawaniwaitashitari, iiro jimayimpiriwaiyitanta, iiro jowakoyitantawo iriraani piratsipaini.

21 Tima irooyitaki josankinari Moisés-ni ikinkithatakotapiintaitziri tsikarikapaini japatotapiinta Judá-mirinka kitiiyiriki jimakoryaantaitari. Irootaki jitanakari pairani. Irootaki jowajyaantantyaawori jirokapaini iiro ikantzimoshiritakaantari ajiyininkapaini”.

22 Ikanta Otyaantapiroriiti itsipatakari antaripiroriiti, kimisantzinkariiti, jowaki jotyaantiri Antioquía-ki intsipatyaari Pablo iijatzi

Bernabé. Jirika ikaatzi jowakiri: Judas jiitaitziri iijatzi Barsabás, ipoñaapaaka Silas. Iriiyitaki jiwatakaayitirini iyikiiti janta.

²³ Iriiyitaki aanakironi osankinarintsi. Jiroka okantzi osankinata: “Iyikiiti, naakaiti Otyaantapiroriiti, antaripiroriiti. Niwith-ataiyimini iirokaiti kaari nojyininkamirinkata nampiyitawori Antioquía, Siria, ipoña Cilicia-ki.

²⁴ Niyotaiyakini tzimatsi poñaayitanainchari jaka, iri oñaashirinkakimiri janta, ikowi pimonkaayitairo lkantakaantaitani, pintomishitaanitaiya. Kaari notyaantani naakaiti.

²⁵ Irootaki nokinkithawaitantari jaka, nowaki akaataiyirini, jiyaatantyaari jiñiimi intsi-patanatyaari itakokitani Pablo intsi-patanatyaari Bernabé.

²⁶ Iriiyitaki atsipiwintakariri Awinkathariti Jesucristo.

²⁷ Jirika notyaantakimiri iroñaaka: Judas intsi-patakari Silas. Iriitaki kinkithawaitakaapaakimini janta inkamantapaakimiro maawoni jiroka.

²⁸ Tii okantzi noñaakaawaitimi iirokaiti, tima iro kamiithatzimotakiriri Tasorintsinkantsi, iijatzi naakaiti. Apa pimayitanairo kowajaan-tachari. Jiroka:

²⁹ Iiro powayitari wathatsi jashitakaitariri iwawanitashiitari. Iiro powakoyitawo iriraani piratsi. Iiro pimayimpiriwaitzi. Aririka pimonkaayitanakiro jiroka, kamiithataki. Ari okaatzi”.

³⁰ Ikanta jotyaantaitakiri, jataki Antioquía-ki. Ari japatotapaakiri kimisantzinkariiti, ipapaakiri osankinarintsi.

³¹ Ikanta jiñaanatawakiro, ikimoshiripiro-taiyanakini.

³² Tima kamantantaniri jinayitzi Judas ipoña Silas, ithaamintakaapaakari iyikiiti joisokirotyaari Pawa, ikinkithawaitakaapaakiri.

³³ Okanta osamanitaki isaikimowaitakiri kami-itha, jotyaaantairi ipoñaakawo pairani.

³⁴ Iro kantacha Silas okamiithatzimotakiri irirori isaikanaki.

³⁵ Iijatzi Pablo itsipatakari Bernabé irojatzi isaikanaki iriroriiti Antioquía-ki, itsipayitakari oiyiki pashinipaini, iikiro jiyotaantanakitzi, ikamantantziro iñaani Awinkathariti.

Jookawintairi Pablo jirika Bernabé, japiitakiro jiyaatzi ikinkithatzi

³⁶ Ikanta osamanitaki, ikantairi Pablo jirika Bernabé: “Thami apiitiro ariityaari inampiitiki iyikiiti tsika akamantantakiro iñaani Awinkathariti. Aminairi tsika ikantayitaka”.

³⁷ Ari ikowawitaka Bernabé jaanakirimi Juan, jiiitaitziri iijatzi Marcos.

³⁸ Iro kantacha tii inimotziri Pablo jaanairi, tima Marcos jookawintakiri pairani Panfilia-ki, tii jothotyiiro intsipatyaaari ikinayitaki ikinkithatakaantzi.

³⁹ Ari jiñaanaminthatawakaiyakani. Aripaiti jookawintawakaanaka. Jaanakiri Bernabé jirika Marcos, otitanaka ikinanaki Chipre-ki.

⁴⁰ Iriima Pablo, jaanakiri Silas. Ipoña jamanamanaatakotawakari iyikiiti, ikantaiyini: “Nowinkathariti, nawintaimi iiroka, aritaki pinishironkatakiri jirika”. Ari jiyaataiyanakini.

41 Ikanta ikinanaki Siria-ki, Cilicia-ki, jominthashiritakaayitaari ikaatzi kimisantayitaatsiri.

16

Timoteo itsipatari Pablo ijatzi Silas

1 Ikanta jariitaka Pablo janta Derbe-ki itsipatakari Silas irojatzi jariitantakari Listra-ki. Ari jiñaaki jiyotaani Awinkathariti jiita Timoteo, otomi Judá-mirinka kimisantatsiri, Grecia-paantiri jinatzi iwaapatitari.

2 Ikanta jirika Timoteo kamiitha ikinkithatako-taiyirini kimisantzinkariiti nampitawori Listra-ki ijatzi Iconio-ki.

3 Ari ikowakiri Pablo intsipatyaari Timoteo. Iro kantacha jitawakari itomishitaanitakiri iiro ikisawaitanta Judá-mirinkaiti nampitawori janta, tima jiyotaiyini maawoni Grecia-paantiri jinatzi iwaapatitari Timoteo.

4 Ikanta ikinayitanaki nampitsiitiki, ikamantayitanakiri kimisantzinkariiti jimonkaayitairo josankinatakiri pairani Otyaantapiroriiti itsipatakari antaripiroriiti janta Jerusalén-ki.

5 Ari okanta ityaaryooyitantanakari kimisantzinkariiti jawintaayitanaka, iikiro jiyaatanakitzi kitiijyiriki ijyikipirotanaki.

Jomishimpiyaakiri Pablo Macedonia-jatzi

6 Ikanta Pablo joshinampitanakiro Frigia ijatzi Galacia, tima tii ishinitairi Tasorintsinkantsi inkinkithatakaanti janta Asia-ki.

⁷ Irojatzí jariitantakari Misia-ki. Ari ikinkishiriwitakari jiyaatiro Bitinia-ki, iro kantacha tii ishinitairi Itasorinka Jesús.

⁸ Awisanaki janta Misia-ki, oirinkaiyapaakani nampitsiki Troas.

⁹ Ari janta imishiwaitakiri Pablo tsiniripaitiki, imishitaki Macedonia-jatzi, ikantziri: “Pariitina nonampiki, pinishironkayitaina naakaiti”.

¹⁰ Ikanta imishiwaitaki Pablo, ari niwitsikaiyanakani niyaataiyini Macedonia-ki, tima niyotanaki iri Pawa kaimashiritakinari janta nonkinkithatakotiro Kamiithari Ñaantsi.

Jomontyaitakiri Filipos-ki

¹¹ Ari notitaiyanakani Troas-ki, apatziro nowanakiro niyaatiro Samotracia-ki. Okanta okitiiyyitamanaki irojatzí naatakotantapaakari nampitsiki Neápolis.

¹² Opoña nawisanaki irojatzí Filipos-ki, jinampiyitawo poñaayitainchari Roma-ki, otzinkami nampitsi inatzi janta Macedonia-ki. Ari nosaikawaitapaakiri janta.

¹³ Okanta kitiiyyiri jimakoryaantapiintari Judá-mirinkaiti, niyaataki jiñaathapiyaaki, tima nokinkishiritaiyakani ari jamanamanaatapiintaiyani. Ari noñaapaaki tsinani apatotaiyakani, nosaikaiyapaakini nokinkithatakotziniro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁴ Okanta tsinani apatotainchari oita Lidia, opoñaawo iroori nampitsiki Tiatira. Opoki iyompariwaita manthakintsi pitzirishimawoyitatsiri. Timá opinkathatapiintakiri Pawa jiroka

tsinani, okimaminthatakiri ikinkithatzi Pablo, jiminthashiritakaanakawo Awinkathariti.

¹⁵ Owiinkaataka, otsipatakari ikaatzi saika-pankotzirori. Ipoñaashita okantaiyanakinani: “Piyotzirika iirokaiti notyaaryoowintairi Awinkathariti, pimpokaiyini pimayi nopankoki”. Ari nimataiyakironi, tima irootaki shintsiwintakinari.

¹⁶ Opoñaashitaka apaani kitiiyyiri, niyaataiyini namanamanaatya, notonkiyotaka mainawo ompirataawo. Piyarishiritatsiri, jiyotakaayitziro iitarika awijyimotirini atziri. Irootaki ipinaitantari oyyiki ompiratawori.

¹⁷ Jiroka mainawo itanakawo oyaatanakiri Pablo, oyaataiyanakinani iijatzi naakaiti, okantzi okaimi: “Jirika shirampariiti jompiratani jinatzi Pawa Jinokijatzi, iriitaki kamantimironi pawisakoshiritantaiyaari!”

¹⁸ Ari okantapiintatya jiroka kitiiyyiriki, irojatzi owatsimashiritantakariri Pablo, ipithokashitanakawo, jiñaanatanakiri piyari aagashiritakirori, ikantziri: “Piyaapithatairo mainawo, iri Jesucristo matakaimironi nopairyaakiri”. Apathakiro ikantanaka piyari jiyaapithatairo.

¹⁹ Ikanta jiñaakiro ompiratawori, jiyotanaki iiro jaantaawo oyyiki kiriiki. Joirikakiri Pablo itsipataakiri Silas, jaanakiri jiwariitiki, irojatzi janta ipiyowintantapiintaita.

²⁰ Ikantapaakiri pinkathariiti aminakotantaniri: “Jirikaiti Judá-mirinka jinatzi. Ichapishiryaayitakiri atziriiti jaka anampiki,

21 jiyotaayitakiri kaari ashiniyitzi jantaitiro, tima aakaiti iyyininkamirinkaiti Roma-jatzi”.

22 Ari ipithokashitaitanakari Pablo itsipatakari Silas, ikantaki pinkathariiti aminakotantaniri: “Paatonkoryaayitiri, pimpajawaitiri”.

23 Aritaki ipajawaitakiri oyyiki, jomontyaakaan-takiri. Ikantanaki: “Paamaakowintapirotyaari”.

24 Ikimaki aamaakowintantaniri ikantaitakiri, jomontyaapirotakiri inthomainta, jawitsinaaki-itantakari inchakota.

25 Okanta niyankiiti tsiniripaiti, jamana-manaata ipoña ipampithagaiyini Pablo itsipatakari Silas, kimaiyatsini pashini omontyaari.

26 Omapokashitanaka ontziñaanaka, iiwokapaakiro jomontyaaitakiri. Apathakiro ashitaryaayitanaka ashitakowontsi, ishiryaaakowaitashitanaka omontyaari ithatakowiitantakari ashirotha.

27 Ipoña ikakitanaki aamaakowintantaniri, jiñaatziiro ashitaryaaka jomontyaawiitakari, ari jinoshikanakiro jowathaaminto ikowi josataiya, jiñaajaantaki shiyayitaka omontyaariiti.

28 Iro kantacha Pablo ikaimotanakiri, ikantziri: “¡Iiro powashironkaawaitashita, iinitatsi nosaikaiyini maawoni jaka!”

29 Ipoñaashitaka jirika aamaakowin-tantaniri ikaimakaanaki ootamintotsi, ishiyapirotanakitya ityaapaaki, okawaitanaka ithaawanaki, jotzirowashitapaakari Pablo itsipatakari Silas.

30 Ipoña jomishitowanakiri, josampitakiri, ikantziri: “Pinkatharí, ¿litama nantiri naaka

nawisakoshiritantaiyaari?”

³¹ Ikantanakiri irirori: “Pinkimisantairi Pinkathari Jesús, aritaki pawisakoshiritai iiroka iijatzi ikaatzi saikapankotzimiri”.

³² Ikinkithatakotanakiniri tsika ikantakota Awinkathariti iijatzi ikaatzi saikapankotakiriri.

³³ Ipoñaashitaka iinta oniyankiititzi tsiniriri jirika aamaakotantaniri ikiwanakiniri jaawiyaitakiri ipajaitakiri. Ipoña jowiinkaayitaka jirika itsipatakari iyyininkamirinkatari.

³⁴ Ari jaanakiri ipankoki, ipapaakiri jowanawo. Kimoshiri ikantanaka jirika ikimisantairi Pawa itsipayitaari ikaatzi saikapankotakiriri.

³⁵ Okanta okitiiyyitamanai, jirikaiti pinkathari aminakotantaniri ikaimakaantakiri kimpoy-aakotanimiri, ikantakiri: “Pomishitowakaantairi jirikaiti”.

³⁶ Ikanta aamaakotantaniri, ikantakiri Pablo: “Ikantakaantakina pinkathari nomishitowayitaimi. Kantatsi iroñaaka piyaayitai kamiitha”.

³⁷ Iro kantacha Pablo ikantanaki irirori: “Josankinatakotakaantani Roma-jatzi ninatzi naaka, iro kantacha ipajawaitakina japatotapiintaita, tii jaminawakiro tzimatsirika nokinakaashitani. Jomontyaakaantakina. ¿Iroñaakama ikowi jimanakaina jomishitowayitaina? ¡Tii nokowiro! Pinkantiri impokanaki irirori jomishitowayitaina”.

³⁸ Ikanta jirika aamaakotantaniri, ikamantakiri pinkathari. Ikimawaki josankinatakotani jinatzi Roma-jatzi, antawoiti ithaawaiyanakini.

³⁹ Jatanaki pinkathariiti, ikantapaakiri Pablo

itsipatakari Silas: “Pimpiyakotina nowasanki-taakaantawaitakimi”. Ari jomishitowakaantairi, ikantawairi: “Piyaataityaami”.

⁴⁰ Ari jiyaataiyaini opankoki Lidia. Ikinkithatakaayitanairi kimisantzinkariiti, ithaamintashiritakaayitanairi, jataiyaini.

17

Imaamaniitantaki Tesalónica-ki

¹ Ikanta jariitantayita Pablo itsipatakari Silas ikinayitanaki Anfípolis-ki, Apolonia-ki irojatzí jari-itantakari Tesalónica-ki, otzimi janta japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti.

² Tima iro jamitapiintakari Pablo aririka jari-itya pashiniki nampitsi, ityaapiintzi tsikarika japatotapiinta Judá-mirinkaiti, ikinkithatzi. Irootaki jimatapaakiri iroñaaka. Ipoña japiitairo pashiniki kitiiyyiri jimakoryaantaitari, japiitairo iijatzí. Ari jiñaanaminthatapiintakiri Judá-mirinka.

³ Jookoyitatziiiniri Osankinarintsipirori tsika ikinkithatakota Cristo inkamimotanti, impoñaashitaiya jañagai iijatzí. Ikantayitziri: “Jirika Jesús nokinkithatakotakimiri, iriitaki Cristo”.

⁴ Ari ikimisanthanaki tsika ikaatzí Judá-mirinka, itsipatanakari Pablo iijatzí Silas. Ikimisantaiyanakini iijatzí ojyiki Grecia-paantiri pinkathatasorintsitaniri, ari okimitsitakari iijatzí pinkathataawo tsinaniiti.

⁵ Iro kantacha Judá-mirinkaiti kaari kimisantatsini, tii inimoshiritanakiri. Japatotaki kaaripiroshiririiti. Jotyaantakiri imaamanitanti

nampitsiki. Imaamanipankotakiri iijatzi Jasón, jaminaminatziri Pablo itsipatakari Silas.

⁶ Tii jiñaashitari janta, jinoshikanakiri Jasón itsipataanakiri pashini kimisantzinkariiti, jaanakiri isaiki jiwatakaantzirori nampitsi, ikantaiyapaakini: “¡Tzimatsi shirampariiti ochapishiryaantaintsiri nampitsiitiki, pokaki iroñaaka jaka.

⁷ Jirika Jasón oosaikawakiriri ipankoki! Ithainkayitakiro jirikaiti ikantakaantani pinkatharitatsiri Roma-ki, ikantaiyakini: ‘Tzimatsi pashini pinkathari, jiita Jesús’ ”.

⁸ Ikanta ikimaiyawakironi jiroka, tii inimo-taiyanakirini atziriiti iijatzi jiwariiti.

⁹ Ikowakoitakiri Jasón impinawintya itsipay-itakari pashinipaini, ari onkantya impakaan-taiyaariri.

Jataki Pablo itsipatanaari Silas Berea-ki

¹⁰ Ikanta kimisantzinkariiti, jotyaantairi tsiniri-paiti Pablo itsipatanaari Silas, jiyaatai Berea-ki. Ikanta jariitaiyakani janta, jataiyakini japatotapi-intaiyani Judá-mirinka.

¹¹ Jirikaiti Judá-mirinka, nishironkatantaniri jinaiyatziini tii ikimitari Tesalónica-jatzi, kamiitha ikimisantawakiro ñaantsi. Jaakowintanakawo kitiiyyiriki jiñaanatanakiro Osankinarintsipirori jiñaantyaawori imapirotatyaarika ikamantaitziriri.

¹² Ojyiki Judá-mirinkaiti kimisantanaintsiri, ari ikimitsitakari iijatzi Grecia-paantiri pinkathataari, iijatzi tsinaniiti.

¹³ Iro kantacha Judá-mirinkaiti nampitawori Tesalónica-ki, ikimakotakiri ikinkithatakaantatzi

Pablo janta Berea-ki, pokaiyanakini, imaamaniminthawaitapaakiri atziriiti.

¹⁴ Iro kantacha kimisantzinkariiti jaanakiri Pablo inkaarithapiyaaki. Iriima Silas itsipatakari Timoteo ari isaikanaki irirori.

¹⁵ Ipoña jawisakagaitanakiri Pablo irojatzi jariitantakari Atenas-ki. Ikanta ipiyaiyaani Berea-ki, ikantapairi Silas itsipatakari Timoteo: “Ikaimakaantaimi Pablo, piyaatai thaankipiroini”.

Isaiki Pablo Atenas-ki

¹⁶ Ikanta Pablo jonyaawintari Atenas-ki Silas itsipatakari Timoteo, oiyiki oñaashirinkakiri jiñaayitziri Atenas-jatzi jamanamanaatari oiyakaantsipaini.*

¹⁷ Irootaki ikinkithawaitakaantakariri Judámirinkaiti, iijatzi pashinipaini pinkathatasorintsitaniri janta japatotapiintaiyani. Oiyiki ikinkithawaitakaapiintaki iijatzi kitiiyyiriki tsikarika ipiyotapiintaiyani atziriiti janta nampitsiki.

¹⁸ Jiñaanaminthayitziri iijatzi yotaniriiti janta nampitsiki. Tzimatsi kantayitatsiri: “¿litamachiitaka ikinkithatakotziri jirika kiñaaniri?” Ikantaiyini pashini: “Kimitaka ikinkithatakotatziiri pashinitatsiri pawa”. Iro ikantayitantakari tima Pablo ikamantantatziiro Kamiithari Ñaantsi tsika ikantakota Jesús,

* **17:16** Jiroka nampitsi Atenas otzinkami inatzi nampitsi, ari jinampitawori oiyiki yotaniriiti Grecia-jatzi.

jañaantaari iijatzi.†

19 Ipoña jomiyaanakiri otzishiki iitachari “Areópago”, tsika japatotapiintaiyani. Josampitakiri: “Incha pinkinkithatakotinawo owakiraatatsiri piyotaantziri jaka nonampiki.

20 Tima pikinkithatakotakinawo kaari nokimapiintzi. Nokowaiyini niyoti iita kantakotachari”.

21 (Tima okaatzi itzimawintziri Atenas-jatziiti itsipatakari ariitzinkariiti janta, ikimisantayitziro owakiraatatsiri ñaantsi, jowawisaimaityaawo.)

22 Ikatziyanaka Pablo ipiyowintaitakari, ikan-tanaki: “Atenas-jatziiti, noñaakimi naaka, tzimatsi oyyiki piwawaniyitari, pamanamanaatashitapiin-tari.

23 Nokinayitzi pinampiki, noñaayitakiro pitaapiriminto. Tzimatsi apaani osankinataka, okantzi: ‘PAWA KAARI JIYOYIITZI’. Irijatzita nokinkithatakotzimiri naaka.

24 Iri witsikakirori kipatsi maawoni tzimantay-itawori, irijatzi Pinkathariwintzirori inkiti iijatzi kipatsi. Tii isaikantawo tasorintsipanko jiwit-sikani atziriiti.

25 Tii ikowiro irirori jiwitsikaitiniri tsikarika oitya. Tima iriitaki añaakaayitairi maawoni aakaiti,

† 17:18 Jiitaitziri jaka “yotaniriiti”, iriityitaki kimisantzirori jiyotaantziri iitachari “Epicuro”, ikantzi: “Iro kowapirotachari ankimoshiriwaiti”. Tzimatsi iijatzi pashini jiitaitziri jaka “yotaniriiti”, jiita “Stoa-jatziiti”. Ikimisantayironi iriroriiti okaatzi jiyotaantziri pairani iitachari “Zenón”, ikantaki: “Ontzimatyii añaakopirotanitya”. Iro jiitaitantariri “Stoa-jatziiti”, tima japatotapiintaiyani jiitaitziro iñaaniki iriroriiti “Stoa”, owaankiityaani inatzi, pothopooki ikantayitziro.

irijatzi añiinkatakaayitairi, ipayitairo maawoni tsikarika oitarika.

²⁶ Iriitaki witsikakiriri itawori shirampari, jojyiñaakiri, itzimpookakiri inampitanyaaawori maawoni kipatsiki. Ikinkishiritsitaka tsika onkaati osamaniti jinampitaiyaawo tsikarikapaini.

²⁷ Iro jantantakawori jiroka, onkantya jaminaminaitantyaariri. Kimiwaitaka ipampipampiwaitatyiimi jaminaminaitziri. Ari jiñiiri. Tima tii intaina isaiki Pawa ari itsipayitai maawoni aakaiti.

²⁸ Iriitaki añakaayitairi iroñaaka, ijyiwatakaayitai, iri tzimakaayitairi. Irojatzzi ikantsitakari pijyininkaiti iiroka, kinkitharyaantzi, ikantaki: ‘Jashiyitai Pawa’.

²⁹ Tima jashiyitai Pawa, tii okantzi ankinkishiritakowaityaari ikimitatyaari oiyakaantsi jiwitsikani atzirriiti, jiwitsikayitziri oro, kiriiki, mapi.

³⁰ Tima pairani oiyiki jamawitakiro Pawa okaatzi jantashiwaitakari imasontzinkakiini. Iro kantacha ikantayitairi maawoni tsikarika inampiyitawo, ikantairi: ‘Powajyaantairo kaaripirori pamitashiyitari’.

³¹ Tima Pawa jiyoshiitaki apaani shirampari, iriitaki jotyaantairi jaminakoyitairo okaatzi antayitakiri. Aritaki jiyotajaantakiro irirori Pawa tsikapaitirika jimatairo. Tima joñaagantakiri shirampari jowiriintairi ikamawitaka”.

³² Ikanta ikimawaki ikinkithatakotakiri kaminkari ipiriintaa, ishirontaminthatanakari. Tzimatsi pashini kantanakiriri: “Ari apiitiro paata nonkimimi pinkinkithatakotiro jiroka”.

³³ Jiyaapithatanairi Pablo.

³⁴ Iro kantacha joyaatanakiri tsikarika ikaatzi, kimisantai irirori. Jirika ikaatzi kimisantaatsiri: Dionisio, irijatzi apaani tsipawitariri ipiyotapi-inta Areópago-ki. Opoñaapaaka tsinani iitachari Dámaris, tzimayitatsi pashini.

18

Ariitaka Pablo Corinto-ki

¹ Ikanta okaatapaaki jiroka, ishitowanaki Pablo Atenas-ki, jataki Corinto-ki.

² Ari jiñaakiri Judá-mirinka iitachari Aquila, Ponto-jatzi jinatzi jirika. Owakiraa jariitaka Aquila itsipatakawo iina Priscila ipoñaakawo Italia-ki, tima pinkathari Claudio ikantakaantaki janta Roma-ki ishitowayiti maawoni Judá-mirinkaiti. Jataki Pablo jariitari Aquila.

³ Ari isaikapaaki Pablo intsipatyaari. Tima okaatzi jantawaititakari jirika, ishirikayitziro ton-tamawotatsiri manthakintsi, ipankoitawo. Iro-jatzi jantawaitsitari pairani Pablo irirori.

⁴ Ari ikantapiintatya Pablo jiyaatzi japatotapiintaita kitiiyyiriki jimakoryaantaitari, ikinkithatakaantayitaki inkitsirinkantyaariri Judá-mirinkaiti inkimisantakaayitairi, iijatzi Grecia-paantiri.

⁵ Ikanta Silas itsipatakari Timoteo ariitaiya-paakani ipoñagaawo Macedonia-ki. Ari jaakow-intanakawo Pablo ikinkithatakaantanaki. Ikan-takiri Judá-mirinkaiti: “Jirika Jesús, Cristo jinatzi”.

⁶ Iro kantacha tii inimotziri Judá-mirinkaiti, ikisaniintanaka, ikawiyawaitanakiri. Ari jotikanairo iithaari Pablo jiyotaitantyaari tii

ikimisantaiyini, ikantanakiri: “Iirokayitaki kantashityaawoni pimpiyashitantaiyaari, tii naaka kantashityaawoni. Iroñaaka nompithokashityaari kaari ajyininkata”.

⁷ Shitowanaki japatotapiintaita. Jataki ipankoki atziri iitachari Justo, pinkathatasorintsitaniri jinatzi. Isaikanampitziro irirori japatotapiintaiyani Judá-mirinkaiti.

⁸ Ikanta Crispo, jiwatatsiri japatotapiinta Judá-mirinka, ikimisantanakiri Awinkathariti, ari ikimitaakiro iijatzi ikaatzi saikapankotziriri. Iijatzi ikimitanakari oiyiki Corinto-jatzi, ikimayitakiro ñaantsi, kimisantayitanaki, jowiinkaayitakiri.

⁹ Ikanta Pablo, jomishimpiyaakiri Awinkathariti tsiniripaiti, ikantakiri: “Iiro pithaawi. Piyaatakaairo pinkamantantiro ñaantsi jaka, iiro pimairitzi”.

¹⁰ “Tima ari notsipatzimi naaka, iiro jowatsinawaitaitzimi jaka, tima tzimatsi oiyiki nashiyitaari naaka jaka nampitsiki”.

¹¹ Iro isaikantanakari Pablo Corinto-ki, awisanaki apaani osarintsi niyankitapai pashini. Jiyotaantayitziro iñaani Pawa.

¹² Okanta ijiwatantari Galión janta Acaya-ki, jitanakawo Judá-mirinkaiti imaamanitanakiri Pablo. Ipoña jaanakiri janta jiwariiki.

¹³ Ikantapaakiri: “Jirika shirampari ikinakaashitakawo jiyotaayitziro atziriiti ipinkathatairi Pawa, ipiyathatakawo ikantakaantaitziri”.

¹⁴ Iro jiñaawaitanakimi Pablo, ikantanaki Galión jiñaanatanakiri Judá-mirinkaiti: “Iroorika pikinkithatakotzi ikinakaashitakari jirika

shirampari, itsitokantaki, aritaki nonkimakimi pinkantayitina.

¹⁵ Aña pikantawakaawintashitawo piñaawaiminthashitari, pipairyaaminthawaitashitari, piitashiwaitari: ‘Ikantakaantaitani’. Piyotaiyironi iirokaiti tsika pinkantiro, tii nomiraawintawaitawo naaka”.

¹⁶ Jomishitowaiyakirini.

¹⁷ Ikanta Grecia-paantiri, joirikanakiri iitachari Sóstenes, iri jiwatsitacha japatotapiinta Judá-mirinka. Ipajawaitanakiri. Iro kantzimaitachari Galión, tii jimatzimaitawo irirori.

¹⁸ Ojyiki kitiiyjiri isaikawaitanai Pablo janta Corinto-ki. Ari jiyaatai itsipatanaawo Priscila iijatzi Aquila, jiyaatairo Siria-ki. Ikanta janta Cencrea-ki, tikira jotitanaata, jamiitanakiro iishi, ari jimonkaatziro okaatzi ikantantakiri.

¹⁹ Ikanta jariitaka Efeso-ki, jataki Pablo japatotapiintaita, ikinkithatakaayitapaakiri Judá-mirinkaiti. Ari jookanairi Aquila itsipatakawo Priscila.

²⁰ Ikowakowitawaari Judá-mirinkaiti osamani isaikanaki, tiimaita ikowi Pablo.

²¹ Ikantanairi jiyaatzimatani: “Ontzimatyii nariitaiya Jerusalén-ki joimoshirinkaita. Iriirika Pawa kowatsini, ari nompiyi noñaayitaatimi”. Ipoñaashitaka jotitanaa Pablo, jatai.

Piyaa Pablo Antioquia-ki, ipiyanaawo iijatzi ikinkithatzi

²² Ikanta jariita Cesarea-ki, awisapai Jerusalén-ki jiwithatapaiyaari kimisantzinkariiti. Ipoña jawisanai Antioquia-ki.

²³ Ikanta osamanitaki, japiitairo iijatzi jariitan-tayita nampitsi tzimatsiri janta Galacia-ki iijatzi Frigia-ki, jominthashiritakaayitari jiyotaani.

Ikinkithatzi Apolos janta Efeso-ki

²⁴ Okanta janta Efeso-ki, ariitaka Judá-mirinka iitachari Apolos, Alejandría-jatzi jinatzi. Kamiitha ikinkithatzi, jiyotakopirotziro Osankinarintsipirori.

²⁵ Tzimatsi kinkithatakotsitakariri Juan-ni owiinkaatananiri, ikinkithatakoitsitakawo iijatzi okaatzi ikamantantakiri Juan-ni ikantakota Jesús. Ari iwiyyaa jiyotakotziro irirori. Iro kantacha, kamiitha ikanta joñaagantawitawo ikinkithatakotziri Jesús.

²⁶ Ari ikinkithatakaantapaaki Apolos japato-tapiintaita. Ikanta okimakiri Priscila otsipatakari Aquila, jaanakiri Apolos, jiyotaakiri tsika ikan-takotajaanta Jesús.

²⁷ Ikowaki Apolos jawijyi Acaya-ki. Ari ipawakiri kimisantzinkariiti Efeso-jatzi apaani osankinarintsi jaapatziyantawatyaariri Acaya-jatzi. Ikanta jariitaka Acaya-ki, oiyiki ithaamintakaapaakari kimisantzinkariiti inishironkayitairi Pawa.

²⁸ Jimatatziiro Apolos ikitsirinkayitakiri Judá-mirinkaiti, joñaagayitziri Osankinarintsipirori ikinkithatakoitziri Cristo, ari okanta jiyotakotantaitakariri Jesús, iriitaki Cristo.

19

Ariitaa Pablo Efeso-ki

¹ Ikanta Apolos isaiki Corinto-ki, anonkanaki Pablo otzishimashiki, ariitaka Efeso-ki. Jiñaapaakiri kimisantawitachari.

² Josampitapaakiri: “¿Inampishiritantakimima Tasorintsinkantsi owakiraa ikimisantakaitakimi?” Ikantaiyanakini iriroriiti: “Tiitya. ¿Oitama kankotachari jiroka? ¿Litama ikantaitziri Tasorintsinkantsi?”

³ Ari ikantzi Pablo: “¿Litaka powiinkaawintakari pikimisantawitaa?” Ikantaiyini iriroriiti: “Iro nowiinkaawinta jiyotaantakiri Juan-ni”.

⁴ Ipoña Pablo jiyotaanakiri, ikantayitziri: “Jowiinkaantanzira Juan-ni, oiyakaawintamachiitaya jowajyaantaitiro kaaripirori. Iro kantzimaitacha ikantsitaka Juan-ni: ‘Pinkimisantairi aatsikitaitsiri, iri poyaatapaatyaanani’. Iriitaki Jesucristo ikinkithatakotakiri jaka”.

⁵ Ikanta ikimayawakini jirikaiti, jowiinkaawintanakari Awinkathariti Jesús, ipairyaayitainiri irirori.

⁶ Ipoña Pablo jotzimikapatziiitoyitantakari jako, ari inampishiritantanakari iriroriiti Tasorintsinkantsi. Jiñaawaiyitantanakawo pashiniyitatsiri ñaantsi. Ikamantantayitanakiro ñaantsi jiyotakaayitanairiri Pawa.

⁷ Ikaataiyini 12 atziriiti.

⁸ Ipoña jawisaki Pablo japatotapiintaiyani Judá-mirinka, ari ikinkithatakaantapaaki ikaatzi mawa kashiri. Tikaatsi inthaawakaiya, ikowi jiyotakaayitairi atziriiti tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai.

⁹ Iro kantacha tzimatsi tsika ikaatzi kisoshiriwaitatsiri, tii ikowi inkimisantaiyini,

ikijyimawaitakiri tsipatanaariri jiiitaitziri “Aatsi”. Ikanta Pablo, jintainaryaanakari jirikaiti. Ikaminaayitanairi jiyotaaniiti janta iyaapapankotiki jiiitaitziro “Tiranno”. Ari jiyotapiintakiri maawoni kitiiyyiriki.

¹⁰ Ari ikantapiintanakitya, tziimakotaki apiti osarintsi. Ikimakoyitairo iñaani Pawa nampiyitawori Asia-ki, Judá-mirinkaiti, Grecia-paantiripaini, maawoni.

¹¹ Ojyiki itasonkawintantaki Pablo janta ikantakaakari Pawa.

¹² Matataitacha iijatzi oshinchaantanaki imanthakipaini Pablo. Aririka jaayiiro tsikarikapaini, intirotantaityaari mantsiyari, aritaki ishintsitanai. Aritaki onkantaki iijatzi ishintsiyitai piyarishiriyitatsiri.

¹³ Ikanta tsikarika ikaatzi Judá-mirinka kinakinawaitatsiri janta joshinchaayitziri piyarishiritatsiri, ikowawitaiyakani iriroriiti joshinchaanti impairyiiri Jesús. Ikantawitari piyariiti jiñaanatziri: “¡Piyaapithatiri, nompairyiimiri Jesús, ikinkithatakotziri Pablo!”

¹⁴ Irootaki jimawitaiyakarini 7 itomiiti Judá-mirinka iitachari Esceva, jiwawitariri ompiratasorintsitaniriiti janta.

¹⁵ Iro kantacha jakakiri piyariiti, ikantakiri: “Noñiiri Jesús, niyotakotziri Pablo. Irooma iirokaiti, tii niyotzimi”.

¹⁶ Ikanta piyarishiritatsiri joirikanakiri jirikaiti, antawoiti jomankiyanakari, joitsinampaakiri maawoni, jomishiyairi ipankoki jaatonkoryaamirikitakiri, antawo jowatsinawaitakiri iwathaki.

17 Ikimaiyakini nampitawori Efeso-ki, Judá-mirinkaiti iijatzi Grecia-paantiri, maawoni. Owanaa ithaawaiyanakini. Ari okanta ipinkathaitantanakariri Awinkathariti Jesús.

18 Ari ipokayitanaki iijatzi oiyiki kimisantayitaatsini, ithawitakoyitapaakiro iyaaripironka.

19 Jamayitapaakiro jyiripiyaariwitachari tsika jiñaanatakotapiintziro ijyiripiyaaritantari, itaayitapaakiro. Ikanta jaminaitakiro tsikarika okaatzi opinatari itaayitakiri, ariitaka ikaatzi: 50,000 ikithoki kiriiki.

20 Iikiro ikimakopiroitanakitziiri Awinkathariti.

21 Okanta okaatapaaki jirokapaini, jominthatakawo Pablo jariitantya Macedonia-ki iijatzi Acaya-ki. Impoña jawisanaki irojatzi Jerusalén-ki. Ikantsitaka iijatzi: “Aririka niyaataki Jerusalén-ki, ari nawisaki niyaati Roma-ki”.

22 Ipoña jotyaantaki Macedonia-ki apiti imitakotapiintirini, Timoteo itsipatakari Erasto, iiniro-tatsi isaikanaki irirori Asia-ki.

Imaamanitaitzi Efeso-ki

23 Okanta janta Efeso-ki antawoiti ikisawakaawintakari tsipatanaariri jiiitaitziri “Aatsi”.

24 Iri poñaakaantakawori iitachari Demetrio, ashropakori. Tzimayitatsi iijatzi kimitakariri irirori jiwitsikayitziro oryaani oiyakaawo oyaapapankoti iwawanitashiitari jiiitaitziri “Diana”. Iri jaantayitari oiyiki kiriiki.

25 Japatotaiyakani maawoni ashropakoriiti. Ikantaki Demetrio: “¡Shirampariiti! Tima iro añaantari aakaiti jiroka antawairi.

²⁶ Iro kantacha, aritaki pikimakotakiri jiitaitziri Pablo, ikitsirinkaki oiyiki atziriiti, ikantayitziri: ‘Jiwitsikani atziriiti tii impawati’. Tii apa ikan-takiro anampitsitiki Efeso, aña jimatsitakawo maawoni jaka Asia-ki.

²⁷ Tii apa onkantzimotai iiro jamanan-tapiroitanairi awitsikani, iro kantzimopirotairei, ompiyakotya inkimakoitiro antawoiti awawani Diana maawoni jaka Asia-ki, ari jowajyaantaitanakiro impokaiti oyaapapankotiki”.

²⁸ Ikanta ikimaiyakini, antawo ikisaiyanakani, ikaimaiyanakini: “¡Antawoiti inatzi Diana awawanitari jaka Efeso-ki!”

²⁹ Iikiro ikamiñiinkatanakitzi jiñaawaitaiyini jirikaiti. Ipoña joirikaitanakiri Gayo itsipataitanakiri Aristarco, jaitanakiri japatotaiyapiintani atziriiti. Jirika jaitanakiri iriitaki itsipatapiintari Pablo jariitantayita, Macedonia-jatzi jinaiyini.

³⁰ Ikowawitaka Pablo intyaapaakimi irirori, timaita ishinitziri jiyotaaniiti.

³¹ Ari ikimitsitakari jiwariiti jaapatziyani Pablo, ikantakaantakiri: “Iiro pimatsitawo iiroka janta”.

³² Ikanta janta japatotaiyakani, iikiro ichiraachiraataiyatziini, tii ojayawakaa okaatzi ichiraawintaiyirini. Tima jirikaiti atziriiti tii jiyopirotaiyini oita japatowintaiyarini, ikaimakaimawaitashitaiyani.

³³ Iro kantacha tsikarika ikaatzi Judá-mirinka, jiñaakiri Alejandro josatikaka janta ipiyotaiyakani, ishintsiwintanakiri inkinkithatakotiri. Ikanta Alejandro jakotanaki jimairitantawatyaari, ikinkithawaitakaawitakari.

34 Iro kantacha jiyotaiyakini atziriiti Judá-mirinka jinatzi jirika Alejandro, iikiro japiitanakitziiro ikaimaiyini, osamani ikantaka ikaimi, ikantaiyini: “¡Antawoiti inatzi Diana awawanitari jaka Efeso-ki!”*

35 Ipoña ikatziyanaka osankinaryaantzi, jomairintakiri, ikantakiri: “Efeso-jatzi, jiyotaitzi maawoni, aakaiti kimpoyaawintawori oyaapapankoti awawani Diana, iijatzi oiyakaani poñainchari inkitiki.

36 Irootaki pinkinkishiritantawatyaari kami-itha, iiro pimaamanitantashiwaita.

37 Tima jirikaiti shirampari pamayitakiri, tii jowaaripirotziro kaapapanko, tii ikijyimatziro iijatzi awawani.

38 Ikowirika jiyakawintanti Demetrio itsipayitakari ikaayitziri, jaanakiri ajiwariki jaminakotiniri, iri witsikiniriri okaatzi kantzimotariri.

39 Okowatyaarika ayotakotiro maawoni aakaiti, kimitaka kantatsi apatotiri maawoni jiwariiti, jaminakotantyaawori.

40 Okaatzi awisaintsiri iroñaaka, aritaki jowasankitaawintaitakairo amaamanitantaki. Iiro otzimi ankantiri ampiyakowintantyaari”.

41 Ikanta ithonkakiro jiñaawaitakiro jiroka, jotyaantairi atziriiti.

20

Ipiyaawo Pablo Macedonia-ki iijatzi Grecia-ki

* 19:34 Kantakotachari jaka “osamani ikantaka ikaimi”, apiti ikanta hora osamanitaki.

¹ Ikanta ithonkaka ikamiñiinkataki jiñaawaitaiyini, japatotakiri Pablo jiyotaani ikaminaayitanairi. Ipoñaashitaka jiwithayitanaari, jataki Macedonia-ki.

² Ari jariiyitanaawo maawoni nampitsi tsika isaikayitzi iyikiiti, ikaminaayitanairi. Irojatzji jariitankari Grecia-ki.

³ Ari isaikawaitapaakiri ikaatzi mawa kashiri. Iro jotitanaiyaami jiyaatantyaari Siria-ki, ari ikimakiri jowamaatyiri Judá-mirinkaiti jariitatyaarika janta. Irootaki ipiyantanaari Macedonia-ki.

⁴ Ari itsipatanaari Sópater Berea-jatzi jinatzi itomi Pirro. Ipoñaapaaka Aristarco, ipoñaapaaka Segundo, Tesalónica-jatzi jinatzi. Ipoñaapaaka Gayo, Derbe-jatzi jinatzi. Ipoñaapaaka Timoteo, Tíquico iijatzi Trófimo, Asia-jatzi jinayitzi jirika.

⁵ Ari jiiwataiyanakini jirikaiti iyikiiti, joyaawintapaakina Troas-ki notsipatakari Pablo.

⁶ Okanta awisanaki kitiiyyiri jowantapiintantawori tantaponka, ari notitanaari Filipos-ki. Awisaki 5 kitiiyyiri, noñaayitapairi iriroriiti janta Troas-ki, ari nosaikaiyapaakini okaatzi 7 kitiiyyiri.

Ariita Pablo Troas-ki

⁷ Okanta ariitapaa kitiiyyiri japatotapiintaita, ari napatotaka nompitoryiuro tanta, ikinkithatakaantaki Pablo. Tima nawisatyi oñaatamanai, iikiro jiyaatakanakitziuro

ikinkithatzi, niyankiititakotakina.*†

8 Ari napatotaiyani jinoki pankotsi, oiyiki ootamintotsi joisaitaki.

9 Ikanta mainari iitachari Eutico isaiki opatzimooki pankotsi. Tima osamanitaki ikinkithataki Pablo, ayimatakiri iwochokini mainari, paryaanaki isaawiki, kamapaaki.‡

10 Ipoña jayiitapaaki Pablo, joiyotashitapaakari mainari, jawithakitapaakiri. Ikantanaki: “Iiro pithaawaiyini, añagai”.

11 Ipoña ipiyanaa Pablo jinoki, ipitoryaapaakiro tanta, owaiyakani. Iikiro ikinkithatanakitzi, irojatzki okitiijiyitantanakari. Ipoña nawisaiyanakini.

12 Iriima mainari, jaayiitanairi jañagai. Irootaki ithaamintashiripiroitantanakari.

Jawisanaki Troas-ki irojatzki Mileto-ki

13 Ari niwataiyanakini naakaiti, notitaiyanakani irojatzki Asón-ki, ari nokinkishiritakari naanairi Pablo, tima ikowakitzi irirori inkinanaki kipatsiki.

14 Ikanta noñaapairi Pablo janta Asón-ki, ari jotitanaari, jataiyakinani Mitilene-ki.

* **20:7** Kantakotachari jaka “japatotantapiintaitari”, irojatzki ikantaitsitari “itapiintawori kitiiyyiri pashiniki domingo”. † **20:7** Kantakotachari jaka “impitoryiirori tanta”, iro jantayitanairi kimisantzinkariiti aririka inkinkishiritakotiri Jesucristo ikamimotantaki. Ari ikantziro jatyoowakaiyani, ipitoryiirori tanta, jowaiyani, jirawaitaiyini imiri. Tima jimatakotatziiiri Jesús jiiwiyaantanaawo jowakaanaari jiyotaanipaini. Irootaki ikinkithatakotapiintakiri, ikantaitzi “impitoryaitiro tanta”. ‡ **20:9** Kantakotachari jaka “paryaanaki isaawiki”, irootaki ikantakoitziri pankotsi, mawa okanta opiwiryaa jiwitsikayiiitziro. Ari ipoñaakari iparyaaiki mainari irojatzki isaawiki.

¹⁵ Opoña nawisaiyakini janta, nokitiiyyitakota-paaki Quío-ki, opoña namaatakotanai apaani kitiiyyiri ariitakina Samos-ki, ari naatakotapainta Trogilio-ki. Ipoña nawisanaki pashini kitiiyyiri, ariitaiyakinani Mileto-ki.

¹⁶ Ari okanta nawisantanakawori Efeso tii naatakotapainta, tima Pablo tii ikowi jiyaatapainti janta, iiro josamanipirowaitanta Asia-ki. Ikowatzi jariitsitaiya Jerusalén-ki, tikira joimoshirinkaitanakiro kitiiyyiri “Oyiipataantsi”.§

Inkinkithatakairi Pablo jantaripiroriiti Efeso-jatzi

¹⁷ Ikanta nariitaka Mileto-ki, ikaimakaanta-paakiri Pablo jantaripiroriiti kimisantzinkariiti Efeso-jatzi.

¹⁸ Ikanta ipokaiyakini, ikantawakiri: “Piyotaiyini iirokaiti tsika nokanta nosaikimotakimi owakiraa nariitantakari Asia-ki.

¹⁹ Ari nokantapiintatya nantawaitziniri Awinkathariti, tsinampashiri nokanta, owanaa niraawaitaka noñaakiro ikowaiyakini Judá-mirinkaiti imaamanitina.

²⁰ Iro kantacha tii nowajyaantanakiro nokinkithatakaimiro onkaati pinintaawaitaiyaari, niyotaapiintakimi pipankoitiki, iijatzi janta ipiyotapiintaiyani atziriiti.

²¹ Nokinkithatakaakiri nojyininkapaini Judá-mirinka iijatzi Grecia-paantiri, nokantayitziri: Pimpiyashitairi Pawa, pawintagaiyaari Awinkathariti Jesucristo.

§ 20:16 Kantakotachari jaka “Oyiipataantsi”, irojatzi ikantaitsi-tari “Pentecostés”.

²² Iroñaaka niyaati Jerusalén-ki, Tasorintsinkantsi minthashiritakaakinari, tii niyotzimaita oityaarika awijyimotinani janta.

²³ Iro kantacha tsikarika niyaayitzi, jiyoshiritakaakina Tasorintsinkantsi, ikantashiritana: ‘Ojyiki piñaashiwaityaawo jomontyaawaitaitimi’.

²⁴ Iro kantzimaitacha naaka, tii onkantzimowaitina onkaati nonkimaatsityaari, tii nonishironkapirowaitanaka. Iro kowapirotacha nonkimoshiriwintiro nonkimitakaantiro irootaintsimi nimatiro nonkitsirinkanti nariitya tsika iwiya noshiyi. Tima irootaintsi nothotyiro ikantakinari Awinkathariti Jesús nonkamantantiro Kamiithari Ñaantsi okantakota inishironkayitai Pawa.

²⁵ Nokinkithatakaakimi iijatzi iirokaiti tsika okantakota ipinkathariwintantai Pawa. Iromaita papiitairo piñaayitaina.

²⁶ Irootaki nokowantari nonkantimi tii naaka kantakaashityaawoni intzimantaiyaari piyashitaachani,

²⁷ tima nokinkithatakimiro maawoni ikinkishiritakari kitziroini Pawa jantiri, tikaatsi ni-manimotimi.

²⁸ Pinkimpoyaayitaiya, ari pinkimitakaayitaiyaari piyotapiintachari tsika jowayitakiri Tasorintsinkantsi. Pinkimitaiyaari aamaakowintaniri paamaakowintaiyaari kimisantairiri Awinkathariti, iriitaki ikapathainkawintairi ipinawintayitairi.

²⁹ Niyotzi naaka aririka niyaatai ari impoka-paaki pashiniiti, inkimitapaatyaari katsimari piratsi, inkowapaaki japirotiri kimisantzinkariiti.

³⁰ Ari intzinaayitanatya pikaataiyakini

jamatawitaki kimisantzinkariiti, jowajyaan-takaakiri ikimisantawitari.

³¹ Pinkinkishiritiro iirokaiti, mawa osarintsi nosaikimowaitakimi, tii nowajyaantapaintziro nokaminaayitzimi, niraakowaitakimi.

³² Nawintaari Pawa naaka, iyikiiti. Iriitaki aamaakowintimini, iriitaki nishironkatimini tima irootaki ikantayitakairi. Ari inthaam-intashiritakaimi, aritaki jiñaakaayitaimiro okaatzi ikajyaakaayitakiriri maawoni oitishiritaari.

³³ Tii noñiuro naaka nonintakotantiri, kiriiki, oro, ikithaataitari.

³⁴ Piyotaiyini iirokaiti, naakataki antawaiwintaincha naantari kowityiimoyitanari, ari nokimi-taakiro nantawaiwintakiniri iijatzi ikaatzi tsipay-itakinari.

³⁵ Ari nokinakairo niyotaantakimirori tsika ankantiro antawaipirotopaintai, anishironkatantyaariri kowityaaniintawaitatsiri. Ari nokinkishiritakaimiro ikinkithatakotapaintziri Awinkathariti Jesús, ikantaki: ‘Kimoshiriprow-intaari jinatzi nishironkatantaniri, tii ari inkantajaantaitiri ipashitaitari’ ”.

³⁶ Ikanta ithonkanakiro Pablo ikantakiro jiroka, jotzirowanaka jamanamanaataakanakari maawoni piyotainchari.

³⁷ maawoni jiragaiyakani, jawithakitawakaayitaka, ari jiwithatawaari Pablo jiyaatai.

³⁸ Owashiri ikantaiyanakani, tima ikimakiri ikantaki iiro piñagaana. Ari joyaataiyanakirini iroatzi jotitantanaari Pablo.

Jiyyaatantaari Pablo Jerusalén-ki

¹ Ikanta nookanairi iyikiiti, otitaiyanaanani, tampatzika nowanakiro niyaati Cos-ki, okitiiyyitamanai ariitakina Roda-ki, opoña nawisanaki irojatzí Pátara-ki.

² Ari noñaapaaki antawo pitotsi jatatsiri Fenicia-ki, ari notitaiyanakani.

³ Ikanta namaatakotzi, naminakotanakiro nampatiki othampijyaa jiiitaitziri Chipre, nokinakotanaki nakopiroiniki irojatzí Siria-ki. Tima tzimatsi ajyaagawontsi jookaitanakiri Tiro-ki, ari naatakotaiyapaakani.

⁴ Noñaapairi kimisantzinkariiti, ari nosaikimowaitanakiri okaatzí 7 kitiiyyiri. Ikantawakiri Pablo: “Iro piyaatzí Jerusalén-ki”. Iro ikantantakari, jiyoshiritakaakitziiri Tasorintsinkantsi.

⁵ Okanta awisanaki 7 kitiiyyiri, iro nawijyimatantyaari. Ari joyaatanakina maawoni iyikiiti, itsipayitakawo iinaiti, iijatzí jowaiyaniiti. Irojatzí othapikitapaa nampitsi, ari notzirowaiyapaakani impanikiitiki, namanamanaataiyakani.

⁶ Ipoña niwithatawakaayitanaa, otitanaana naakaiti, piyaiyanaani iriroriiti ipankoitiki.

⁷ Ipoña namaatakotanai irojatzí Tolemaida-ki, ari niwithayitapaari iyikiiti, apaani kitiiyyiri nosaikimowaitanakiri iriroriiti.

⁸ Okanta okitiiyyitamanai awisakotanakina, ari-itakina Cesarea-ki. Opoña nokinanaki ipankoki Felipe kinkithatakaaniri, ari nosaikapaakiri. Jirika Felipe iriitaki kaatatsi pairani 7 jowaitakiri jimitakoyitiri Otyaantapiroriiti.

⁹ Tzimatsi Felipe 4 mainawo irishinto, kaman-tantaniro inayitatzi.

¹⁰ Aritaki oyyikitaki kitiiyyiri nosaikapaaki janta, ari jariitakari apaani kamantantaniri ipoñaakawo Judea-ki, jiita Agabo.

¹¹ Ikanta jiñaapaakina naakaiti jaapaakiri jowathakiro Pablo, joojotakari jakoki iijatzi iitziki jiñaawaitanaki, ikantzi: “Ari inkantyaari ashitakariri jirika owathakirontsi joojotiri Judá-mirinkaiti janta Jerusalén-ki, jaakaantakiri janta kaari ajyininkata. Irootaki jiyotakaakinari naaka Tasorintsinkantsi”.

¹² Ikanta nokimaiyawakini, nokantakantawitanakari Pablo: “Iiro piyaatzi Jerusalén-ki”. Ari ikantsitawitakari iijatzi Cesarea-jatziiti.

¹³ Iro kantacha ikantanaki irirori: “¿Litama pi-raantaiyarini, owanaa powashiritakaakina? Aña minthatakina naaka. Aririka onkantya joojoyitina nonkamawintantyaariri Awinkathariti Jesús Jerusalén-ki, imawaityaata”.

¹⁴ Tii nokitsirinkashitari, nokantanakiri: “Imatyaata ikowiri Awinkathariti”.

¹⁵ Ikanta okaatapaaki jiroka, witsikaiyanaanani, jataiyakinani Jerusalén-ki.

¹⁶ Ari joyaatanakina tsika ikaatzi Cesarea-jatzi iyotaariiti jinatzi. Iriitaki aanakinari ipankoki shirampari Chipre-jatzi iitachari Mnasón, pairanitaki jiyotaaritzii jirika, iriitaki nomayimotaiyirini.

Joirikaitakiri Pablo tesorintsipankoki

¹⁷ Okanta nariitaiyapaakani Jerusalén-ki, kimoshiri ikantaiyani iyikiiti jiñaawakina.

18 Okanta okitiiyyitamanai, jaanakina Pablo nariityaari Jacobo, ari isaikakiri iijatzi maawoni antaripiroriiti.

19 Jiwithatapaakari Pablo, ikamantapaakiri maawoni oiyita jantakaayitakiriri Pawa janta inampiitiki pashinijatzi atziriiti.

20 Ikanta ikimaiyawakini, ithaamintanakari Pawa. Ipoña ikantaitanakari Pablo: “Iyikí, imapiro ijyikitaki ajyininkapaini Judá-mirinka kimisantanaintsiri iijatzi, iinirotzimaita ishintsi-wintaitziri kimisantzinkariiti jimonkaayitiro Ikantakaantani Moisés-ni.

21 Ikimakowintakimi piyotaakiri ajyininka nampitawori pashiniki nampitsi, pinkantayitirimi: ‘Tii okowapirota pinkimisantairo Ikantakaantani Moisés-ni, tii okowapirota pintomishitaanitairi pitomiiti, tii okowapirota iijatzi antayitairo okaatzi amiyitari pairani’.

22 ¿Tsikama ankantyaaka? Iyoyitaki iroñaaka ajyininka, ariitaimi jaka.

23 Iro kamiithatatsi pantiro jiroka: Tzimatsi akaataiyini jaka, ikaatzi 4 shirampari monkaatironi ikajyaakaantziri.

24 Pintsipatanatyaari jirikaiti, pantiro onkaati kitiwathatakagaimini. Iiroka pinakowintirini inkaati intaayitiri, aririka jamiitaitakiniri iishi. Ari jiyoyiiti thiiyaantsi inatzi okaatzi ikantakoitakimiri iiroka, aña pimatsitataitawo iiroka pimonkaatziro Ikantakaantaitani.

25 Irooma naakaiti, niyotaiyini iki-nakaashitakawo ajyininkapaini shintsish-intsiwaiwitachari jimonkaatakaantiromi Ikantakaantaitani. Tima ikaatzi kaari ajyininkata

kimisantayitaatsiri, notyaantakiniri pairani osankinarintsi nokinkishiritaiyakarini jaka, nokantaki: ‘Iiro powayitari wathatsi itagaitziniriri iwawanitashiitari. Iiro powakoyitawo iriraani piratsi. Iiro pimayimpiriwaitzi’. Apamachiini jantayitairo jiroka”.

²⁶ Jaanakiri Pablo 4 shirampari. Okanta okiti-ijyitamanai itsipayitakari inkitiwathatakaitairi, ityaaki tasorintsipankoki inkamantanti tsika onkaati kitiiyyiri onthonkantyaari ikajyaakaantakiri, ikinkithatakotakiro tsikapaiti jamayitantyaariri jashitakaiyaariri Pawa.

²⁷ Monkaatzimatapaaka 7 kitiiyyiri, tsikarika ikaatzi Judá-mirinka poñaayitachari Asia-ki, jiñaakiri Pablo tasorintsipankoki. Japatotaki atziri, impokashitiri Pablo joirikiri,

²⁸ ikaimaiyini, ikantzi: “¡Shirampariiti! ¡Israel-mirinkaiti! ¡Pimitakotina! Iriitaki jirika shirampari kinakinayitatsiri tsikarikapaini jiyotaayitziri atziriiti pithokashitariri ayyininkapaini, pithokashitawori Ikantakaantani Moisés-ni, pithokashitawori tasorintsipanko. Iro owatsipirotainchari, ityaakaakiri iroñaaka kaari ayyininkata tasorintsipankoki, ithainkatasorintsi-waitakiro”.

²⁹ Iro ikantantawori jiroka tima jiñaakitziiri Pablo janta Jerusalén-ki itsipatakari Trófimo poñaachari Efeso-ki, jiñaajaantzi ityaakaakitziiri tasorintsipankoki.

³⁰ Apatotapaaka oyyiki atziriiti, shiyapaaka joirikakiri Pablo, jinoshikanakiri jomishitowakiri jikokiroki tasorintsipankoki, jashitaitanakiro.

³¹ Iroowitaincha intsitokirimi, ari ikaman-

taitakiri jiwari owayiriiti poñaachari Roma-ki, ikantaitakiri: “Imaamanitawakaatya janta”.

³² Ikanta jiwari japatotanakiri jowayiriti, ishiyapaaka ipiyotaiyakani atziri. Ikanta jiñagaiyawakirini ipokaki, jowajyaantanakiri ipajawaitziri Pablo.

³³ Joirikaitapaakiri Pablo, ikantanakiri jowayiriti: “Poojotantyaari apiti ashirotha”. Ipoña josampitanakiri atziriiti: “¿Litaka jirika, iita jantakiri?”

³⁴ Tzimatsi chiraachiraatanaintsiri, tiimaita ojoyawakaa okaatzi ichiraawintaiyarini. Tii jiyotiro jiwari oita awisatsiri. Jotyaantakiri jowayiriti jaanakiri Pablo jimaapiintaiyini.

³⁵ Ikanta joirinkakaawitari Pablo, iikiro ish-intsitatzi atziriiti ikowi impajawaitiri, irootaki inatantatanakariri owayiriiti inkini jotzikaawintiri.

³⁶ Tima maawoni joyaatakowintanakiri, ikaimaiyini: “¡Powamairiwí!”

Ikinkithatakota Pablo

³⁷ Irootaintsi jomontyitiri imaapiintzi owayiriti, josampitanakiri Pablo jiwari, ikantziri: “¿Kantatsima nonkinkithawaitakaimi kapichiini?” Ari ikantanaki jiwari: “¡Tsika piyotziroka noñaani!”

³⁸ Tima iiroka Egipto-jatzi poñaakaantakawori chapinkipaiti maamanitaantsi, kinapaintsiri otzishimashiki, jamaki 4000 owayiriiti”.

³⁹ Ikantzi Pablo: “Judá-mirinka ninatzi naaka, nopoñaawo Tarso-ki saikatsiri janta Cilicia-ki. Otzinkami inatzi nonampi, nokowi pishinitina nokinkithawaitakairi nojyininka”.

⁴⁰ Ishinitakiri. Katziyanaka Pablo pawitsiki, itz-inaawakotanaka jimairitantawatyaari ijyininkapaini. Ari jimairitaiyanakini. Kinkithawaitanaki Heber-paantiki iñaaniki iriroriiti, ikantanakiri:

22

¹ “Iyikiiti, iwaapatiitarí, pinkimi nonkinkithatakotya”.

² Ikanta ikimaitawakiri iñaaniki iriroriiti, ari jimairipirotaiyanakini. Ikiro ikantanakitzi Pablo:

³ “Judá-mirinka ninatzi naaka. Notzimaki Tarso-ki saikatsiri janta Cilicia-ki, iro kantacha jaka Jerusalén-ki nokimotataki, jiyotaani ninatzi Gamaliel, niyopirotziro Ikantakaantani achariniiti. Nokowapiintawitaka noshiripirotyaari Pawa, pikimitaka iirokaiti iroñaaka.

⁴ Pairani nopatzimawaiwitakari tsipatanaariri jiiitaitziri ‘Aatsi’ nowamaayitaki. Ojyiki nonoshikayitaki shirampari, tsinani, maawoni, nomontyaakaantakiri.

⁵ Jiñaayitakina nantayitakiro jiroka maawoni ijjiwari Ompiratasorintsitaari iijatzi Antaripiroriiti. Iriiyitaki payitakinari osankinarintsi ipakaantziri ajyininka Judá-mirinka janta Damasco-ki. Ipoña niyaataki naminaminayitziri jirikaiti, namayitiri jaka Jerusalén-ki jowasankitaitiri”.

*Ikinkithatakota Pablo ikimisantantaari
(Hch. 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Okanta naniitzi aatsiki, irootaintsi nariitya Damasco-ki, jiwiyaaka tampatzika ooryaatsiri, ari jomapokakinari morikanaintsiri inkitiki, joor-intakotapaakina nokatziyaka,

7 ari notyaanakiri kipatsiki. Nokimatzi ñaanatanari, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿litama pipatzimaminthatantanari?’

8 Nosampitanakiri naaka: ¿litaka iiroka Pinkatharí? Ari jakaitanakina: ‘Naakataki Jesús Nazaret-jatzi pipatzimaminthawaitakiri’.

9 Ikaatzi tsipatakinari jiñaakiri oorintapainchari, antawoiti ithaawaiyanakini, tiimaita ikimathataiyironi iriroriiti jiñaanataitakina.

10 Ipoña nosampitanakiri, nokantziri: ‘Pinkatharí. ¿litama pikowiri nantairi naaka?’ Ari ikantanakina Pinkathari: ‘Pintzinai, piyaati nampitsiki Damasco. Ari inkamantayii timiro oitya pantayitiri’.

11 Tima kamampotaaki jowanakina oorintakinari, ikathatashitaana notsipayitakari irojatzí Damasco-ki.

12 Ari isaikiri janta shirampari jiita Ananías, pinkathatasorintsitaniri jinatzí, jimonkaayitziro Ikantakaantani Moisés-ni. Pinkatha jowiri maawoni Judá-mirinka nampiyitawori Damasco-ki.

13 Pokaki Ananías jiñiina. Ikanta jariitapaaka, ikantapaakina: ‘Iyiki Saulo, pokiryagai’. Athakiro nokantanaka nokiryaanai, aminawaitanaana.

14 Iikiro ikantanakityaana Ananías: ‘Iiroka jiyoshiitani Iwawani achariniiti. Jiyoshiitakimi piyotantaiyaawori ikowakaimiri irirori, ari piñaakiri Cristo tampatzikatatsiri, ari pinkimañaanitakiri iijatzi.

15 Iirokataki kinkithatakotairini maawoni atziriki. Pikinkithatakoyitairo okaatzi piñaakiri, okaatzi pikimakiri.

16 Iroñaakataki, tikaatsi poyaawintanaki. Pinkatziyi, powiinkaaty, pimpairyagairi Awinkathariti pinkowakotairi onkantya impiyakotantaimirori piyaaripironka’ ”.

Ikamantantziro Pablo jotyaantaitziri inkinkithatakairi pashinijatzi atziri

17 “Ikanta nopiyapaaka Jerusalén-ki, niyaataki tasorintsipankoki namanamanaaty, ari noñaawiyawaitakari.

18 Noñaakiri Awinkathariti, ikantakina: ‘Pishintsitanaki, pishitowi Jerusalén-ki, tima iiro ikimisantaitzimi pinkinkithatakotina jaka’.

19 Ari nokantanakiri naaka: ‘Pinkathari, jiyotaiyini maawoni niyaatapiintaki japatotapi-intaita, nomontyaakaantakiri kimisantaimiri iiroka, owanaa nopajatakaantawaitakiri.

20 Tima jowamaitakiri pairani potzikatani Esteban, kinkithatakotzimiri iiroka, ari nokaatakiri iijatzi naaka janta, naapatziyakari owamaakiriri, naamaakowintakanari iithaaripaini’.

21 Iro kantacha ikantanakina Pawa: ‘Piyaati, tima naakataki otyaantimini intaina isaikayitzi kaari pijyininkata’ ”.

Isaikimotakiri Pablo ijiwariti owayiriiti

22 Ikanta ikimawakiro atziriiti jiroka, japiitanairo ikaimaiyini ikantzi: “¡Jirika shirampari tii okantzi jañi! ¡Pashiryiiaari!”

23 Iikiro ishintsitatzi ikaimaiyini, jotikakotaiyani iithaariki.*

* 22:23 Ikantaitzi iijatzi, jookawanitsitaka kipatsi tsika ipiyotaiyakani, tima ikisaiyatyaani.

²⁴ Ikanta jiwari, ikantakiri jowayiriti: “Paanakiri inthomainta jirika, ampajatawakiri onkantya inkamantantairori oita jiñaawaitakiri jowatsimaantakariri iyyininkapaini”.

²⁵ Aritaki joojoyiitakiri impajawaitantyaariri, ikantakiri Pablo pashini jiwari, ikantziri: “Josankinatakotani Roma-jatzi naaka. ¿Shinitaantsitatsima impajaitina, tii jaminakoitawakinawo oita nokinakaashitakiri?”

²⁶ Ikanta ikimawaki jirika, ipiyashitanakari ijiwaripirori, ikantapairi: “Nowinkathariti, ¿Piyotakima iita antakiri? Iriitaki jirika, josankinatakotani awinkatharipiroriti saikatsiri Roma-ki”.

²⁷ Ikanta ikimawaki, ipokashitanakiri Pablo, josampitapaakiri: “¿Imapiroma posankinatakota iiroka?” Ari jakanaki Pablo, ikantzi: “Jii”.

²⁸ Ikantzi jiwari: “Ojyiki nopinakowintaka naaka onkantya nosankinatakotantyaari”. Ikantzi Pablo: “Tiitya naaka, josankinatakoitakina kitziroini owa notzimapaaki”.

²⁹ Ikimawaki ikantaki, apa joojoryaakotanakiri. Ithaawanaki jiwari, joojotakaantakiri osankinatakotchari Roma-ki.

Jaitanairi Pablo japatotapiintaiyani ijiwari Judá-mirinkaiti

³⁰ Okanta okitiiyyitamanai, ikowi jiyopiroti jiwari oita jimaamanitantariri Judá-mirinkaiti jirika Pablo. Japatotakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, ijiwaripirori Judá-mirinkaiti. Jomishitowaitairi Pablo, josaikakiri japatotaiyani.

23

¹ Jaminapaakiri Pablo jiwaripiroriiti apatotainchari, ikantanakiri: “Iyikiiti, naamaakowinta naaka iiro otzimanta nantzimotiriri Pawa”.

² Ikanta Ananías, Ompiratasorintsipirori, ipajatanakiri ipaantiki Pablo.

³ Iro kantacha Pablo, ikantanakiri: “¡Thiiyinkarí, Pawa pajatimini iiroka! Saikawitakimi jaka piyakawintantinawomi Ikantakaantaitani, ¿Pipiyathatawo iiroka pipajatakina nopaantiki?”*

⁴ Ikanta apatotainchari, ikantanakiri Pablo: “¿Arima pinkantiri pinkawiyiri jompiratasorintsitari Pawa?”

⁵ Ikantzi Pablo: “Iyikiiti, tii niyowita naaka ompiratasorintsi jinatzi, okantzi Osankinarintsipiroriki: ‘Iiro pikawiyiri jiwatakaantatsiri’ ”.

⁶ Jiyotziri Pablo ijiwaripiroriti apatotainchari, Saduceo jinatzi, iriima pashinipaini Fariseo jinatzi, ikantanaki: “Iyikiiti, Fariseo ninatzi naaka, iijatzi nojyininkapaini. Iro jiyakawintaitanari tii nokimisantairo jañaayitai kamayitatsiri”.

⁷ Ikantaki Pablo, ojyiki jiñaanatawakaanaka Fariseo-paini itsipatakari Saduceo-paini.

⁸ Tima ikantaiyini Saduceo-paini: “Iiro jañaayitai kamayitatsiri, tikaatsi maninkariiti, tikaatsi iijatzi shiritsi”. Iriima Fariseo-paini, ikimisantayitzi irirori imapirotatya jirokapaini.

⁹ Ari ichiraiyanakini maawoni. Ikanta yotzinkari Fariseo, ikatziyanaka, ikantzi: “Jirika

* **23:3** Kantakotachari jaka thiiyinkarí, iriitaki Ompiratasorintsitaniri, kimitawori okitamaawita jowantaitariri kaminkari. Paminiro Mt. 23.27.

shirampari tikaatsi ikinakaashitani. Kimitaka maninkariiti ñaanashiritakiriri, aamaashityaari shiritsi”.

¹⁰ Iikiro ishintsitatzi ichiraiyini, ithaawanaki ijiwari owayiriiti jowatsinaawaitanakiri Pablo, ikaimaki jowayiriti jomishitowairi, jaanairi jimaapiintaiyini.

¹¹ Okanta otsiniritanai, joñaagaari iijatzi Awinkathariti, ikantairi: “Pablo, iiro pithaawi, ari pinkinkithatakotakina Roma-ki pikimitaakiro jaka Jerusalén-ki”.

Ikinkishiritaita intsitokaitiri Pablo

¹² Okanta okitiijyitamanai, ikamantawakaaka tsikarika ikaatzi Judá-mirinka, ikantawakaa: “Thami amajyikawintiri Pablo irojatzi antsitokantantyaariri”.

¹³ Tima janaakiro 40 ikaataiyini shirampariiti kantaintsiri.

¹⁴ Ipoña jiyaatashitakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari, iijatzi Antaripiroriiti, ikantakiri: “Nokantaiyakini nomajyikawintiri Pablo irojatzi nontsitokantyaariri.

¹⁵ Incha pintsipatawakaiya iirokaiti pikaatzi papatotapiinta, pinkamitiri ijiwari owayiriiti, pinkantiri: ‘Pamainari Pablo onkitiijyitamanai naminakotairo ikinakaashitakari’. Impoña naakaiti aamaakowinta nonkantya nowawakiri tikira jariitapaa jaka”.

¹⁶ Kimaki itziniri Pablo, jatanaki imaapiintzi owayiriiti inkamantapaakiri.

¹⁷ Ikaimaki Pablo apaani owayiri, ikantakiri: “Paanakiri jirika mainari pijiwaritiki, tzimatsi oita inkantiriri”.

18 Ikanta owayiri jaanakiri ijiwaritiki, ikantapaakiri: “Jiwari, ikowakotakina Pablo namakimiri jirika mainari, tzimatsi ikowiri inkantimiri”.

19 Ipoña jiwari, jaanakiri mainari jantyaatsikini, josampitakiri: “¿Oita pinkantinari?”

20 Ikantanaki mainari: “Ikinkishiritaka Judá-mirinkaiti inkowakotimi onkitiijyitamanai paanari Pablo japatotapiinta jiwariiti, jaminakotairo ikinakaashitani.

21 Iiro pikimisantziri, tima manaiyakani 40 shirampariiti. Ikantaiyakini: “Thami amajyikawintiri Pablo irojatzu antsitokantyaariri”. Aritaki witsikaiyakani iroñaaka, joyaawinta tsika pinkanti iiroka”.

22 Jotyaantairi jirika mainari, ikantawairi: “Iiro pikamantantziro jiroka”.

Jowawisaitakiri Pablo pinkathariki Félix

23 Ikanta jiwari ikaimaki apiti pashini ijiwari owayiriiti, ikantakiri: “Papatoti 200 powayiriti, pintsipataakiri 70 owayiriiti tyaakotachani moraki, iijatzu pashini 200 aatsini jowathaaminto. Paanakiri tsiniripaiti Cesarea-ki.

24 Piwitsikiniri mora intyaakaanatyaari Pablo, paamaakowintyaari kamiitha. Paanakiri pinkathariki Félix”.

25 Ari josankinataki jotyaantiniriri pinkathari, okantzi:

26 “Josankinari Claudio Lisias jotyaantziniri pinkathari Félix: Ojyiki niwithatzimi.

27 Jirika shirampari notyaantimiri, joirikakaan-tani Judá-mirinkaiti jaka, iroowitainchami intsi-tokirimi. Ikanta niyotaki josankinatakotani aji-

waripiroriti saikatsiri Roma-ki, naanaki nowayir-iti, nookakaawintakiri.

²⁸ Nokowaki niyoti iita ikinakaashitakari jirika imaamanitantaitariri, naanakiri japatotaiyani iji-waripiroriti,

²⁹ noñaatzi jimaamaniwintashitari Ikantakaan-taitani jashitari iriroriiti. Tikaatsi oitya intsi-tokantyaariri, tii okantzi iijatzi jomontyaawait-aitiri.

³⁰ Nokimaki ikowaiyakini Judá-mirinkaiti intsitokiri, irootaki notyaantantzimiriri iiroka. Nokantakiri jirikaiti maamaniwaitziriri inkamantimiro oita itzimawintantariri jirika”.

³¹ Jimatakiro owayiriiti. Jaanakiri tsiniripaiti Pablo janta Antípatris-ki.

³² Okanta okitijyitamanai, piyiyaaani owayiriiti aniitashitanainchari. Iriima tyaakotanainchari iikiro joyaatanakitziiri Pablo.

³³ Ikanta jariitaka Cesarea-ki, ipapaakiri osank-inarintsi pinkathari, ikantapaakiri: “Pinkatharí, jirika Pablo”.

³⁴ Ari ithonkakiro pinkathari jiñaanatawakiro osankinarintsi, josampitanakiri Pablo, ikantziri: “¿Tsika pipoñaaka?” Ikantzi Pablo: “Nopoñaawo Cilicia-ki”.

³⁵ Ikantanaki: “Ari nonkimakimi paata jariita-paatya maamanitzimiri”. Ipoña ikantakaantaki jaayiitanakiri ipankoki Herodes, ari jaamaakow-intaityaari.

24

Ikinkithatakota Pablo janta Félix

¹ Okanta awisanaki 5 kitiiyiri, ariitapaaka Cesarea-ki, Ananías Ompiratasorintsitaniri itsipatakari Antaripiroriiti yakawintantaniri jiita Tértulo. Jawisashitapaakiri pinkathari imaamanitiri Pablo.

² Ikanta jamaitapaakiri Pablo, ñaawaitanaki Tértulo, ikantanakiri Félix: “Paasoonki pinkathari, noñiuro kamiitha nosaiki, paasoonki piyotanitzi ojyiki pantakiniri kamiithatatsiri nojyininka.

³ Okaataki jiroka kamiichaanikiri nowinkatharipiroti Félix, owanaa ipaasoonki-tapiintakimi maawoni nojyininka.

⁴ Iro kantacha iiro osamanitanta, nokowatzi pinkimisantawakina kapichiini nonkantimiri.

⁵ Noñaakiri naaka, jirika shirampari owaaripirotantaniri jinatzi. Ithonka ikinakinayitaki nampitsiki, tii apa jimaamanitakiri nojyininka nokaatzi no-Judá-mirinkatzi, irijatzi jiwatakaanairiri iitashiwaitachari ‘Oshiritanaariri Nazaret-jatzi’.

⁶ Ikowaki iijatzi jowaaripirotiromi notasorintsipankoti, irootaki noirikakaan-takariri, nokowawitaka naminakotantirimi Ikantakaanaitanari naakaiti.

⁷ Iro kantacha, ipokapaaki jiwari Lisias, shintsiini jaapithatakinari, jowatsinaawaitanakina.

⁸ Ikantanakina: ‘Ontzimatyii piyaataiyini pinkathariki jiwitsikimiro kantainchari’. Incha posampitiri iiroka ayotantyaawori tyaaryoorika nomaamanitantakariri”.

⁹ Irojatzii ikantsitakari iijatzi Judá-mirinkaiti ikaatzi pokaintsiri.

¹⁰ Ari itzinaawakotanaka pinkathari

jiñaawaitantyaari Pablo. Ikantanaki Pablo: “Ojyiki nokimoshiritaki iirokatakaki kiminani nonkinkithatakotya, tima niyotzi iirokatakaki witsikapiintziniriri nojyininkapaini imaaman-itawakaa.

¹¹ Kantatsi posampitakowintiro iiroka, owakiraa nariitaa naaka Jerusalén-ki okaatzi 12 kiti-ijyiri, nokowawita nopinkathatapairimi Pawa.

¹² Tii noñaanatantawaitzi, tii nomaamanitziri atziripaini tasorintsipankoki, ari nokimitaakiro nampitsiki, tikaatsi nomaamaniti japatotapiintaita.

¹³ Jirikaiti kinkithatakotakinari jaka, iiro jiñaitziro imapiro ikantakotanari.

¹⁴ Ari okantaka, notsipataari naaka jiiitaitziri ‘Aatsi’. Irootaki ikantakiri iroñaaka jirikaiti yakawintanari nokimisantashiwaitani jinatzi. Ari nokinakairo nopinkathatziri Pawa ikimisantziri pairani nochariniiti. Nokimisantziro Ikantakaantani, iijatzi josankinaripaini Kamantantaniriiti.

¹⁵ Ari nojyari iriroriiti, jonyaawintari Pawa jañaakaayitairi kamayitaintsiri, tii apa jañaayitai kamiithashiriri aña jimatsitaiyaawo kaaripiroshiriri.

¹⁶ Irootaki nokowakiri iiro otzimi oitya nantzimotiriri Pawa, iijatzi atziriiti.

¹⁷ Awisaki ojyiki osarintsi nokinawaitaki, nopiyaa nonampiki namai nompashitapaiyaariri nojyininka kowityaawaitatsiri, nokowawitapaa iijatzi nontaapainirimi Pawa.

¹⁸ Irootaki nantziri tasorintsipankoki, aritaki namiitakiro noishi onkantya nonki-

tiwathatantyaari, tiitya oiyiki nonkaataiyini, tikaatsi nomaamaniwaiti janta. Aripaiti jiñaapaakina tsikarika ikaatzi Judá-mirinka poñainchari Asia-ki.

19 Iriitakimi pokatsi jaka inkinkithatakotina iitarika jiñaakotakinari.

20 Tii ipokaiyini irirori. Jirikatzimaitaka pokaintsiri jaka apatowintakinari, incha inkantimi oitarika jiñaakotakinari nokinakaashitakari.

21 Aamaa iro ikantakotanari nokantakiri chapinkipaiti: ‘Iro jiyakawintaitanari tii nokimisantairo jañaayitai kamayitatsiri’ ”.

22 Tima pinkathari Félix jiyopirotziro jiitaitziri “Aatsiwiri”, irootaki jowajyaantantanariri, inkantanakiri: “Aririka impokaki jiwari Lisias, ari inkamantapaakinawo jiroka”.

23 Ipoña ikantakiri ijiwari owayiriiti: “Paa-maakowintinari Pablo, pishinitiniri jariityaari jaapatziyani impantyaariri kowityiimotziriri”.

24 Okanta pashini kitiiyyiri, piyaa Félix, itsipatakawo iina Drusila, Judá-mirinka inatzi iroori. Ikaimakaantapairi Pablo inkimawakiri inkinkithatakairi tsika okantakota jawintaashiritantaariri Jesucristo.

25 Iro kantacha Pablo jitanakawo ikinkithatakanakiri tampatzikashiritaantsi, ñaakoshiritaantsi, jowasankitaantaiti paata. Ari ithaawanakiri Félix, ikantanakiri: “¡Aritapaaki, piyaatai! Ari napiitairo nonkaimakaantaimi paata nosaikashiwaityaarika”.

26 Tima joyaawintawitayia Félix impinatirimimi Pablo, onkantya jomishitowakaantaiyaariri.

Irootaki japiitantawitakariri ikaimakaantziri inkinkithawaitakairi.

²⁷ Awisaki okaatzi apiti osarintsi. Ari okaata-paaki ipinkatharitzí Félix. Ikwatzi jaapatziyapi-intyaari Judá-mirinkaiti, jomontyaakaantanakiri Pablo. Ari ipoyaataariri pashini pinkathari iitachari Porcio Festo.

25

Ikowaki Pablo iriitajaantaki César aminakotirini ikinakaashitani

¹ Aritaki jowaitakiri Festo impinkathariwintanti. Iro awisanaki mawa kitiiyyiri jataki Jerusalén-ki ipoñaanakawo Cesarea-ki.

² Ikanta ijiwari Ompiratasorintsitaari itsipatakari ñaapiroriiti Judá-mirinkaiti, ikinkithatakotakiri Pablo.

³ Ikowaki jotyaantairi Pablo Jerusalén-ki. Ikinkishiritaiyani intsitokakaantiri niyankithaki aatsi.

⁴ Ari ikantanaki Festo: “Aritaki jomontyaaitakiri Pablo janta Cesarea-ki, irootaintsi niyaatai janta.

⁵ Incha joyaatanakina pijiwariti, tzimatsirika ikinakaashitani jirika shirampari, ari piyakawintiri janta”.

⁶ Tii osamanipirotsi isaikawaitapaintzi Festo janta Jerusalén-ki, ipiyaa Cesarea-ki. Okanta okiti-ijyitamanai, isaikapai isaikamintoki ipinkathariwintantzi, ikaimakaantakiri Pablo.*

⁷ Ikanta ityaapaaki Pablo, ari ipokaiyapaakini Judá-mirinkaiti poñaayitainchari Jerusalén-ki, ikan-takowaitapaakiri oiyiki kaaripirori, okantawita

* **25:6** Kantakotachari jaka “tii osamanipirotsi”, irojatzi ikan-takoitziri 8 tiirika 10 kitiiyyiri isaikawaitapaintzi.

tii jiñaawitawo imapirotatyaarika okaatzi ikan-takoitziriri.

⁸ Kinkithatakotanaka Pablo, ikantaki: “Tikaatsi kaaripirori nanti naaka, tii nopiyathatawo Ikan-takaanani nojyininkapaini, tii nowaaripirotziro tasorintsipanko, tii nokawiyawaitziri iijatzi César ijiwaripirori Roma-jatzi”.

⁹ Iro kantacha pinkathari Festo ikowi jaapatziyapiintyaari Judá-mirinkaiti, josampitanakiri Pablo: “¿Pikowatziima piyaati Jerusalén-ki, niyakawintimi janta?”

¹⁰ Ikantanaki Pablo: “Iro tampatzikatatsi nosaiki jaka paminakotina, iirokataki jowaki César ijiwaripirori Roma-jatzi. Aritaki piyotaiyakini tikaatsi kaaripirori nantzimotiriri nojyininkapaini Judá-mirinka.

¹¹ Ontzimatyiimi nokinakaashipirotoni, kami-ithatatsimi jowamaitina. Irooma tikaatsi nonkinakaashitaya, iiro okantzi potyaantina janta. Nokowatzi iriitajaantaki pinkathari César aminakotinani”.

¹² Ipoña Festo ikinkithawaitakaakiri ikaataiyini ipinkatharitzii. Ari ikantanakiri: “Pikowirika jam-inakotimi César, ari piyaatiri janta”.

Jaitanakiri Pablo pinkathariki Agripa

¹³ Ipoña pinkathari Agripa itsipatakawo iina Berenice ipokaiyakini Cesarea-ki, jiwithatyaari Festo.†

¹⁴ Ikanta isaikawaitapaintzi janta, ikinkithawaitakaakiri Festo ikantakota Pablo,

† 25:13 Jirika Agripa, jiitaitziri iijatzi Herodes.

ikantziri: “Tzimatsi jaka shirampari jookanairi pinkathari Félix jomontyaitakiri.

¹⁵ Tima niyaataki chapinki Jerusalén-ki, oiyiki ikantakoitawakiri ijiwari Ompiratasorintsitaari-iti itsipatakari Antaripiroriiti, ikowakotakina nontsitokakaantiri.

¹⁶ Ari nokantanakiri naaka: ‘Jiroka namitaiyarini naakaiti Roma-jatzi: Ontzimatyii japatotaiyaani maamanitawakaachari, inkinkithatakotantyaariri iyakawintaari. Imapirorika otzimi ikinakaashitani, aritaki onkantaki intsitokaitiri’.

¹⁷ Irootaki nimatakiri ipokaiyakini iriroriiti, tii nojyinkaapaaki, jatakina nosaikamintoki, nokaimakaantakiri shirampari.

¹⁸ Iro kanzimaitacha okaatzi ikantaw-itapaakari iyakawintakiriri, tii noñiro onkantapirotya nokinkishiriwitakari.

¹⁹ Apa ikinkithatakotakiro ikimisantashitari, ikinkithatakotakiri iijatzi jüitaitziri Jesús jowamaitakiri, iriitaki ikantziri Pablo iiniro jañi.

²⁰ Tiimaita niyotziro tsika nonkantiro jiroka, nosampitakiri Pablo ikowirika jiyaati Jerusalén-ki jaminakoitantyaariri janta.

²¹ Iriima Pablo ikowaki iriitajaantaki aminakotirini César Augusto awinkatharipiroti Romaki. Irootaki nokantantakari jomontyaitawakiri irojatzi notyaantantatyaariri”.

²² Ipoña Agripa, ikantanakiri Festo: “Nokowi nonkimiri naaka jirika shirampari”. Ari ikantzi Festo: “Ari pinkimajaantakiri onkitiijyitamanai”.

²³ Okanta okitiijyitamanai, ityaaki janta Agripa itsipatakawo Berenice owaniinka ikantaka. It-

sipatakari ijiwari owayiriiti, jiwariiti saikatsiri janta. Ikantakaantaki Festo jamaitiri Pablo.

²⁴ Ari jiñaawaitanaki Festo, ikantzi: “Pinkathari Agripa, pinkathariiti ikaatzi apatotainchari jaka, jirika shirampari. Owanaa jiyakawintakiri Judá-mirinkaiti janta Jerusalén-ki ijatzi jaka Cesarea-ki. Ichiraapiintaki ikowi jowamairi.

²⁵ Noñiimaitakawo naaka tikaatsi iki-nakaashitani jirika jowamaitantyaariri. Iro kantzimaitacha, iriitajaantaki kowaintsiri jam-inakotiri Augusto, irootaki notyaantantyaariri janta.

²⁶ Iro kantacha tii noñi naaka oitya nosankinatiriri pinkatharipirori tsika ikantakota jirika, irootaki namantakariri piñiiri iirokaiti, iiroka pinkathari Agripa namakiniri, onkantya pinthonkakiro posampitiri, tzimatsi nosankinatiri.

²⁷ Tima tii okamiithatzimotana notyaanti apaani omontyaari, iirorika otzimi tsika osankinatakotya okaatzi ikinakaashitakari”.

26

Ikinkithatakota Pablo Agripa-ki

¹ Ipoña Agripa ikantanakiri Pablo: “Kantatsi piñaawaiti iiroka”. Ari itzinaawakotanaka Pablo, ñaawaitanaki, ikantzi:

² “Pinkathari Agripa, owanaa nokimoshiritaki nonkinkithawaitakaimi iroñaaka, nokowi nonkinkithatiro okaatzi ikantakotanari Judá-mirinkaiti.

³ Tima piyopirotziro iiroka okaatzi jamitari ayyininkapaini Judá-mirinka. Irootaki nokowan-tari pinkimisantawakina nonkantimiri”.

Jañaantari Pablo tikira ikimisantanskiita

⁴ “Jiyotaiyini nojyininkapaini Judá-mirinka tsika nokanta iiniro nomainaritapaaki, nosaikimotan-takariri Jerusalén-ki,

⁵ naakatapiintaki Fariseo monkaawaitaniri, tii nopiyathanitawo Ikantakaantaitani. Ikowirika, kantatsi inkinkithatakotina.

⁶ Irootaki nosaikantari iroñaaka jaka, tima nokinkithatakotatziro ikajyaakaakiniriri Pawa pairani achariniiti, oyaakoniintaiyakirini aakaiti.

⁷ Pinkatharí Agripa, irojatzi noyaakoniintsitakari naaka, irootaki ikantakotakinari iroñaaka ayyininkapaini. Irojatzi jonyaakoniintsitakari maawoni ayyininkaiti ichariniyitaari 12 itomiitini Israel-ni. Irootaki jiñaashintsitapiintakari jantainiri Pawa jiñaantaiyaawori.

⁸ ¿litama kaari pikimisantanta iiroka jañaakairi Pawa kamawitainchari?”

Ipatzimawitakari Pablo kimisantzinkariiti

⁹ “Nimawitakawo naaka pairani noñaashintsiwaitaka, nokinkishiriwitaka nantayitimi oyyiki nomaamanitiri ikaatzi pairyaanairiri Jesús Nazaret-jatzi.

¹⁰ Irootaki nantakiri Jerusalén-ki. Ishinitakinawo ijiwari Ompiratasorintsitaari, oyyiki nomontyaakaantakiri oitishiritaari. Ikanta noñiiri jowamaitziri inimotana.

11 Tzimatsi oiyiki nowasankitaaki onkantya jowajyaantantyaawori ikimisantzi. Ari nokantapiintakiri tsika japatotapiintaita. Owanaa nokisaniintakiri jirikaiti, nopatzimawaitakiri, nimat-sitakari saikatsiri pashiniki nampitsi”.

Japiitziro Pablo ikinkithatakota ikimisantai
(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

12 “Iro niyaantakari nampitsiki Damasco, jotyaantakina ijiwari Ompiratasorintsitaari.

13 Iro kantacha niyankithaki aatsi, jiwyaaka tampatzika ooryaatsiri noñaaki oorintanainchari inkitiki, janaanakiri ishipakiryaaani ooryaatsiri, joorintapaakina nokatziyaka naaka, nokaatakiri tsipatakinari.

14 Tyiiyanakinani maawoni. Nokimatzi jiñaanaitakina noñaaniki Heber-paantiki, ikantana: ‘¡Saulo! ¡Saulo! ¿Iitama pipatzimatantanari? Iirokatakiki owasankitaacha apaniroini, okimiwaitakawo pimpatzitatyiyaaawomi thoyimpithowari’.

15 Ipoña nakanakiri naaka: ‘¿Iitaka Pinkathari?’ Ari jakanakina Nowinkathariti: ‘Naakatakiki Jesús, pipatzimatakiri.

16 ¡Pinkatziyi! Iro noñaagantzimiri iroñaaka pantawaitaina. Pinkinkithatairo okaatzi piñaakiri, onkaati piñiiri paata nantakaimiri.

17 Aritakiki piñiiri nowawisaakotaimi pijyininkakiki, iijatzi janta kaari pijyininkata tsika notyaantimi.

18 Onkimityaawo pokiryaaakairimi. Aritapaakiki ikinashiwaitaka otsinirikitzi, aña janiiyitai kitainkariki. Aritapaakiki ipinkathatakiki Satanás,

aña Pawa pinkathariwintairini. Ari nompiyakotainiri iyaaripironka, nontasorintsishiritakairi awintaashiritaanari naaka. Tima irootaki ikajyaakagaitakinari’ ”.

Tii ipiyathawaitanaka Pablo joñaagaitakari

19 “Pinkatharí Agripa, tii nopiyathanaka joñaagaitakinawo inkitiki,

20 aña nitanakawo nokinkithatanakiniri Damasco-jatzi, Jerusalén-jatzi, maawoni nampiyitawori Judea-ki iijatzi ikaatzi kaari ajyininkata, nokantayitziri: ‘Pimpiyashitairi Pawa, pantairo oñaagantironi powajyaantairo piyaaripironka’.

21 Irootaki kantakaawori, joirikantakinari nojyininkapaini tasorintsipankoki, ikowawitaka intsitokina.

22 Iro kantacha inishironkatakina Pawa iikiro niyaatatzi nokinkithatakotziri iroñaaka. Nokinkithatakiniri maawoni, ñaapiroriiti kaari ñaapirotachani. Okaatzi nokinkithatapiintaki, tii notikapaintziro josankinatakiri Moisés-ni, ipoña Kamantaniriiti. Tima josankinaitakiro onkaati awisatsini, ikantaitaki pairani:

23 Ontzimatyii inkami Cristo, aririka inkamawitatyia iri itakaantyaawoni jañagai iijatzi. Ari onkantya inkinkithatakoitantaanariri awisakotaantsi ajyininkapaini, inkinkithatakoitiniri iijatzi kaari ajyininkata”.

Ikowi Pablo inkimisantakairi Agripa

24 Ikantakiro Pablo jiroka, ikaimanaki Festo: “¡Pablo, pishinkiwintatyia! Okantakaimi paakowintawo piñaanawaitzi”.

²⁵ Ari jakanakiri Pablo: “Pinkatharí Festo. Tii noshinkiwinta, okaatzi nokantakiri imapirotatya.

²⁶ Jiyopirotzi pinkathari Agripa, irootaki nokantantawori jirokapaini. Niyotzi naaka jiyotakotziro maawoni, tii jimanakota.

²⁷ Pinkatharí Agripa, ¿pinkimisantiro josankinari Kamantaniriiti? Niyotzi naaka pikimisantziro”.

²⁸ Ari jakanakiri Agripa: “¿Piñaamachiitaki pikantakina kapichiini ari pinkimisantakaakina, nonkimitantaiyaariri ‘Cristo-wiriiti?’ ”

²⁹ Ikantzi Pablo: “Okantawitaka kapichiini nokantakimiri, tiirika, ogyiki nokantakimiri, onkamintha iri Pawa kantakaiyaawoni, tii apa iiroka pinkatharí, aña iijatzi maawoni pikimaiyakini iroñaaka, pinkimitaina nokantaka naaka, okantawitaka iiro joojoitantzimiro ashirotha”.

³⁰ Ipoña ikatziyanaka pinkathari Agripa itsipatakawo Berenice, pinkathari Festo, maawoni ikaatzi saikaintsiri,

³¹ jataiyakini jantyaatsikiini ikinkithatakotziro jiroka. Ikamantawakaiyakani: “Iiromi jomontyaawaitaitzirimi jirika shirampari, tikaatsi inkinakaashitya onkantya jowamaintantyaariri”.

³² Ipoña Agripa ikantanakiri Festo: “Ari ampakagairimi jirika shirampari, iiromi ikowakimi irirori jaminakotiri César awinkatharipiroriti”.

27

Jotyaantaitakiri Pablo Roma-ki

¹ Ikanta ikowaki jotyaaantiri Pablo janta Italia-ki, itsipataakiri pashinipaini omontyaari, ari niyaat-sitanakari iijatzi naaka. Iri aanakiri iitachari Julio jiwatziriri jowayiriti pinkathapirori Augusto.

² Ari notitakotanakari Adramitio-jatzi niyaatiro Asia-ki. Notsipatanakari Aristarco Tesalónica-jatzi poñaachari Macedonia-ki.

³ Okanta okitiiyyitamanai ariitakina Sidón-ki, ari jaapatziyanakari Julio jirika Pablo, ishinitakiri jariitapaintyaari jaapatziyanipaini impantawatyaariri kowityiimotariri.

⁴ Ipoña nawisanakiro Sidón, otonkiyotakina tampiya, tii okantzi namaatakoti, iro nokinakotantanakari othampijyaaki Chipre.

⁵ Naathakiryaaanakiro inkaari irojatzi Cilicia-ki, iijatzi Panfilia-ki. Ariitakina Mira-ki, nampitsi saikatsiri Licia-ki.

⁶ Ari jiñaitapaaki pashini notitantanaiyaari poñaachari Alejandría-ki iyaatiro Italia-ki, ari jotitaiyakinani jiwari.

⁷ Oyjiki kitiiyyiri namatsinkakota namaatakotzi. Owanaa nopomirintsiwaitaka nariitantakari Gnido-ki. Iikiro otonkiyotakotatyaana tampiya, nomontyaakotaki Salmón-ki, noshinampitanakiro othampijyaa Creta.

⁸ Owanaa opomirintsitaka namaatakotzi, irojatzi nariitantakari nampitsi ikantaitziro “Aachaaki” okaakitapai nampitsi Lasea.

⁹ Awisaki oyjiki kitiiyyiri namaatakotaki, ar-itaki tyaawontsitzimatapai, kowiinkatanaki na-

maatakoti. Irootaki ikantantakari Pablo:*

¹⁰ “Pinkimisantawakina, kimitaka akowi-inkatakotatzi amaatakoti, ari ampiyakiro amaatakomintotsi, iijatzi pajaagawopaini, aritaki ankamagaantaki iijatzi”.

¹¹ Iro kantacha ijiwari owayiriiti tii ikimisantziri Pablo, iri ikimisantaki ashitawori amaatakomintotsi itsipatakari antakotzirori.

¹² Tii okamiithatatzi jowawisairo tyaawontsi tsika jaatakowitaka, ikowaiyini jiyaaniinti Fenice-ki saikitachari janta Creta-ki, iiro oñaashirinkantari tampiya kinatsiri kirinka iijatzi katonka. Ari ikowaki jowawisairo tyaawontsi.

Itampiyatakotzi inkaariki

¹³ Ikinkishirita ari onkantaki jamaatakoti tima owakiraa itapaakawo otampiyatzi kapichiini. Ari namaatakonaki othapiyaaki Creta.

¹⁴ Iro osamanitaki kapichiini antawotapaaki tampiya, jiiitziro iriroriiti “Euroclidón”, ookantapaakawo amaatakomintotsi,

¹⁵ onoshikakotanakina. Tii jiñi tsika inkantairo jamaatakominto, ishinitakiro onoshikakotina tampiya.

¹⁶ Owanaa nopomirintsitakawo pitotsi thatainchari amaatakomintotsiki. Nokinakotaki othampijyaaki iitachari Clauda tii otampiyapiroti janta.

¹⁷ Ari notiyitakiro pitotsi amaatakomintotsiki. Tima ithaawantatyaawo jaintakotya iintatzi inkaari jiiitziro “Sirte”, joojoitakiro onaminaki

* **27:9** Kantakotachari jaka “tyaawontsitzimatapai”, irojatziki inkantakotiziri “ikaatapiintakiro itziwintaiyani”.

amaatakomintotsi iiro okotaanta. Ishinitanakiro onoshikakotina tampiya.

¹⁸ Okanta okitiiyyitamanai, iikiro oshintsitatzi otampiyatzi, ari jitanakawo jowiinkagaantaki jajaagawo.

¹⁹ Okanta pashini kitiiyyiri, jowiinkanakiro iijatzi okaatzi ashitari amaatakomintotsi.

²⁰ Ojyiki kitiiyyiri awisaintsiri tii noñaayitairi ooryaatsiri iijatzi impokiro. Antawoiti notampiyatakotaki tii niyoti aririka nawisakotai.

²¹ Tima awisaki ojyiki kitiiyyiri tii nowaiya, ikantanaki Pablo: “Pinkimisantawakina, okamiithawita pinkimisantinami irojatzi asaikakimi Creta-ki. Iiro añiiromi okaatzi owaaripirotakairi.

²² Iro kantzimaitacha iroñaaka, iiro okantzimowaitzimi, tima iiro pikamagaantzi apaani, onkantawitatyampi amaatakomintotsi.

²³ Inkaanki tsiniripaiti, noñaaki maninkari, jotyaantani Pawa Ashitanari, nantawaitziniri,

²⁴ ikantakina: ‘Pablo, iiro pithaawi, ontzimatyii pariitya jiñiimi César pinkatharipirori Roma-ki. Inshironkatimi Pawa pawisakotakaantyaariri pikaataki jaka amaatakomintotsiki’.

²⁵ Ari ikantakina. Irootaki pinthaamintantyaari, tima nawintaashiritakari naaka Pawa, niyotaki aritaki imatatyampi ikamantakinari maninkari.

²⁶ Iro kantacha ontzimatyii ompojakotyampi othampijyaaki”.

²⁷ Okanta tsiniri, aritaki awisaki 14 kitiiyyiri, ariitakina inkaariki Adriático onoshikakotakina tampiya. Niyankiiti tsiniri, ari ikaimanaki antakotzirori amaatakomintotsi ikinkishiritaiyani

iro nariitaiya kipatsiki.

²⁸ Ari jimonkaatakiro tsika iwiya ochiinkaatzii, jiñaatziiro tii ochiinkaapirotzi, ipoña japiitiro iijatzii, jiñaatzi kapichiini ochiinkaatapai.†

²⁹ Ithaawanaki nompojakotyaa, jowiinkakii 4 againtironi amaatakomintotsi opataki, ari jamanaiyanakani onkitiijyitantyaari thaankipiroini.

³⁰ Iro kantacha ikaatzii antakotzirori ikinkishiritaka ishiyi, jotitantanatyaaawo pitotsi thayitainchari, jamawinatawo jowiinkayitiro ayiintironi othowaki amaatakomintotsi.

³¹ Iro kantacha Pablo ikamantakiri jiwari, iijatzii jowayiriti, ikantziri: “Aririka ishiyaki jirikaiti, iiro pawisakotai iirokaiti”.

³² Ari itotakotanakiro owayiriiti pitotsi, joimaatakiro.

³³ Irootantsi onkitiijyitzimati, ikantanakii Pablo: “Aritaki awisaki 14 kitiiijyiri oyaawinta oitya awisatsini, tii powaiya iirokaiti.

³⁴ Okowapirota iroñaaka poya pañaantyaari, tima tikaatsi kamagaantatsini apaani”.‡

³⁵ Aritaki ikantakii Pablo, jaakii tanta, ipaasonkitakiri Pawa. Ipitoryaakiro, owanaka.

³⁶ Ipoña jominthatanaka maawoni, owaiyakani iijatzii.

† 27:28 Kantakotachari jaka “tii ochiinkaapirotzi”, irojatzii ikantaitziri pairani okaatzii 20 jimonkaatantawo ikonakii, ikantaitziro iroñaaka 36 metro. Kantakotachari iijatzii “kapichiini ochiinkaatapai”, irojatzii ikantaitziri pairani okaatzii 15 jimonkaatantawo ikonakii, ikantaitziro iroñaaka 27 metro. ‡ 27:34 Kantakotachari jaka “tikaatsi kamagaantatsini”, iro ojoyawori ikantaitzi “iiro opiyakaantawaita kishichaaniki”.

³⁷ Jiroka nokaataiyini notitaiyani 276 atziri.

³⁸ Aritaki ithonkakiro jowaiyakani, jowiinkayitaki owanawontsi othomakantyaari tinari.

Otsitsiyaki

³⁹ Okanta okitiiyyitamanai, jirikaiti antakotzirori, okompitzimotakari kipatsi, jiñaapaaki opaayaa. Ari ikowi jaatakotyaami janta.

⁴⁰ Itotakoyitakiro oojotantari ayiintzirori amaatakominototsi, jookakiro, itzinaakoyitanairo antawoiti manthakintsi, jiwitsikanairo iyomawo inkomatantyaari inkini jaatakoiyani opaayaaki. §

⁴¹ Iro kantacha aintakotapaaka othowaki iintaatzi inkaari, tii okantanai nojyiwatakoti. Tankanaki opataki ookantapaakawo otamaryaani inkaari.

⁴² Ari ikowanaki owayiriiti intsitokanakirimi omontyaariiti, iiro jamaatanta ishiyayiti.

⁴³ Iro kantacha ijiwari owayiriiti, ikowaki jowawisaakotiri Pablo, tii ishinitziri jowamaitiri, apa ikantanakiri: “Ikaatzi yotzirori jamaatzi, jamaati jiyaati kipatsiki.

⁴⁴ Iriima pashinipaini jontarikayitya inchakotaki inkini jamaati”. Ari okantari nawisakotantari maawoni.

28

Isaikaki Pablo othampijyaaki iitachari Malta

¹ Ikanta nawisakotai maawoni, ari niyotaki jiroka othampijyaa oita Malta.

§ 27:40 Kantakotachari jaka “itzinaakoyitanairo antawoiti manthakintsi”, irootaki ookantari tampiya inkini ishiyakoti otitanta-wori amaatakominototsi.

² Ari jaawakina kamiitha maawoni nampitawori janta. Tima oparyaatzi inkani, katsinkaiti okantaka, jowaampataki paampari, ari ikaimakina.

³ Ari jiyaatanaki iijatzi Pablo jayi tsitsi, iro ipiyawitapaaka jowapairo itsima, shitowanaki maanki, jatsikakiri jakoki.

⁴ Ikanta jiñaakiri nampitawori janta jowikantapaakari, ikantaiyanakini: “Jirika shirampari owa maantzinkari jinatzi, okantawitaka jawisakowitaka impiinkimi, tiimaita ishinitaitziri jañi”.*

⁵ Iro kantacha Pablo jotikanakiri maanki paampariki. Tikaatsi awijyomotirini.

⁶ Joyaawintaiyani jaawaakairimi irojatzi inkamantatyaari. Ikanta osamanitaki jiñaatzi tikaatsi awijyomotirini, ikantaiyini: “Pawa jinatzi jirika shirampari”.

⁷ Tzimatsi janta jiwari nampitawori othampijyaaki iitachari Publio. Otzimimotziri okaakiini jowani. Jaawakina kamiitha maawoni jaanakina. Mawa kitijyiri nosaikimowaitakiri.

⁸ Ari nokimakotakiri iwaapati Publio ikatsinkaakitatzzi, ishiwaiwaita. Ityaashitanakiri Pablo. Ikanta jamanakowintakari, jotirotantakari jako, apathakiro ishintsitanai.

⁹ Jantakiro jiroka, pokayitanaki maawoni mantsiyari nampitawori janta othampijyaaki, joshinchaayitakiri.

¹⁰ Ari ipashitanakari oyyiki tsikarika oiyita. Ikanta notitanaa niyaatantaiyaari, ipayitawaana

* **28:4** Irootaki ikantakiri, tima jiñaajaantzi atziriiti iri Pawa otyaantakiniriri maanki, jowasankitairi.

naayitanairi.

Ariitaka Pablo Roma-ki

¹¹ Ikanta nosaikaki mawa kashiri janta othampijyaaki, ari notitanaari pashiniki amaatakomintotsi, owawisaakirori iijatzi janta tyaawontsi. Opoñaawo jiroka amaatakomintotsi Alejandria-ki. Jiwitsikaitakiro opataki jojyakaantawo “Tsipari” iwawanitashiitari.†

¹² Ari nariitaka janta Siracusa-ki, mawa kitiijyiri nosaikanaki janta.

¹³ Ipoña nawisanai irojatzi nariitantakari Regio-ki. Ikanta okitiiyyitamanai, okamintha otasonkakotakina tampiya kinatsiri katonkanta, irojatzi nariitantakari Puteoli-ki pashini kitiiyyiri.

¹⁴ Ari noñaapaaki tsikarika ikaatzi iyikiiti, ikantawakina nosaikanaki. Iro nosaikantanakari okaatzi 7 kitiiyyiri. Ari nopoñaanaari irojatzi nariitantakari Roma-ki.

¹⁵ Ikanta ikimakotakina iyikiiti nampitawori Roma-ki, itonkiyotawakina aatsiki jiiitaitziro “Apio” tsika jiyomparitapiinta. Okanta janta jiiitaitziro “Mawapanko”, ari joyaawintakina pashini. Ikanta Pablo jiñaapaakiri iyikiiti, ipaasoonkitanakiri Pawa, thaamintashiri ikantanaka.

¹⁶ Ari nariitapaaka Roma-ki. Ikanta ijiwari owayiriiti jowawisaapaakiniri omontyaariiti pashini jiwari. Iriima Pablo ishinitakiri isaikawaitapaaki tsikarika ikowiro, apaani owayiri aamaakowintariri.

† 28:11 Jiiitaitziri jaka “Tsipari”, iriitaki apiti itomi “Júpiter”, iwawanitashiitari jiiitaitziri Cástor ipoña Pólux.

Ikinkithatakaantzi Pablo janta Roma-ki

17 Ikanta awisanaki mawa kitiiyyiri nariitaka, japatotakiri Pablo ñaapiroriiti Judá-mirinkaiti nampitawori Roma-ki. Ikantakiri: “Iyikiiti, pairanitaki jaakaantakina ajyininkapaini janta Jerusalén-ki, ipoña jowawisaakina ijiwariki Roma-jatziiti. Irootaki jantakiri, okantawitaka tikaatsi nantzimotiriri, tii nomaamanitziro okaatzi jamitari pairani achariniiti.

18 Ojyiki josampiwitakina Roma-jatzi janta, tii jiñaashita nonkinakaashityaari intsitokantinari, ikowawitaka impakaakaanainami.

19 Iro kantacha ajyininkapaini Judá-mirinka tii ikowi, ontzimatyii nonkowakotiri iriitaki aminakotinani César, okantawitaka tikaatsi niyakawinti naaka ajyininkapaini.

20 Irootaki napatotantzimiri iroñaaka nonkamantimiro. Nokinkithatakotairi oyaakoniintari maawoni Israel-mirinkaiti, irootaki piñaantanari jaka joojoitantanawo ashirotha”.

21 Ari ikantanaki iriroriiti: “Tii noñi naaka josankinatakotina poñaachani Judea-ki. Tikaatsi nonkimakotimiri iijatzi jariita ajyininkapaini jaka.

22 Apa nokimakowintzimi ikinkithatakoitakiri kimisantashiwaitachari. Nokowaki nonkimimi tsika pikantzi iiroka”.

23 Ikinkishiritaka japatotya pashini kitiiyyiri. Ari japatowintakari ojyiki atziri jimaapiintzi Pablo. Ikinkithatakiniri tsika ikanta Pawa ipinkathariwintantai, joñaagakiri tsika josankinatakotitsitakari Jesús, jitanakawo josankinariki

Moisés-ni irojatzi josankinatakiri Kamantaniriiti. Tima jitanakawo okitiijyitamanai irojatzi jyiitiini.

²⁴ Tzimatsi tsika ikaatzi kimisantawakiriri, iri-ima pashinipaini tiimachiini.

²⁵ Tiira jaapatziyawaa, apaanipaini jiyaayitai. Jiwiyaantawaari Pablo ikantawairi: “Jiroka ikantsitakari pairani pichariniiti, jiñaawaitakairi Tasorintsinkantsi Kamantantaniri Isaías-ni, ikantaki:

²⁶ Piyaati, pinkantiri jirika atziriiti: Pinkimawitaty, iromaita pikimathatziro.

Paminawitya, iromaita piñagaiyironi.

²⁷ Tima kisoshiri ikantaka jirikaiti.

Ashikimpita jinaki.

Tii jokichaatai iijatzi.

Irootaki kaari jiñaantawo.

Kaari ikimanta,

Kaari ikinkishiritanta,

Tii ikimisantzi, iiro nowawisaakotairi.

²⁸ Piyotaiyini iirokaiti, aritaki jowawisaakotairi Pawa kaari ajyininkata. Aritaki inkimisantai iriroriiti”.

²⁹ Ikantakiro Pablo jiroka ñaantsi, jatanai Judá-mirinkaiti, ojyiki jiñaanatawakaanaka.

³⁰ Ari isaikapairi Pablo okaatzi apiti osarintsi. Jaapiintakiri kamiitha ikaatzi ariiyitariri.

³¹ Ari ikinkithatakiniri ipinkathariwintantai Pawa, ikinkithatakotsitakari iijatzi Awinkathariti Jesucristo jiyoitanyaariri. Tikaatsi oñaashirinkawaitirini.

KAMIITHARI ÑAANTSI
New Testament in Ajjíninka Apurucayali
(PE:cpc:Ajjíninka Apurucayali)

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ajjíninka Apurucayali

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ajjíninka Apurucayali [cpc], Peru

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ajjíninka Apurucayali

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

f6359b3a-1ee9-58fb-a9df-96f6fcc0ffa5